

دفترچه شماره ۱

دفترچه اختصاصی

جامع ۳

آزمون ۵ تیر - سال ۱۴۰۵

آزمون اختصاصی

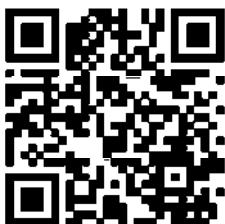
گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۸۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	ریاضی	۲۰	۱	۲۰	۳۰
۲	زبان و ادبیات فارسی	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰
۳	علوم اجتماعی	۱۵	۵۱	۶۵	۲۵
۴	روانشناسی	۱۵	۶۶	۸۰	

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز

برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم توزنده جانی، امیر زراندوز، علی شهربابی، نسترن صمدی، پیمان طیار، علیرضا عبدی، سعید عزیز خانی، هادی فولادی، علی قهرمان زاده، علی هاشمی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، سعید جعفری، پوریا حسین پور، رضا رنجبری، امیرحسین سعیدی پور، سید علیرضا علویان، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، مریم خسروی دهنوی، کوثر شاه‌حسینی، فاطمه صفری، سید آرش مرتضائی‌فر
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، محمد بیگدلی، محمد توکلی، محمد حبیبی، کوثر دستورانی، مهسا عفتی، محمدعرفان فرهادی
عربی زبان قرآن	ولی برجی، عمار تاج‌بخش، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، سید محمدعلی مرتضوی، فاطمه منصورخاکی، روح‌الله گلشن
تاریخ و جغرافیا	راضیه ابراهیمی نژاد، فاطمه احمدی، علیرضا پدرام، مریم خسروی دهنوی، زهرا دامیار، تابان صیقلی، فاطمه عزیزی، امیرحسین کاروین، سید آرش مرتضائی‌فر، محمد ملک‌آبادی‌زاده، محمد مهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، موسی اکبری، جواد پاکدل، سبا جعفرزاده صابری، محمد رضایی بقا، موسی سپاهی، حمید سودیان، امیرمحمد قلعه‌کاهی، علی معزی، فیروز نژادنجف، علیرضا نصیری
اقتصاد	سارا شریفی، آفرین ساجدی، مهدی کاردان، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، محمدحسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	عباس مالکی	مسئول درس: ابراهیم نوری ویراستار: معصومه صنعت‌کار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	زهرا توکلی	مسئول درس: فریا رنوفی ویراستار: محسن جمشیدی، امیرمحمد کماسی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	محمد رضا شریفی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	سینا غلامی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسن سعیدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویش‌علی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: ابوالفضل مرادی، وجیهه نجفی
تاریخ و جغرافیا	محمد مهدی یعقوبی	محمد مهدی یعقوبی	فاطمه عزیزی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	فرهاد علی‌نژاد	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسن صادق‌پور
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی

گروه فنی و تولید

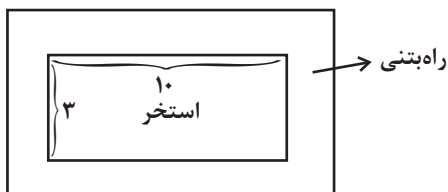
مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

۱- در تابع خطی $f(x) = (a-1)x + 2b$ ، اگر $f(1) = 4$ و $f(-1) = 2$ باشد، مقدار $f(a)$ کدام است؟

- (۱) ۵ (۲) $\frac{11}{2}$ (۳) ۶ (۴) $\frac{13}{2}$

۲- یک استخر مستطیل شکل به طول ۱۰ و عرض ۳ داریم که یک آبراه بتنی در اطرافش هست. اگر این آبراه در همه جا دارای پهنای یکسان و

دارای مساحت ۱۴ متر مربع باشد، پهنای آبراه چند متر است؟

- (۱) ۱ (۲) $\frac{1}{2}$ (۳) $\frac{1}{3}$ (۴) $\frac{3}{2}$

۳- مجموع ریشه‌های معادله $\frac{x+3}{x-1} - 6 = \frac{5x}{x+1}$ کدام است؟

- (۱) ۰/۶ (۲) ۰/۷ (۳) ۰/۸ (۴) ۰/۹

۴- اگر $f = \{(1,0), (2,6), (4,9)\}$ و $g = \{(-2,8), (1,12), (4,-1)\}$ باشند، آن گاه تابع $(f+g) \times \frac{g}{f}$ کدام است؟

- (۱) $\{(1,12), (4, \frac{8}{9})\}$ (۲) $\{(4, \frac{8}{9})\}$ (۳) $\{(1,0), (4, \frac{-8}{9})\}$ (۴) $\{(4, \frac{-8}{9})\}$

۵- طول نقاط تلاقی توابع $f(x) = x^2 - 4x - 3$ و $g(x) = \frac{|2x|}{x}$ کدام‌اند؟

- (۱) $-1, 2 + \sqrt{5}$ (۲) $-1, 2 - \sqrt{5}$ (۳) $5, 2 + \sqrt{5}$ (۴) $5, 2 - \sqrt{5}$

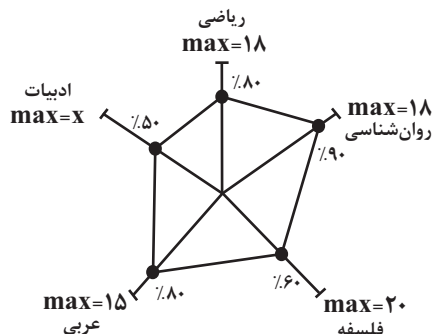
۶- اگر تابع $f(x) = \begin{cases} 2x+1, & x < -1 \\ x^2 + 2\sqrt{3}, & -1 \leq x \leq 2 \\ 4, & x > 2 \end{cases}$ باشد، حاصل $f(\sqrt{3}-1) + f(\sqrt{5}) + f(-2)$ کدام است؟

- (۱) ۸ (۲) ۵ (۳) -۸ (۴) -۵

۷- نمودار راداری مقابل مربوط به درصد نمرات پایان ترم خسرو در پنج درس است که معدل او در این پنج درس برابر $12/52$ است. حداقل

چند نمره باید به نمره خسرو در درس ادبیات اضافه شود تا در این درس نمره قبولی بگیرد؟ (ضرایب تمام دروس یکسان و حداقل نمره

قبولی برابر ۱۰ است.)

- (۱) ۲

- (۲) ۱/۵

- (۳) ۲/۵

- (۴) ۳

محل انجام محاسبات

۸- رأس سهمی $y = x^2 - 2mx + m$ بر روی خط $y + 3x = 0$ قرار دارد. مقدار m کدام است؟

- (۱) ۱ و صفر (۲) ۲ و ۱ (۳) ۴ و صفر (۴) ۲ و -۱

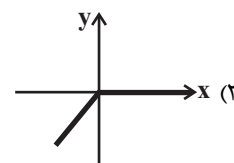
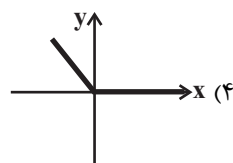
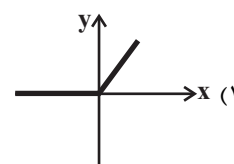
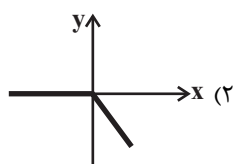
۹- سبد هزینه خانواری در سال پایه از دو کالای نان و گوشت تشکیل شده است و قیمت این دو کالا در سال پایه به ترتیب ۱۰۰۰ و ۶۰۰۰ تومان

و در سال مورد نظر ۵۰۰۰ و ۱۱۰۰۰۰ تومان می باشد. اگر مقادیر مصرفی نان و گوشت در سال پایه به ترتیب ۱۴۰ و ۶۰ کیلوگرم باشد،

شاخص بهای نان و گوشت در سال مورد نظر، کدام است؟

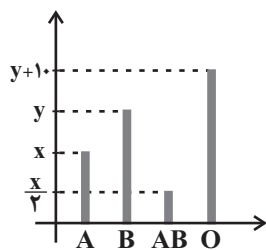
- (۱) ۱۴۶۰ (۲) ۱۴۴۰ (۳) ۱۴۲۰ (۴) ۱۴۰۰

۱۰- اگر $f(x) = |x|$ و g تابع همانی باشد، نمودار تابع $f + g$ کدام است؟

۱۱- نمودار میله‌ای مقابل درصد تعداد دانش‌آموزانی از یک کلاس است که گروه‌های خونی A و B و AB و O دارند. اگر زاویه مربوط به

گروه خونی A در نمودار دایره‌ای متناظر همه دانش‌آموزان ۷۲ درجه باشد، چند درصد از افراد کلاس گروه خونی B دارند؟

(۱) ۴۰٪

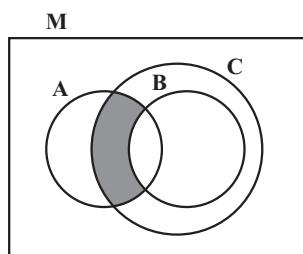
(۲) ۲۰٪

(۳) ۳۰٪

(۴) ۱۰٪

۱۲- اگر $p \sim q$ درست باشد و گزاره $q \wedge r$ نادرست باشد، آنگاه گزاره $[r \wedge (q \vee \sim p)]$ با نقیض کدام گزاره هم‌ارز است؟

- (۱) q (۲) T (۳) $\sim p$ (۴) r

۱۳- با توجه به شکل مقابل قسمت هاشور خورده نشان دهنده چند تا از مجموعه‌های زیر است؟

الف) $(A \cap C) - (A \cap B)$

ب) $(A \cap C) - B'$

ج) $(A' \cup C') - B$

د) $(A \cap C) - (B - A')$

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

صفر (۱)

۱۴- می‌خواهیم ۷ کتاب مختلف فیزیک و ۸ کتاب مختلف ریاضی را در یک قفسه کنار هم بچینیم. تعداد حالت‌هایی که کتاب‌های هم موضوع کنار هم قرار می‌گیرند، چند برابر تعداد حالت‌هایی است که کتاب‌ها از نظر موضوع یکی در میان باشند؟

۶ (۴)

۴ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۵- در یک جعبه ۷ لامپ سالم و ۳ لامپ معیوب وجود دارد. به تصادف ۳ لامپ خارج می‌کنیم، با کدام احتمال، فقط یک لامپ معیوب است؟

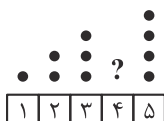
$\frac{1}{5}$ (۴)

$\frac{23}{120}$ (۳)

$\frac{21}{40}$ (۲)

$\frac{7}{40}$ (۱)

۱۶- در نمودار نقطه‌ای مقابل، به جای «؟» چند نقطه باید قرار دهیم تا میانگین کل داده‌ها برابر با $\frac{3}{7}$ شود؟

۸ (۲)

۷ (۱)

۱۰ (۴)

۹ (۳)

۱۷- در نمودار جعبه‌ای داده‌های آماری، ۸، ۷، ۲۱، ۱۹، ۵، ۱۰، ۱۲، ۹، ۱۱، ۱۷، ۱۴، ۱۶، ۲۳، ۲۰، ۱۸ دامنه میان چارکی داده‌ها کدام است؟

۱۱ (۴)

۱۰ (۳)

۹ (۲)

۸ (۱)

۱۸- مجموع n جمله از دنباله حسابی $\{a_n\}$ با جمله اول ۲ و اختلاف مشترک ۳ برابر ۱۵۵ است. اگر مجموع همین تعداد جمله از دنباله

حسابی $\{b_n\}$ با جمله اول ۵- برابر ۴۰ باشد، در این صورت اختلاف مشترک دنباله $\{b_n\}$ کدام است؟

۳ (۴)

۴ (۳)

-۲ (۲)

۲ (۱)

۱۹- مجموع ۱۰ جمله اول دنباله هندسی $1, \frac{1}{4}, \frac{1}{16}, \dots$ کدام است؟

$\frac{497}{1024}$ (۴)

$\frac{503}{1024}$ (۳)

$\frac{1023}{512}$ (۲)

$\frac{1017}{512}$ (۱)

۲۰- جمله پنجم از دنباله اعداد با رابطه $a_{n+1} = \frac{1}{a_n} + 2$ و $a_1 = 2$ ، کدام است؟

$\frac{169}{70}$ (۴)

$\frac{70}{29}$ (۳)

$\frac{29}{12}$ (۲)

$\frac{12}{5}$ (۱)

۲۱- توضیح مقابل کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) پایان یافتن خلافت عباسی در زمان حمله مغولان باعث توجه بیشتر به زبان فارسی شد که زبان توده مردم بود.
- (۲) بازماندگان تیمور از فرهنگ ایرانی و اسلامی تأثیر پذیرفتند و در دوره آنان هنرهای چون مینیاتور، تذهیب، معماری و تاریخ‌نویسی ادامه یافت.
- (۳) بعد از ظهور شاعران بزرگ سبک عراقی، به دلیل تسلط طولانی مدت مغولان و تیموریان جایی برای رشد ادبیات در قرن دهم هجری باقی نماند.
- (۴) در قرن هشتم هجری، قلمرو بالندگی زبان پارسی صرفاً در حیطه عراق عجم و مخصوصاً شهر شیراز بود.

۲۲- نویسنده چند اثر در مقابل آن به درستی ذکر شده است؟

«مرزبان‌نامه: سعدالدین وراونی - تاریخ الرسل و الملوك: محمد بن جریر طبری - نفحات الانس: فخرالدین عراقی - تاریخ گزیده: کمال‌الدین اسماعیل - تاریخ جهانگشا: عطاملک جوینی - کشف الاسرار و عدةالابرار: رشیدالدین وطواط»

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۲۳- از نگاه تاریخ ادبیات، چند عبارت از عبارات زیر نادرست است؟

- (الف) ایرج میرزا مضامین وطن‌دوستی و ستیز با نادانی را با آوازی زیبا و پرشور می‌خواند.
- (ب) رمان‌نویسی در ادبیات کلاسیک فارسی سابقه ندارد و این نوع ادبی، محصول یک قرن گذشته است.
- (ج) فرخی یزدی در روزنامه «قرن بیستم» به افشاگری اعمال پلید و مقاصد شوم رجال خائن پرداخت.
- (د) بیت «هوای خود چو نهادم، رضای او چو گزیدم / جهان و هرچه در او جز به کام خویش ندیدم» سروده نشاط اصفهانی است.
- (ه) در دوره بیداری، بعد از پایتخت کشور، رشت از بازار سیاسی و مطبوعاتی پرونقی برخوردار بود.

(۱) سه (۲) چهار (۳) یک (۴) دو

۲۴- هر یک از ویژگی‌های شعری زیر به ترتیب مربوط به شاعران کدام گزینه است؟

- (الف) ضرب‌المثل‌ها و الفاظ محاوره سخن او را برجسته ساخته است.
- (ب) وی را خداوندگار مضامین تازه شعری دانسته‌اند.
- (ج) سبک شعر او حد فاصل سبک‌های عراقی و هندی است.
- (۱) صائب تبریزی، کلیم کاشانی، بابافغانی شیرازی
- (۲) کلیم کاشانی، صائب تبریزی، وحشی بافقی
- (۳) صائب تبریزی، بیدل، وحشی بافقی
- (۴) کلیم کاشانی، بیدل، بابافغانی شیرازی

۲۵- کدام مورد با ویژگی مقابل آن همخوانی ندارد؟

- (۱) گرایش به خیال‌بندی اثر برخی هنرمندان این دوره را به شعر بیدل و صائب نزدیک می‌کند. (ویژگی ادبی شعر انقلاب)
- (۲) داستان‌های این دوره به شدت تحت تأثیر محاوره اقشار اجتماعی ایران است. (ویژگی زبانی نثر معاصر)
- (۳) باستان‌گرایی و علاقه فراوان به استفاده از واژه‌های کهن در این دوره محسوس است. (ویژگی زبانی نثر انقلاب)
- (۴) روح حماسه و عرفان در بُعد زمینی و آسمانی، در آثار این دوره آشکار است. (ویژگی فکری شعر انقلاب)

۲۶- ویژگی‌های زبانی شعر سبک عراقی در کدام بیت دیده می‌شود؟

- (۱) خداوندا بزی شادان، به رسم و سیرت رادان
 (۲) مرا در عشق تو چندان حساب است
 (۳) ز بس که وحشتم آمد دگر نگفتم شعر
 (۴) بگریز روز سه‌شنبه به دست باده ناب
- ابا شادی تو آبادان به مشکین باده احمر
 که روز حشر دیوان برنتابد
 به رسم خویش و به خدمت نیامدم ایدر
 بخور که خوب بود عیش روز سه‌شنبه

۲۷- کدام عبارت در مورد اوضاع ادبیات فارسی در دوره سبک هندی نادرست است؟

- (۱) در شعر صائب و هم‌سبکان او، از مختصات زبانی سبک خراسانی نشانی نیست.
 (۲) در این دوره با از بین رفتن سلطه حکومت بغداد، غلبه لغات عربی در زبان فارسی کمتر شد.
 (۳) موازنه، قرینه‌پردازی و نیز تمجید از بزرگان، دلایلی بود که کاربرد تنابع اضافات را در نثر سبک هندی توجیه می‌کرد.
 (۴) حمایت دولت صفویان از آموزه‌های سنتی عرفانی، شعر عاشقانه و مدحی را در این دوره بی‌بها کرد.

۲۸- کدام مورد از ویژگی‌های فکری شعر عراقی در قرن‌های هفتم تا نهم هجری نیست؟

- (۱) تثبیت جایگاه تخلص در انتهای غزل
 (۲) یکی شدن معبود با معشوق
 (۳) توجه به صفا و پالایش درون
 (۴) بازتاب بیشتر علوم مختلف در کلام شاعران

۲۹- آرایه‌های «استعاره، حس آمیزی، جناس، اغراق، پارادوکس» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

- الف) آه مشتاقان نسیم نوبهار یاد اوست
 ب) عجز بر سر پنجه اقبال چون زور آورد
 ج) لطافت آن قدر دارد که در وقت خرامیدن
 د) در چنین عرصه که عام است پرافشانی شوق
 هـ) چو بوی گل ز چه افسردگی مقید رنگی
- رنگ‌ها خفته است بیدل در صدای عندلیب
 از شکر خند سلیمان روزی مور آورد
 توان از پشت پایش دید نقش روی قالی را
 مشتش خاک تو اگر خشک فروماند تر است
 تو دست قدرتی ای بی‌خبر چرا ته سنگی

- (۱) ب، ج، ه، د، الف
 (۲) د، ب، ج، ه، الف
 (۳) د، الف، ب، ج، ه
 (۴) ب، الف، ه، ج، د

۳۰- همه ابیات دارای «ایهام تناسب» هستند؛ به جز:

- (۱) به بوی زلف تو از نو، جوان شوم هر بار
 (۲) از ادب پر نور گشته است این فلک
 (۳) سنگ و گوهر هر دو یکسان است در میزان چرخ
 (۴) تا که در این کعبه جان گام زد
- هزار بار تنم گر ز غصه پیر شود
 وز ادب معصوم و پاک آمد ملک
 آسیا کی دانه را از لانه می‌سازد جدا
 مدتی از سعی در آن کلام زد

۳۱- کدام بیت دارای بیشترین تشبیه است؟

- (۱) بحر مَواج است عشق و در میان بحر، صبر
(۲) غبار فقر و فنا توتیای چشمم کن
(۳) رو به بحر آرزو آرم به سرسختی چو سیل
(۴) گر سنگ فتنه بارد فرق منش سپر کن
- کشتی نوح است و ما را هست طوفان در کنار
که خضر راه شوم چشمه بقای تو را
هر چه بر سنگ حوادث می خورد پیشانی ام
ور تیر طعنه آید جان منش نشانه

۳۲- نوع لف و نشر در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) دیدند مرکبی که شد از خون و از خروش
(۲) تیر و کمان عشق را هر که ندیده گو بین
(۳) پر خون شد آن رخ و مویی که بوده اند
(۴) ایمان و کفر همه رخسار و زلف تو
- همرنگ ارغوان و هم آواز ارغنون
پشت خمیده مرا قد کشیده تو را
والشمس روز روشن و اللیل شام داج (داج: تاریک)
در بند کفر مانده ام و ایمانم آرزوست

۳۳- ترتیب ابیات زیر به لحاظ آرایه های «تلمیح، لف و نشر، حسن تعلیل، جناس و حس آمیزی» کدام است؟

- الف) گر طاق دو ابروی تو منظور نبودی
ب) مطرب و می چون به دست افتاد شاهد گو مباش
ج) آب حیات در ظلمات ضلالت است
د) هرگز به خلاف تو نبندم نگشایم
ه) چشم بدت مباد که حسن لطیف توست
- مسجود ملایک نشدی قالب آدم
کز فروغ مه زمین و آسمان سیمین بر است
تا کی ز عکس لعل تو باید هدایتی
دستی که تو بگشودی و پایی که تو بستی
صد پیرهن ز یوسف مصری غریب تر
- (۱) هـ، د، ج، ب، الف (۲) ج، د، الف، ب، هـ
(۳) الف، ب، ج، هـ، د (۴) ب، ج، الف، د، هـ

۳۴- آرایه های نوشته شده در مقابل کدام بیت نادرست است؟

- (۱) گرچه همچون زال زر پیری به طفلی دیده ایم
(۲) تن چون یاسمینش نازپرورده است تا حدی
(۳) تخم آسایش از این مزرعه کم سبز شود
(۴) با آفتاب جام به گلگشت شب خرام
- چون جهان پیرانه سر، طبع جوان آورده ام (جناس، تلمیح)
که گردد رنجه گر پوشد ز مهتابش (اغراق، تشبیه)
این گیاهی است که در دشت عدم سبز شود (استعاره، تشبیه)
بی ساقیان چه ذوق از این ماهتاب تلخ (حس آمیزی، ایهام)

۳۵- کدام بیت فاقد «مجاز» است؟

- (۱) برخیز که بنشیند فریاد ز هر سویی
(۲) آن موی میان کز مو بر موی کمر بندد
(۳) آن سرو خرامانم هر لحظه به چشم آید
(۴) در باغ بتم باید کز پرده برون آید
- زان پیش که برخیزد صد فتنه ز هر کویی
مویی و میان او فرقی نکند مویی
انصاف چه خوش باشد سروی به لب جویی
ور نی به چه کار آید گل بی رخ گلرویی

۳۶- ترتیب قرار گرفتن ابیات به لحاظ داشتن آرایه‌های «کنایه، تشبیه، ایهام‌تناسب، اسلوب معادله، حسن تعلیل» کدام است؟

الف) بی‌روح تو عقل من نه خوب است	در خاتم عقل من نگینی
ب) دولتش بر کسی که چشم افکند	نیز در ابرویش نبینی چنین
پ) تا مگس را جان شیرین در تن است	گرد آن گردد که حلوا می‌کند
ت) خرمن خود را به دست خویشتن سوزیم ما	کرم پيله هم به دست خویشتن سازد کفن
ث) زین درد ساکنان فلک در مصیبتند	بر گریه ملایکه خون شفق گواست
- (۱) ت، ب، پ، الف، ث (۲) ب، الف، پ، ت، ث (۳) ت، ب، الف، پ، ث (۴) ب، الف، پ، ث، ت

۳۷- حروف الحاقی قافیه در کدام بیت درست مشخص شده است؟

- (۱) هم چو قومی که تحری می‌کنند
بر خیال قبله سویی می‌تَنند (نَد)
- (۲) ای کاش پی قتل من آن سیم‌تن افتد
شاید که نگاهش گه کشتن به من افتد (تَد)
- (۳) جنگ ما و صلح ما در نور عین
نیست از ما هست بین اصبعین (ن)
- (۴) ز شوخی و مردم خراشیدنش
فرج دید در سر تراشیدنش (یدنش)

۳۸- حروف اصلی قافیه همه ابیات «مصوت + دو صامت» است؛ به‌جز:

- (۱) حیل‌های تیره اندر داوری
پیش بینایان چرا می‌آوری
- (۲) در اگرچه خرد و اشکسته شود
توتیای دیده خسته شود
- (۳) که چل حج پیاده کرده‌ام من
به انصافی بسی خون خورده‌ام من
- (۴) مرا با حلقه چرخ دو تا پشت
باید کوفت هر دم حلقه مشت

۳۹- کدام بیت با «آرام دلم بستدی و دست شکیم» هم‌وزن است؟

- (۱) حقا که مرا دنیا بی دوست نمی‌باید
با تفرقه خاطر دنیا به چه کار آید
- (۲) هر کس که از آن حسن یکی ذره بدید
بفروخت دل و دیده و مهر تو خرید
- (۳) محروم نماند کس از این در
ما را به کسی نمی‌شمارید
- (۴) افسوس که بگذشت همه عمر به افسوس
بخت آرزوی دل به کنارم نرسانید

۴۰- وزن مقابل همه مصراع‌ها درست است؛ به‌جز:

- (۱) هر شب به جور چرخ بلایی دگر رسید (مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل)
- (۲) چند سوزم وه که داغی می‌نهی بالای داغی (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)
- (۳) سر حکمت به ما که گوید باز (فاعلاتن مفاعلن فعلن)
- (۴) تا به کی این جور کشیدن ز یار (مفتعلن مفتعلن فاعلن)

۴۱- وزن کدام بیت دارای هر دو نظم همسان و ناهمسان است؟

- (۱) تا چند در این وادی بر جان و دلم لرزم
 (۲) خواهم که شوم به بام عالم بر
 (۳) تا سر نهادهام به ارادت به پای دوست
 (۴) گر نور تو در خلق نبینم ز دو گیتی
- کانتجا به دو جو جان را مقدار نمی‌بینم
 چه چاره که نردبان نمی‌یابم
 آماده ملامت یک شهر دشمنم
 هم گوش فرو بندم و هم گوشه نشینم

۴۲- همه ابیات در وزن همسان دولختی سروده شده‌اند؛ به جز:

- (۱) با دگران مر تو را هرچه میسر نشد
 (۲) به تصور خیالت نرود به خواب چشمم
 (۳) چو گل به بار بود همنشین خار بود
 (۴) از تو چنین که می‌رسد نور به ماه آسمان
- از غم و رنج و جفا بر دلم انباشتی
 که به چشم من خیال تو ز خواب خوش تر آید
 چو در کنار بود خار در نمی‌گنجد
 در عجبم که تو چرا ماه زمین نمی‌شوی

۴۳- کدام بیت فاقد حذف همزه است؟

- (۱) جام می تا خط بغداد ده ای یار مرا
 (۲) از تو منت نپذیرم که ملک وار چو شمع
 (۳) لاله می خورد که از پوست برون رفت، تو نیز
 (۴) وز پی آنکه ز سرّ تو خبردار شوم
- باز هم در خط بغداد فکن بار مرا
 تخت زرین نهی اندر صف احرار مرا
 لاله خوردم کن و از پوست برون آر مرا
 «کس فرستاد به سر اندر عیار مرا»

۴۴- اختیارات شاعری بیت زیر کدام است؟

«همه را نسخه اجزای مناسک در دست
 از پی کسب جزا خواندن اجزا شنوند»

- (۱) ابدال - کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند
 (۲) بلند بودن هجای پایان مصراع - بلند تلفظ کردن هجای کوتاه
 (۳) آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن - قلب
 (۴) حذف همزه - کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند

۴۵- همه ابیات با توجه به اختیارات شاعری، دارای هجای کشیده‌اند؛ به جز:

- (۱) خستگان را چو طلب باشد و قوت نبود
 (۲) گر مدد خواستم از پیر مغان عیب مکن
 (۳) چون طهارت نبود کعبه و بتخانه یکی است
 (۴) ما جفا از تو ندیدیم و تو خود نپسندی
- گر تو بیداد کنی شرط مروت نبود
 شیخ ما گفت که در صومعه همت نبود
 نبود خیر در آن خانه که عصمت نبود
 آن چه در مذهب ارباب طریقت نبود

۴۶- مفهوم کدام بیت از عبارت زیر یافت می‌شود؟

«چون بشناختم که آدمی، شریف‌تر خلاق است و قدر ایام عمر خویش نمی‌داند، در شگفت افتادم و چون نیک بنگریستم؛ دریافتم که مانع آن، راحت اندک و نیاز حقیر است که مردمان بدان مبتلا گشته‌اند.»

- (۱) منه دل بدین دولت پنج روز
- (۲) گران باری ز بار حرص و آزار است
- (۳) منه عیب خلق ای خردمند پیش
- (۴) خیر کن با خلق بهر ایزدت

۴۷- مفهوم کدام گزینه با بیت زیر قرابت دارد؟

- «از شبیخون خمار صبحدم آسوده‌ایم»
- (۱) نیست از مستی، ز من گر شیشه خالی به سنگ
  - (۲) ما را شکایت از سخن تلخ یار نیست
  - (۳) ای محتسب، بدان که مرا مستی از کجاست
  - (۴) از شراب ما دگرها شادمانی می‌کنند

۴۸- کدام گزینه با بیت زیر قرابت معنایی دارد؟

- «طاعت آن نیست که بر خاک نهی پیشانی»
- (۱) شد مخطط آستان او به خط سرنوشت
  - (۲) عبادت به جز خدمت خلق نیست
  - (۳) نشانی‌های مردان سجده آرَد
  - (۴) خدایا جانم آنکه خواه کاندلر سجده‌گه باشم

۴۹- مفهوم ابیات همه گزینه‌ها یکسان است؛ به جز:

- (۱) آسمان بدمهر و ما لب‌تشنه و گیتی سراب
- (۲) با طبع ملولت چه کند دل که نسازد
- (۳) کشتی شکستگانیم ای باد شرطه برخیز
- (۴) در بحر شوق کشتی صبرم ز سیر ماند

۵۰- کدام بیت با سایر ابیات قرابت معنایی ندارد؟

- (۱) ای صبح شب‌نشینان جانم به طاقت آمد
- (۲) ز درد عشق تو دوشم امید صبح نبود
- (۳) بیا که امشب شب راز و نیاز است
- (۴) امشب درازی شب ظالم مرا بکشت

- به دود دل خلق، خود را مسوز
وجود بی‌تکلف بی‌نیاز است
که چشمت فرو دوزد از عیب خویش
یا برای راحت جان خودت

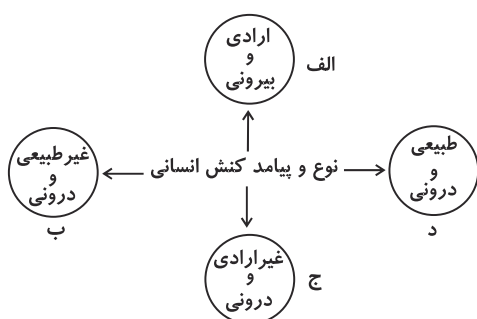
- مستی دنبال‌دار چشم خوبانیم ما
جلوه‌گاه یار را بی‌یار دیدن مشکل است
این گوشمال هیچ کم از گوشوار نیست
از چشم اوست مستی من، از شراب نیست
قسمت ما چون لب پیمانه جز خمیازه نیست

- صدق پیش آر که اخلاص به پیشانی نیست
بس که پیشانی به خاک آستانش سوده شد
به تسبیح و سجاده و دلق نیست
اگر زان بی‌نشان گویم نشانی
ز گریه کرده خونین روی و خاک‌آلوده پیشانی

- گر نگیری دست امیدم، زهی حال خراب
شرطه همه وقتی نبود لایق کشتی
باشد که باز بینیم دیدار آشنا را
کو باد شرطه تا که به منزل کند قرار

- از بس که دیر ماندی چون شام روزه‌داران
اسیر عشق چه تاب شب دراز آرد
چو زلف ماه‌رویان شب دراز است
کاندوه غم ز جان خرابم نمی‌برد

۵۱- هر یک از عبارات زیر به ترتیب، مربوط به کدام قسمت از نمودار است؟

- اجازه خواستن از معلم

- یادگرفتن درس

- پاسخ دادن به پرسش‌های امتحانی

- غمگین شدن از یک خبر

(۱) الف - ج - ج - د

(۲) ب - د - الف - ج

(۳) الف - ج - الف - د

(۴) ج - الف - الف - ب

۵۲- به ترتیب هر یک از این عبارات، تعریف، نتیجه و پیامد چیست؟

«تغییراتی که به صورت تحولات فرهنگی درآید»، «تداوم ناسازگاری میان رفتارهای اجتماعی و عقاید و ارزش‌های اجتماعی» و «وقوع تغییرات هویتی افراد خارج از مرزهای مقبول فرهنگی جامعه»

(۱) بحران هویت - تزلزل فرهنگی - تعارض فرهنگی
(۲) تحول فرهنگی مثبت - بحران هویت - تعارض فرهنگی
(۳) تحول فرهنگی منفی - تعارض فرهنگی - تزلزل فرهنگی
(۴) بحران هویت - خودباختگی فرهنگی - تحول فرهنگی منفی

۵۳- به ترتیب هر یک از موارد زیر توسط چه کسانی مطرح شده است؟

- جنگ در فرهنگ و جامعه جدید غربی، امری ذاتی نیست بلکه امری عارضی و تحمیلی است.
- در آخرین مرحله درگیری‌ها در جهان معاصر، دیگر دولت‌ها بازیگران اصلی صحنه روابط بین‌المللی نیستند و رقابت‌ها و درگیری‌ها، بین فرهنگ‌ها و تمدن‌های بزرگ به وقوع خواهد پیوست.

- اگر حکومتگران بگذارند که سرمایه، پرسودترین راه خود را دنبال کند، پیشرفت کشور را به بهترین وجه تأمین خواهند کرد.
- چالش‌های جامعه سرمایه‌داری، فقط با یک انقلاب قابل حل است.

(۱) کنت - هانتینگتون - ریکاردو - مارکس
(۲) ماکس وبر - ابن خلدون - مالتوس - ماکس وبر
(۳) مارکس - هانتینگتون - مالتوس - ماکس وبر
(۴) مالتوس - فارابی - ریکاردو - مارکس

۵۴- به ترتیب، ویژگی استبداد ایلی و قومی و استعمار نو، کدام است؟

(۱) عقبه‌ای خارج از جهان اسلام نداشت. - برای حفظ سلطه جهان غرب از ابزارها و ظرفیت‌های فرهنگی بهره می‌برد.
(۲) به رغم هویت اسلامی خود، در رویارویی مستقیم با فرهنگ اسلامی قرار می‌گرفت. - از نهادها و ساختارهای اقتصادی و سیاسی بین‌المللی بهره می‌برد.

(۳) با وجود هویت اسلامی، چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت. - با اتکا به قدرت اقتصادی و فرهنگی خود سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد.

(۴) به رغم هویت غیراسلامی خود، از رویارویی مستقیم با فرهنگ اسلامی دوری می‌گزید. - با روش و سازوکارهای غیرمستقیم کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد.

۵۵- هر یک از موارد زیر به کدام مفهوم اشاره دارد؟

- چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی مختلف

- رهاورد علوم تجربی

- نگاه از چشم‌انداز فردی غریبه به موقعیت‌های مانوس

- نخستین انقلاب لیبرال در جهان

(۱) نظام اجتماعی - فناوری و صنعت - عادت‌زدایی - انقلاب صنعتی
(۲) قواعد اجتماعی - اقتصاد سرمایه‌داری - معنازدایی - انقلاب فرانسه
(۳) نظم اجتماعی - اقتصاد سرمایه‌داری - معنازدایی - انقلاب صنعتی
(۴) ساختار اجتماعی - فناوری و صنعت - آشنایی‌زدایی - انقلاب فرانسه

۵۶- در ارتباط با الگوی تنازع هویت چند مورد از موارد زیر صحیح است؟

الف) در دیگچه همانندسازی تعداد کثیری از گروه‌های درگیر قومی نژادی در ارتباط با هم یک فرهنگ مختلط می‌سازند.

ب) در اواخر قرن بیستم، قشربندی جمعیت و کشمکش طبقاتی، محور اصلی مباحثات فکری و سیاسی شد.

ج) در مدل تکثرگرا تفاوت‌های موجود میان گروه‌های قومی و زبانی حذف می‌گردد و همچنان وجود یک ساختار مشترک سیاسی و اقتصادی ضروری دانسته می‌شود.

د) سیاست هویت، محصول دوران مدرن است و بر تفاوت‌ها و هویت‌های خاص و محلی تأکید می‌کند.

۱) سه ۲) یک ۳) چهار ۴) دو

۵۷- «نخستین چالش لیبرالیسم اولیه»، «اعمال مدیریت فرهنگی جهان در خدمت کانون‌های قدرت و ثروت» و «انتقال فشارها از اصل نظام

سرمایه‌داری به تولیدکنندگان خرد»، به ترتیب، مربوط به کدام موضوع می‌باشد؟

۱) چالش فقر و غنا - امپراتوری رسانه‌ای - پیوند میان بحران اقتصادی با چالش فقر و غنا

۲) تقابل مرکز و پیرامون - نقش صنعت ارتباطات - دستاورد لیبرالیسم اولیه

۳) تقابل شمال و جنوب - امپراتوری فرهنگی - چالش مرکز و پیرامون

۴) چالش فقر و غنا - چالش استعمارگر و استعمارزده - تقابل شمال و جنوب

۵۸- به ترتیب موارد زیر، مربوط به مفاهیم کدام گزینه است؟

- تقسیم سه‌گانه قدرت و ثروت و دانش به ارزش‌های خوب و بد

- عامل جلوگیری از توسعه و پیشرفت قدرت و ثروت

- از نتایج توسعه شگرف قدرت و ثروت

۱) مقایسه عملکرد آن‌ها در دستیابی به سعادت - ارزیابی‌های اخلاقی و نگاه واسطه‌ای به آن‌ها - سرکوب

۲) تلقی کردن آن‌ها به عنوان ارزش‌های واسطه‌ای - ارزیابی‌های اخلاقی و نگاه واسطه‌ای به آن‌ها - نابرابری

۳) تلقی کردن آن‌ها به عنوان ارزش‌های واسطه‌ای - نقش آن‌ها در فراهم آوردن زمینه آسایش بشر - تخریب طبیعت

۴) مقایسه عملکرد آن‌ها در دستیابی به سعادت - نقش آن‌ها در فراهم آوردن زمینه آسایش بشر - جنگ

۵۹- به ترتیب، در ارتباط با موارد زیر کدام گزینه صحیح است؟

- عامل سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها

- فراهم آوردن زمینه فروریختن اقتدار کلیسا

- ضروری ساختن پدیده‌های جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی

۱) یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی - ظهور پادشاهان و قدرت‌های محلی - ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی

۲) انکار ارزش‌های عاطفی و اخلاقی - حرکت‌های اعتراض آمیز مذهبی - تعلیم و تربیت

۳) عبور از جامعه‌شناسی تبیینی - جنگ‌های صلیبی - کنش اجتماعی

۴) تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی - مواجهه اروپاییان با مسلمانان - ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی

۶۰- پاسخ سؤالات زیر به ترتیب کدام است؟

- چه چیزی انگیزه شناخت متقابل جوامع و فرهنگ‌ها را فراهم می‌کند؟

- در کدام نوع جوامع از نظر دورکیم تقسیم کار گسترده وجود دارد؟

- وقتی فردی کتابی می‌نویسد از چه جهانی به چه جهانی وارد می‌شود؟

- کدام جهان امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت را دور از دسترس می‌سازد؟

۱) پذیرش تفاوت‌ها - جوامع ارگانیکی - فرهنگی به اجتماعی - جهان تکوینی

۲) تأکید بر اشتراکات - جوامع مکانیکی - فردی به تکوینی - جهان دنیوی

۳) پذیرش تفاوت‌ها - جوامع ارگانیکی - فردی به فرهنگی - جهان اساطیری

۴) تأکید بر اشتراکات - جوامع مکانیکی - تکوینی به فرهنگی - جهان معنوی

۶۱- کدام یک «استفاده از روش‌های کیفی» در جامعه‌شناسی تفسیری را توجیه می‌کند؟

- (۱) دسترسی به معنای ذهنی و فرهنگی نهفته در هر کنش ← فعالیت و خلاقیت کنشگران ← پیدایش فرهنگ‌ها و جهان‌های اجتماعی مختلف ← ضرورت استفاده از روش‌های کیفی برای فهم کنش انسان‌ها
- (۲) فعالیت و خلاقیت کنشگران ← پدید آمدن معنای ذهنی و فرهنگی متفاوت ← پیچیدگی کنش‌های انسانی و دشواری فهم آن‌ها ← ضرورت استفاده از روش‌های کیفی برای تفسیر و تبیین کنش انسان‌ها
- (۳) فعالیت و خلاقیت کنشگران ← تنوع و تکثر معانی ← پدید آمدن خرده‌فرهنگ‌ها و گروه‌های مختلف درون هر جهان اجتماعی ← ضرورت استفاده از روش‌های کیفی برای تفسیر و تبیین کنش انسان‌ها
- (۴) فعالیت و خلاقیت کنشگران ← پیدایش معنای گوناگون و متکثر ← پیچیدگی کنش‌های انسانی و دشواری فهم معنای آن‌ها ← ضرورت استفاده از روش‌های کیفی برای تفسیر و تبیین کنش انسان‌ها

۶۲- به‌ترتیب هریک از عبارات زیر، پیامد چیست؟

- قابل فهم نبودن ارزش بودن مهربانی و ضدارزش بودن کینه‌توزی

- نظم اجتماعی

- عدم امکان ایجاد تغییری بنیادین در جامعه

(۱) افول معانی - نظام اجتماعی - تسلط انسان بر جامعه

(۲) سقوط ارزش‌ها - ساختار اجتماعی پویا - منحصر کردن علم به علوم تجربی

(۳) سقوط ارزش‌ها - قواعد مورد پذیرش انسان‌ها - یکسان‌نگاری طبیعت و جامعه

(۴) افول معانی - آشنایی‌زدایی - نگاه تک‌خطی به جوامع مختلف

۶۳- به‌ترتیب پیامد، علت و نتیجه موارد زیر در کدام گزینه ذکر شده است؟

- طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی

- جدایی دانش از ارزش

- توزیع نابرابر مزایای اجتماعی

(۱) نادیده گرفتن نقش انسان‌ها در پدید آمدن و ادامه یافتن آن - غلبه رویکرد تبیینی - نابرابری‌های اجتماعی

(۲) عادلانه بودن نقطه پایان رقابت‌ها - شکل‌گیری جامعه‌شناسی انتقادی - قشربندی‌های اجتماعی

(۳) تداوم یا تغییر قشربندی‌های اجتماعی به دست انسان‌ها - شکل‌گیری جامعه‌شناسی تفسیری - حذف مالکیت خصوصی

(۴) برقراری عدالت اجتماعی - شکل‌گیری جامعه‌شناسی تفسیری - عدم شکل‌گیری ساختارهای اجتماعی اخلاقی

۶۴- در ارتباط با رویکردهای جامعه‌شناسی نسبت به نابرابری اجتماعی، کدام مورد نادرست است؟

(۱) مخالفان قشربندی اجتماعی، نابرابری‌های اجتماعی را نتیجه روابط سلطه‌جویانه میان انسان‌ها می‌دانند.

(۲) رویکرد لیبرالی، اجرای عدالت را به دست نامرئی بازار می‌سپارد و نابرابری اجتماعی را برای بقای جامعه ضروری می‌داند.

(۳) طرفداران قشربندی با طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی، تغییر در آن را چندان امکان‌پذیر نمی‌دانند.

(۴) در مدل کمونیستی با شعار عدالت اقتصادی و توزیع برابر ثروت، نقطه پایان رقابت‌ها یکسان می‌شود.

۶۵- به‌ترتیب هریک از عبارات‌های زیر مربوط به کدام قسمت جدول می‌باشد؟

رویکرد معیار	جامعه‌شناسی تفسیری	جامعه‌شناسی تبیینی
موضوع	و	الف
روش	ب	ج
هدف	هـ	د

- تفهیمی و تجربی

- صرفاً حسی و تجربی

- پدیده‌های اجتماعی مانند پدیده‌های اندام‌وار طبیعی

- شناخت نظم اجتماعی برای پیش‌بینی و کنترل جامعه

(۱) الف - ج - هـ - د (۲) ب - د - و - الف (۳) ب - ج - الف - د (۴) د - ب - ج - هـ

- ۶۶- در یک خیابان شلوغ، تصادفی رخ داده است، در این میان فردی مصدوم شده و در مورد رساندن او به بیمارستان، بین علی ۷ ساله و کسری ۱۷ ساله مکالمه زیر صورت گرفته است؛ کدام عامل باعث وجود تفاوت بین عقیده این دو نفر است؟
 «علی می‌گوید: این فرد را به بیمارستان ببریم چون امکان دارد پلیس فکر کند ما با او تصادف کرده‌ایم و دستگیر شویم؛ اما کسری اصرار دارد که به فرد کمک کند؛ چون نجات یک انسان ارزش این را دارد که برای مدت کوتاهی دستگیر شود.»
- (۱) وجود مشکل در تصمیم‌گیری کودکان (۲) رشد سریع شناختی در نوجوانی
 (۳) دستیابی به هویت در نوجوانی (۴) تسلط به احساسات و هیجانات در دوره نوجوانی
- ۶۷- در درس چهارم تکنیک‌هایی را فراگرفتید تا به کمک آن‌ها حافظه بهتری داشته باشید. با توجه به این مطالب، به‌ترتیب کدام عبارت‌ها می‌توانند نتیجه‌گیری زیر را که مربوط به یک مقاله فرضی است، تکمیل کنند؟

نتیجه‌گیری:

۱. رمزگردانی مطالب ..... راحت‌تر انجام می‌شود.
۲. برای کنترل اثر گذشت زمان می‌توان مطالب را در ..... ساعت اولیه مرور کرد.
۳. وقتی می‌خواهیم غزلی از سعدی را حفظ کنیم، گاهی ابیات و مصراع‌ها را جابه‌جا می‌کنیم که علت آن ..... است.
۴. راه رفتن، یادداشت‌برداری و ..... از مصادیق استفاده از روش چندحرکتی است.
۵. پیش‌خوانی، سؤال کردن و ..... از مراحل روش پس‌خبا است.

- الف) مهم - شش - یادگیری سطحی - برجسته‌کردن مفاهیم - به‌خودپس‌دادن
 ب) دوست‌داشتنی - هفت - عدم یادگیری عمیق - برجسته‌کردن تفاوت‌ها - آزمون مکرر
 ج) مورد علاقه - هشت - عدم مرور به موقع - رمزگردانی معنادار - بسط معنایی
 د) کاربردی - هفت - تداخل اطلاعات - خلاصه‌نویسی - آزمون
- (۱) «الف» - «د» (۲) فقط «الف» (۳) «ب» - «ج» (۴) فقط «د»

۶۸- کدامیک از پرسش‌های زیر ممکن است در حافظه رویدادی شخصی شکل بگیرد؟

- (۱) احکام نماز شامل چه مواردی می‌شود؟
 (۲) مهم‌ترین عامل پیدایش تمدن‌ها چیست؟
 (۳) ایران و عراق در جنگ تحمیلی چه مناطقی از خاک یکدیگر را اشغال کردند؟
 (۴) با توجه به نوع اطلاعات، حافظه به چند دسته تقسیم می‌شود؟

۶۹- هریک از عبارت‌های زیر به کدامیک از مراحل حل مسئله مرتبط است؟

- روان‌پزشک پس از شکست روان‌درمانی، دارودرمانی را برای مراجعش شروع کرد.
 - قهرمان دوره قبل مسابقات کشتی، در این دوره با اختلاف بیشتری حریفانش را شکست داد.
 - مجلس در پایان دوره چهارساله دولت، عملکرد آن را در بخش‌های مختلف بررسی می‌کند.
 - شورای مدرسه تصمیم می‌گیرد برای بهبود اوضاع تحصیلی دانش‌آموزان، سیستم تشویق و تنبیه را به کار گیرد.

- (۱) تشخیص مسئله - بازبینی و اصلاح راه‌حل - ارزیابی راه‌حل - به‌کارگیری راه‌حل مناسب برای حل مسئله
 (۲) انتخاب راه‌حل‌های جایگزین - بازبینی و اصلاح راه‌حل - ارزیابی راه‌حل - به‌کارگیری راه‌حل مناسب برای حل مسئله
 (۳) انتخاب راه‌حل‌های جایگزین - بازبینی و اصلاح راه‌حل - ارزیابی راه‌حل - به‌کارگیری راه‌حل مناسب برای حل مسئله
 (۴) به‌کارگیری راه‌حل مناسب برای حل مسئله - بازبینی و اصلاح راه‌حل - ارزیابی راه‌حل - انتخاب راه‌حل‌های جایگزین

۷۰- «مهرسا دانش‌آموز مقطع نهم است و امسال باید انتخاب رشته کند؛ او بعد از بررسی‌های فراوان در انتخاب بین دو رشته انسانی و ریاضی دچار تردید می‌شود.» تصمیم مهرسا جزء کدامیک از انواع تصمیم‌گیری می‌باشد؟

- (۱) مهم پیچیده (۲) معمولی ساده (۳) مهم ساده (۴) معمولی پیچیده

۷۱- «مادر مریم و محمد برای آن‌ها در دو لیوان متفاوت، مقداری شیر با حجم مساوی می‌ریزد. محمد اصرار دارد که لیوان بلند و باریک برای او باشد تا مقدار بیشتری شیر بنوشد، اما مریم معتقد است که حجم این دو لیوان با هم برابر است؛ به‌ترتیب محمد و مریم احتمالاً چند ساله هستند؟

- (۱) ۸ - ۱۰ (۲) ۴ - ۵ (۳) ۵ - ۱۲ (۴) ۳ - ۵

۷۲- «محمد دروازه‌بان تیم فوتبال کلاس یازدهم انسانی است؛ در یک مسابقه حساس با تیم کلاس دوازدهم انسانی، همین که بازیکن تیم مقابل پا به توپ به سمت دروازه حرکت کرد، محمد از ترس اینکه نکند تیمشان گل بخورد، تمرکزش را از دست داد، عصبانی شد و پس از گل خوردن ناگهان تصمیم گرفت به کلی بازی را رها کند.» در این مثال، محمد، به‌ترتیب کدامیک از علائم فشار روانی را تجربه کرده است؟

- (۱) رفتاری - شناختی - هیجانی - رفتاری
 (۲) رفتاری - شناختی - رفتاری - هیجانی
 (۳) هیجانی - شناختی - رفتاری - رفتاری
 (۴) هیجانی - شناختی - هیجانی - رفتاری

۷۳- «وقتی یک ایرانی در میان عده‌ای سیاه‌پوست قرار می‌گیرد، اندکی سفیدتر و وقتی در بین عده‌ای سفیدپوست واقع می‌شود، اندکی تیره‌تر دیده می‌شود»، علت این امر چیست؟

- (۱) خطای ادراکی به دلیل اثر زمینه
(۲) خطای شناختی
(۳) خطای ادراکی بر اثر مجاورت
(۴) ثبات ادراکی بر اثر خطای ادراکی

۷۴- کدامیک از موارد زیر با پیروی از قواعد منطقی و نیازسنجی واقعی صورت گرفته است؟

- (۱) به دلیل این که بیشتر پسران به ورزش فوتبال علاقه‌مند هستند، آموزش این ورزش را در مدارس پسرانه اجباری می‌کنیم.
(۲) شهردار تهران، براساس تجربیات قبلی خود، حدس می‌زند که وسایل نقلیه عمومی شهر تهران در ۵ سال آینده پاسخگوی نیازهای شهروندان نمی‌باشد.
(۳) اعضای شورای مدرسه، پس از مشورت کردن با یکدیگر و جمع‌بندی نظریات، به این نتیجه رسیدند که دانش‌آموزان نیاز به یک اردوی تفریحی دارند.
(۴) مادر برای آن که ساعت خواب فرزندش را از ۱۲ شب به ۱۰ شب تغییر دهد، هر شب نیم‌ساعت زودتر او را به تخت‌خواب می‌فرستد.

۷۵- در صورت وجود کدام دو عامل نگرشی، فرد حتی اگر توانایی انجام کاری را داشته باشد، باز هم نمی‌تواند با موفقیت آن کار را انجام دهد؟

- (۱) درماندگی آموخته شده - نداشتن هدف
(۲) شکل‌گیری باورهای غلط - درماندگی آموخته شده
(۳) اسناد غیرقابل کنترل - ناهماهنگی شناختی
(۴) ادراک کارایی کاذب - نداشتن اراده

۷۶- به ترتیب اصطلاحات «کار امروز را به فردا انداختن» و «چشم و هم‌چشمی کردن» به کدام سبک‌های تصمیم‌گیری اشاره دارند؟

- (۱) تکانشی - وابسته
(۲) اجتنابی - وابسته
(۳) تکانشی - احساسی
(۴) اجتنابی - احساسی

۷۷- به ترتیب کدام گزینه به درستی جدول زیر را تکمیل می‌کند؟

«الف»	تعارض «گرایش - گرایش»
خوردن یک دسر خوشمزه در حالی که فرد رژیم لاغری دارد	«ب»
«ج»	استفاده از روش‌های میان‌بر
یکی از موقعیت‌های پرخطر تصمیم‌گیری	«د»

(۱) انتخاب بین تحمل درد دندان‌پزشکی یا ادامه درد دندان - تعارض «گرایش - اجتناب» - تصمیم‌گیری مهم و پیچیده - پاسخ عاطفی غیرمعمول به دیگر افراد

(۲) انتخاب بین پذیرش شغل با درآمد بهتر یا شغلی که محیط کار دوست‌داشتنی‌تری دارد - تعارض «گرایش - اجتناب» - تصمیم‌گیری مهم و پیچیده - راه‌دادن افراد غریبه به منزل

(۳) انتخاب بین پذیرش شغل با درآمد بهتر یا شغلی که محیط کار دوست‌داشتنی‌تری دارد - تعارض «اجتناب - اجتناب» - تصمیم‌گیری مهم و پیچیده - صحبت کردن با افراد غریبه

(۴) انتخاب بین پذیرش شغل با درآمد بهتر یا شغلی که محیط کار دوست‌داشتنی‌تری دارد - تعارض «گرایش - اجتناب» - تصمیم‌گیری منطقی - مصرف سیگار

۷۸- هر یک از موقعیت‌های زیر نشان‌دهنده کدام نوع «تعارض» هستند؟

- سکونت در خانه بزرگ‌تر اما به صورت مستاجر

- تحصیل در رشته روان‌شناسی اما از دست دادن رشته ادبیات

- (۱) گرایش - اجتناب، گرایش - گرایش
(۲) گرایش - اجتناب، گرایش - اجتناب
(۳) گرایش - گرایش، گرایش - گرایش
(۴) گرایش - گرایش، گرایش - اجتناب

۷۹- در شکل مقابل، کدام نوع پردازش موجب می‌شود فرد واژه «در» را دو بار تلفظ کند و در این پردازش بر کدام مورد تمرکز می‌شود؟

- (۱) ادراکی - صرفاً بر ویژگی‌های حسی محرک
(۲) مفهومی - صرفاً بر ویژگی‌های حسی محرک
(۳) ادراکی - ویژگی‌های حسی و کیفی محرک
(۴) مفهومی - ویژگی‌های حسی و کیفی محرک

۸۰- مشاور با توجه به نتیجه دانش‌آموزان خود در آزمون قبلی، برای آزمون بعدی آن‌ها هدف‌گذاری کرده است و جدول زیر نشان‌دهنده این هدف‌گذاری است. این مشاور برای کدام دانش‌آموز هدف‌گذاری درستی کرده است؟

نام دانش‌آموز	تراز آزمون قبلی	تراز هدف‌گذاری شده برای آزمون بعدی
علی	۶۰۰۰	۶۵۰۰
حسین	۶۵۵۰	۶۶۰۰
حسن	۵۵۰۰	۷۵۰۰
سجاد	۵۸۰۰	۵۸۰۰

(۴) سجاد

(۳) حسن

(۲) حسین

(۱) علی

دفترچه شماره ۲

دفترچه اختصاصی

جامع ۳

آزمون ۵ تیر - سال ۱۴۰۵

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	زبان عربی	۲۰	۸۱	۱۰۰	۲۰
۲	تاریخ	۱۳	۱۰۱	۱۱۳	۲۰
۳	جغرافیا	۱۲	۱۱۴	۱۲۵	
۴	فلسفه و منطق	۲۰	۱۲۶	۱۴۵	۲۰
۵	اقتصاد	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	۱۵

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز

برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم توزنده جانی، امیر زراندوز، علی شهربابی، نسترن صمدی، پیمان طیار، علیرضا عبدی، سعید عزیز خانی، هادی فولادی، علی قهرمان زاده، علی هاشمی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، سعید جعفری، پوریا حسین پور، رضا رنجبری، امیرحسین سعیدی پور، سید علیرضا علویان، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، مریم خسروی دهنوی، کوثر شاه‌حسینی، فاطمه صفری، سید آرش مرتضائی‌فر
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، محمد بیگدلی، محمد توکلی، محمد حبیبی، کوثر دستورانی، مهسا عفتی، محمدعرفان فرهادی
عربی زبان قرآن	ولی برجی، عمار تاج‌بخش، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، سید محمدعلی مرتضوی، فاطمه منصورخاکی، روح‌الله گلشن
تاریخ و جغرافیا	راضیه ابراهیمی نژاد، فاطمه احمدی، علیرضا پدرام، مریم خسروی دهنوی، زهرا دامیار، تابان صیقلی، فاطمه عزیزی، امیرحسین کاروین، سید آرش مرتضائی‌فر، محمد ملک‌آبادی‌زاده، محمد مهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، موسی اکبری، جواد پاکدل، سبا جعفرزاده صابری، محمد رضایی بقا، موسی سپاهی، حمید سودیان، امیرمحمد قلعه‌کاهی، علی معزی، فیروز نژادنجف، علیرضا نصیری
اقتصاد	سارا شریفی، آفرین ساجدی، مهدی کاردان، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، محمدحسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	عباس مالکی	مسئول درس: ابراهیم نوری ویراستار: معصومه صنعت‌کار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	زهرا توکلی	مسئول درس: فریا رنوفی ویراستار: محسن جمشیدی، امیرمحمد کماسی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	محمد رضا شریفی	مسئول درس: سجاد حقیقی پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	سینا غلامی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسن سعیدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: ابوالفضل مرادی، وجیهه نجفی
تاریخ و جغرافیا	محمد مهدی یعقوبی	محمد مهدی یعقوبی	فاطمه عزیزی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	فرهاد علی‌نژاد	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسن صادق‌پور
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (٨١ - ٨٩) ■

۸۱- ﴿وَمَا أُبَرِّئُ نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي﴾:

(۱) و نفس خود را بی گناه نمی شمارم چرا که نفس بسیار امرکننده به بدی است مگر این که پروردگارم رحم نماید!

(۲) و نفس من تبرئه نمی شود زیرا نفس بسیار دستوردهنده به بدی است مگر این که پروردگار به من رحم کند!

(۳) و نفسم را تبرئه نمی کنم چرا که نفس قطعاً به بدی ها امر می کند مگر کسی که پروردگار به او رحم نماید!

(۴) و نفس من بی گناه نیست زیرا نفس بسیار امرکننده به بدی هاست مگر این که بخشایش پروردگارم باشد!

۸۲- « شَرُّ النَّاسِ مَنْ يَسْتَعِثُّ بِغَيْرِ اللَّهِ وَ يَرْجُو أَنْ يُسَاعِدَهُ فِي مُوَاجَهَةِ الصَّعَابِ! »:

(۱) آن که از غیر خدا یاری بجوید و آرزو کند که وی در مقابل سختی ها یاریش کند، بدترین مردم است!

(۲) بدترین مردم است کسی که از غیر خدا کمک خواسته و امید دارد که در مواجهه با دشواری ها یاری شود!

(۳) بدترین مردم کسی است که از غیر خدا کمک بخواهد و امیدوار باشد که به او در رویارویی با سختی ها کمک کند!

(۴) کسی که از غیر خدا کمک بخواهد و امید داشته باشد که به او در رویارویی با مشکلات کمک کند، بدترین مردم است!

۸۳- « أَيُّهَا الرَّجُلُ! إِنَّ الْكَذِبَ سَيَجْلِبُ لِلْإِنْسَانِ مَشَاكِلَ عَدِيدَةً، فَلَا تَكْذِبْ فِي الْحَيَاةِ وَ لَوْ كُنْتَ لَا تَقْصِدُ بِهِ خَدَاعَ

الْآخِرِينَ! »: ای مرد! ...

(۱) همانا دروغ برای فرد مشکلات مختلفی می آورد، پس در زندگی ات دروغ نگو اگرچه قصد نداری که دیگران را فریب دهی!

(۲) دروغ مشکلات بسیاری را برای انسان به بار خواهد آورد، پس در زندگی دروغ نگو هرچند بدان تصمیم به فریب

دیگران نداشته باشی!

(۳) دروغ عامل بسیاری از مشکلات برای انسان خواهد بود، پس حتی اگر قصد فریب دیگران را نداشته باشی، در زندگی دروغ نگو!

(۴) قطعاً دروغ مشکلات زیادی را برای انسان به بار خواهد آورد، پس در زندگی دروغ نگو هرچند قصدت از آن فریب

سایرین نباشد!

۸۴- « من غَضَّ عَيْنَهُ عَنْ مُحَارِمِ اللَّهِ وَ قَصَدَ فِي مَشْيِهِ فَلَا يُمَرَّرُ عَيْشُهُ وَ لَا تَفِيضُ عَيْنُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ! »:

(۱) هرکس چشمش را از حرام‌های خدا بر هم نهد و در راه رفتن خود میانه‌روی نماید، زندگی‌اش تلخ نمی‌شود و روز

قیامت چشمش لبریز نمی‌شود!

(۲) کسی که چشمانش را در برابر حرام‌های خدا بست و در راه رفتنش میانه‌روی کرد، زندگی‌اش تلخ نمی‌شود و در روز

قیامت چشمش گریان نیست!

(۳) کسی که چشمش را از حرام‌های خدا فروگیرد و در راه رفتنش اعتدال داشته باشد، زندگی خود را تلخ نمی‌کند و

روز قیامت چشمش لبریز نمی‌شود!

(۴) هرکس از حرام‌های الهی چشم بر هم نهد و در رفتارش تصمیم به میانه‌روی بگیرد، زندگی‌اش تلخ نمی‌شود و

چشمش در روز قیامت نخواهد گریست!

۸۵- « مَا أَكْثَرَ الْأَخْطَاءَ الَّتِي قَدْ ارْتَكَبْتَهَا فِي طَرِيقِي، لَيْتَنِي أُسْتَطِيعُ أَنْ أَرْجِعَ إِلَى الْوَرَاءِ وَ أَبْدَأُ مِنْ جَدِيدٍ! »:

(۱) کارهای اشتباهی که در راه خود مرتکبشان شده‌ام، بسیار زیادند، کاش بتوانم به گذشته برگردم و دوباره آغاز کنم!

(۲) اشتباهاتی که در مسیر خود مرتکب شده‌ام، چقدر زیادند، کاش من بتوانم به عقب برگردم و از نو آغاز کنم!

(۳) چه زیادند اشتباهاتی که من در راه خود انجام داده‌ام، کاش قادر بودم به عقب برگردم و دوباره شروع کنم!

(۴) چقدر در مسیرم گرفتار اشتباهات زیادی شده‌ام، ای کاش بتوانم به عقب برگشت و از نو شروع کرد!

۸۶- عَيْنِ الْخَطَا:

(۱) لَا يُفَكِّرُ شَبَابُنَا إِلَّا بِالْمُسْتَقْبَلِ الْمُضِيِّ وَ تَحْقِيقِ آمَالِهِمْ! : جوانان ما تنها به آینده درخشان و برآوردن آرزوهای

خویش فکر می‌کنند!

(۲) كَانَ أَبِي يُرَاقِبُ الشَّجَرَةَ الْخَضْرَاءَ فِي سَاحَةِ الْبَيْتِ مُرَاقِبَةً الْمُزَارِعِ! : پدرم از درخت سبز در حیاط خانه، مثل کشاورز

مراقبت می‌کرد!

(۳) بُنْيَتِي! إِنْ تُرِيدِي أَنْ تَتَقَدَّمِي فِي حَيَاتِكَ أَسْرَعَ فَحَاوَلِي أَكْثَرَ! : دخترکم! اگر می‌خواهی در زندگی سریع‌تر پیشرفت

کنی، بیشتر تلاش کن!

(۴) مَنْ يَقُمُ بِالرِّيَاضَةِ كُلِّ يَوْمٍ فَلَنْ يُصَابَ بِمَرَضٍ وَهْنِ الْعَضَلَاتِ! : هرکس هر روز به ورزش بپردازد، بیماری سستی

عضلات گرفتارش نخواهد کرد!

۸۷- عَيْنُ الْخَطَا:

(۱) تُدْرِكُ الْحَقِيقَةَ بِالْقَلْبِ قَبْلَ أَنْ يُدْرِكَهَا الْعَقْلُ: حقیقت به وسیله قلب درک می شود پیش از آن که عقل آن را درک کند،

(۲) فَلْنَجْعَلِ الْقَلْبَ مُرْشِدَنَا وَ قَائِدَنَا فِي الْحَيَاةِ: بنابراین قلب را راهنما و رهبرمان در زندگی قرار می دهیم،

(۳) لِهَذَا يَسْعَى الْعَاقِلُ أَنْ يُنَظِّفَ قَلْبَهُ قَبْلَ جَسَدِهِ: از این رو عاقل می کوشد قلبش را پیش از جسمش پاکیزه کند،

(۴) وَ يُطَهِّرُهُ مِنْ كُلِّ مَلُوثٍ تَطْهِيراً! و آن را از هر آلوده کننده ای حتماً تطهیر نماید!

۸۸- «ناتوان ترین مردم کسی است که از پنهان کردن راز خود ناتوان باشد!»؛ عَيْنُ الصَّحِيح:

(۱) أَعْجَزَ النَّاسُ مَنْ عَجَزَ عَنْ كِتْمَانِ سِرِّهِ! (۲) مَنْ لَا يَقْدِرُ عَلَى كِتْمَانِ سِرِّهِ فَهُوَ عَاجِز!

(۳) مَنْ لَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يَسْتَرِ سِرَّهُ فَهُوَ مِنْ أَعْجَزِ النَّاسِ! (۴) أَضْعَفُ النَّاسِ هُوَ الَّذِي لَا يَكْتُمُ السِّرَّ!

۸۹- عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْمَفْهُومِ: ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَأَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوعٌ﴾

(۱) جهان جملگی جای پیکار اوست عنایات حق همره و یار اوست

(۲) سپه برکشید از دو رویه دو صف ز خورشید و شمشیر برخاست تف

(۳) خداوند با آن کسان دوست باد که اندر صفوف نبرد و جهاد

(۴) عنان نفس کشیدن جهاد مردان است نفس شمرده زدن ذکر اهل عرفان است

■ ■ ■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (٩٠ - ٩٤) بِمَا يُنَاسِبُ النَّصَّ:

في السنوات الأخيرة ازدادَ اهتمام بعض المدارس بما يُعرفُ بـ «فترات الصَّمت القصيرة» أثناء اليوم الدَّراسي. و تعني هذه الفترات أن يجلسَ الطَّالِبُ لعدَّة دقائق في هدوء تامٍّ دونَ قراءة أو كلام أو استخدام هاتف. و يعتقد بعض المُربِّين أن هذا الصَّمت يمنحُ الدِّماغَ فرصةً لترتيب الأفكار بعدَ ساعات من التعلُّم المتواصل، و قد لاحظت بعضُ الدراسات التربويَّة أن الطَّالِبَ الَّذين يُشاركون في هذه الفترات يستطيعون العودة إلى الدرس بتركيز أفضل. لكنَّ عددًا من الباحثين يُحذرون من المُبالغة في هذا الأمر؛ لأنَّ الصَّمت وحده لا يُعالجُ كلَّ مُشكلات التعلُّم، بل قد يكونُ عديم الفائدة إذا لم يُرافقه تنظيمٌ جيّدٌ للدُّروس و طرائقٌ مُناسبةٌ للتدريس.

لذلك يرى بعضُ المُختصِّين أن نجاح هذه الطَّريقة لا يرتبطُ بوجود الصَّمت فقط، بل بِكيفية استخدامه داخل البرنامج الدَّراسي؛ فإذا استُخدم في الوقت المُناسب قد يساعدُ على تهدئة الذَّهن، أما إذا تحوَّل إلى عادة شكليَّة فقد يفقدُ هدفه التربويَّ الأصلي.

٩٠- عَيْنُ الْخَطَأِ حَسَبَ النَّصِّ:

- (١) فترات الصمت تعني جلوس الطلاب دون كلام أو قراءة لعدة دقائق!
- (٢) إن جميع الدراسات تؤكد أن الصمت في الصف فرصة للتعلم الأحسن!
- (٣) ليس من الجيد أن يستمر الطلاب في الدراسة أو التعلم دون أي استراحة!
- (٤) يرى بعض الباحثين أن الصمت قد لا يكون مفيداً إذا استخدم بشكل مُبالغ فيه!

٩١- عَيْنُ الصَّحِيحِ: يُوَيِّدُ النَّصُّ أَنَّ فترات الصمت . . .

- (١) تفقد هدفها التربوي بعد مدة فيجب تقليلها!
- (٢) لا تنجح أبداً إلا إذا رغب جميع الطلاب المشاركين فيها!
- (٣) يمكن أن تُضيع وقت الدراسة و تؤدي إلى مشاكل أخرى!
- (٤) ليست مؤثرة إلى هذا الحد حتى تتغلب على المشاكل وحدها!

٩٢- عَيْنُ الْعِنَانِ الْأَنْسَبِ لِلنَّصِّ:

- (١) الصمت كحل نهائي لمشكلات الدراسة!
- (٢) دور فترات الصمت في تحسين التركيز!
- (٣) فترات الصمت ليست للمدارس فقط!
- (٤) تأثير الصمت على الآلام و الأمراض!

■ ■ عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٩٣ وَ ٩٤)

٩٣- « الْمُتَوَاصِل - يُشَارِكُونَ - الطَّلَاب - يُحَذَّرُونَ »:

- (١) يُحَذَّرُونَ: فعل مضارع - للجمع الغائب - مزيد ثلاثي، و مصدره: تحذير / فعل و فاعل، خبر «لكن»
- (٢) يُشَارِكُونَ: مزيد ثلاثي؛ من باب مُفاعلة، و له حرف زائد واحد فقط - معلوم / فعل و فاعل؛ الجملة فعلية
- (٣) الطَّلَاب: جمع تكسير؛ مفرد: الطَّالِب - اسم فاعل - معرب - معرفة / اسم «أن» و منصوب بعلامة الفتحة
- (٤) الْمُتَوَاصِل: مفرد مذكر - اسم مفعول من مزيد ثلاثي - معرّف بـ «أن» - معرب / صفة و مجرور بالتبعية من

موصوفها

٩٤- « أَفْضَلُ - اسْتَعْدَمَ - الْمُخْتَصِّينَ - تَحَوَّلَ »:

(١) استَخدمَ: ماضٍ - للمفرد المذكر - مزيد ثلاثي، بابه: استفعال - معلوم / فعل و فاعل، الجملة فعلية

(٢) تَحَوَّلَ: فعل ماضٍ - للمذكر الغائب - مزيد ثلاثي، و له حرفان زائدان - معلوم / فعل و فاعل، الجملة فعلية

(٣) أَفْضَلُ: اسم تفضيل للمذكر - مأخوذ من مصدر مجرد ثلاثي - نكرة - معرب / صفة و مجرور بالتبعية من

الموصوف

(٤) الْمُخْتَصِّينَ: جمع سالم للمذكر - اسم فاعل - معرّف بأل - معرب / مضاف اليه و مجرور بعلامة الياء،

مضافه: بَعْضُ

■ ■ عَيِّنِ الْمُنَاسِبَ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (٩٥ - ١٠٠)

٩٥- عَيِّنِ الْخَطَأَ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

(١) يُجْلِسُ هَذَا الْأَبُ أَحَدَ أَوْلَادِهِ عِنْدَهُ وَ يُقَبِّلُ وَجْهَهُ!

(٢) يُسْتَخْرَجُ الزَّيْتُ مِنْ كَبِدِ الْحُوتِ لِصِنَاعَةِ مَوَادِّ التَّجْمِيلِ!

(٣) إِنَّ دُنْيَاكُمْ عِنْدِي لَأَهْوَنَ مِنْ وَرَقَةٍ فِي فَمِ جَرَادَةٍ تَقْضُمُهَا!

(٤) رُكَّابُ السِّيَارَاتِ يَسْتَعْمَلُونَ حِزَامَ الْأَمَانِ لِلنَّجَاةِ مِنَ الْخَطَرِ!

٩٦- عَيِّنِ الصَّحِيحَ لِلْفَرَاقَاتِ: وَفَقاً لِلْإِحْصَاءَاتِ فِي يَوْمٍ . . . . . طُبِعَتْ أَرْبَعَةٌ . . . . . فِي أَحَدَى عَشْرَةٍ . . . . .!

(٢) الخميس / كتب / مطبعة

(١) الخميس / كتاباً / مطابع

(٤) الخامس / مجلة / مطبعة

(٣) الخامس / مجلات / مطابع

٩٧- عَيْن جواب الشرط لا يكون جملة فعلية:

- (١) من يُنفق في سبيل الله ممّا يملك يجد ثمرته!
- (٢) من يقطع كلام الآخرين فلن يحترمه مخاطبوه!
- (٣) من يستفد من تجارب الناس النّافعة فله مستقبل مُضيء!
- (٤) من غضب عليك ثلاث مرّات فلم يقلّ فيك شراً فاتّخذهُ صديقاً!

٩٨- عَيْن الخطأ في نفي الأفعال:

- (١) كُنّا نُساعِد المساكين! ← لم نكن نُساعِد المساكين!
- (٢) قد ضيَّعتُ دقيقة من حياتي! ← لم أُضيّع دقيقة من حياتي!
- (٣) كُنتم قد شعرتُم بخيبة الأمل! ← لم تكونوا تشعرون بخيبة الأمل!
- (٤) سنستعمل الأعشاب لعلاج المرضى! ← لن نستعمل الأعشاب لعلاج المرضى!

٩٩- عَيْن ما ليس فيه الحال:

- (١) إنّ الله أرسل الأنبياء مُبشّرين ليبينوا الحقّ للعالمين!
- (٢) نرتكب المعاصي و نعلم أنّ الله يغفر ذنوبنا رحيماً!
- (٣) اللَّيْلَةُ الماضية كُنْتُ أَتكلّم عن مسائل مهمّة مسرورة!
- (٤) إنّ الرئيس قد انتخب كريماً حتّى يساعدنا على حلّ المشاكل!

١٠٠- عَيْن المُستثنى منه غير مذكور:

- (١) لا تنفقوا الأموال في سبيل الله إلّا ما تحبّونه لأنفسكم أيضاً!
- (٢) لا تأكل أُختي الصّغيرة فاطمة للغداء إلّا ما تطبخه الأمّ!
- (٣) لن نتعلّم الدّروس إلّا ما نستمع إليه جيّداً و نحبه جيّداً!
- (٤) لم أسمع اليوم خبراً جديداً إلّا ما كان مُتوقّعا!

۱۰۱- کدام اقدام به شی‌هوانگ‌تی از فرمانروایان سلسله «چه‌این» در سرزمین باستانی چین نسبت داده شده است؟

(۱) جلوگیری از ورود آیین بودا به این کشور

(۲) گشایش جاده معروف ابریشم

(۳) رواج مجدد اندیشه و آیین کنفوسیوس

(۴) تکمیل دیوار بزرگ چین

۱۰۲- در زمان هخامنشیان به منظور تشویق به کشاورزی، چه کسانی تا پنج نسل از پرداخت مالیات معاف بودند؟

(۱) کسانی که اقدام به آبادانی زمین‌های بایر می‌نمودند.

(۲) کسانی که بر روی رودها سد و بند احداث می‌کردند.

(۳) کسانی که با کندن قنات آب را از دل زمین درمی‌آوردند.

(۴) کسانی که با حفر نهر به انتقال آب در قلمرو کمک می‌کردند.

۱۰۳- در ابتدای پادشاهی داریوش یکم، کاخ بزرگ آپادانا به‌عنوان پایتخت اداری هخامنشیان، در کدام ناحیه بنا گردید؟

(۱) نقش رستم

(۲) انشان

(۳) شوش

(۴) پاسارگاد

۱۰۴- قرآن کریم کدام رویداد را به‌عنوان فتح و پیروزی آشکار برای اسلام معرفی می‌کند؟

(۱) صلح حدیبیه

(۲) فتح مکه

(۳) پیمان عقبه دوم

(۴) هجرت پیامبر (ص) به مدینه

۱۰۵- در جریان محاصره کدام شهر توسط مسلمانان، ساکنان مسیحی آن‌جا اعلام کردند که فقط در حضور خلیفه قرارداد صلح و تسلیم شهر را

امضا می‌کنند؟

(۱) شام

(۲) مصر

(۳) بیت‌المقدس (ایلیا)

(۴) اسپانیا (اندلس)

۱۰۶- در سلسله سامانیان انتقال قدرت از امیری به امیر دیگر چگونه صورت گرفت؟

(۱) قدرت به صورت ارثی از امیری به امیر دیگر می‌رسید.

(۲) با تأیید و فرمان خلیفه صورت می‌گرفت.

(۳) در آرامش و بدون درگیری انجام می‌گرفت.

(۴) بزرگان محلی و دهقانان، امیران را بر سر کار می‌آوردند.

۱۰۷- فاخرترین نمونه شاهنامه مصور شده در عصر تیموری، کدام است؟

(۱) شاهنامه قوامی

(۲) شاهنامه دموت

(۳) شاهنامه شاهرخی

(۴) شاهنامه بایسنقری

۱۰۸- مهم‌ترین نوآوری رضا عباسی در مکتب نگارگری اصفهان، چه بود؟

(۱) استفاده از خوشنویسی در کنار تصاویر

(۲) تبدیل هنر نگارگری به صورت یک صنعت ملی

(۳) به تصویر کشیدن زندگی روزمره مردم و فعالیت اصناف

(۴) استفاده از طلاکاری و فلزکاری در تصاویر

۱۰۹- سخن زیر از کدام مورخ مشهور عصر قاجار است؟

«تاریخ‌نگار را هم لازم است که راست‌گفتاری پیشه کند ... فرشته را دیو نخواند و دیو را فرشته نداند ...».

(۱) ناظم‌الاسلام کرمانی

(۲) محمدحسن‌خان اعتمادالسلطنه

(۳) میرزا محمدجعفر خورموجی

(۴) خاوری شیرازی

۱۱۰- کدام‌یک از پادشاهان عصر قاجار برجسته‌ترین هنرمندان نقاش را در تهران گرد آورد و آن‌ها را به کشیدن پرده‌های بزرگ برای نصب در

کاخ‌ها تشویق کرد؟

(۱) فتحعلی‌شاه

(۲) ناصرالدین‌شاه

(۳) مظفرالدین‌شاه

(۴) احمدشاه

۱۱۱- رضاشاه با چه هدفی اقدام به اسکان اجباری عشایر نمود؟

(۱) کاستن از رونق دامداری کشور

(۲) ایجاد حکومت مرکزی قدرتمند

(۳) رونق شهرنشینی و تجارت

(۴) مهار کردن نیروی رزمی آن‌ها

۱۱۲- دولت دکتر مصدق، برای مقابله با تهدیدها و تحریم‌های اقتصادی انگلستان، چه برنامه‌ای را اجرا کرد؟

(۱) حضور در مجامع بین‌المللی و دفاع از حقانیت ایران

(۲) اقتصاد بدون نفت

(۳) درخواست پست وزارت جنگ از شاه

(۴) پایه‌گذاری نهضت مقاومت ملی

۱۱۳- چرا مهندس بازرگان پس از پیروزی انقلاب از ریاست دولت موقت استعفا کرد؟

(۱) دخالت شورای انقلاب در اداره امور کشور

(۲) مخالفت وی با تسخیر سفارت آمریکا در تهران

(۳) ندادن رأی اعتماد به اعضای کابینه او توسط مجلس

(۴) تأسیس نهادهای انقلابی بدون توجه به ساختار ارکان سیاسی

۱۱۴- «جغرافی دانی برای ایجاد فروشگاه در یک شهر معمولاً تراکم جمعیت، قیمت مغازه‌ها و زمین، نزدیکی محل فروشگاه به ایستگاه‌های حمل و

نقل شهری، منطقه مسکونی و بازار را مورد مطالعه قرار می‌دهد.» این عبارت، بیانگر چه موردی است؟

(۱) هرگاه جغرافی دان با مسأله‌ای روبه‌رو شود، برای پاسخ‌گویی به آن و انجام مطالعات خود به اطلاعات کتابخانه‌ای نیاز دارد.

(۲) جغرافیا با دید ترکیبی یا کل‌نگری موضوعات را مورد مطالعه و بررسی قرار می‌دهد.

(۳) هرچه دانش و تجربه جغرافی دان بیشتر باشد، اطلاعات به‌دست آمده از طریق مشاهده مستقیم غنی‌تر خواهد بود.

(۴) جغرافی دان برای گردآوری اطلاعات، ناگزیر است از محیط‌های مختلف بازدید و از طریق ارتباط مستقیم، اطلاعات موردنظر را گردآوری

کند.

۱۱۵- علت این‌که مناطق جنوبی کشور ما در هنگام ظهر، گرمای بیشتری را نسبت به مناطق شمالی کشور تجربه می‌کنند، کدام است؟

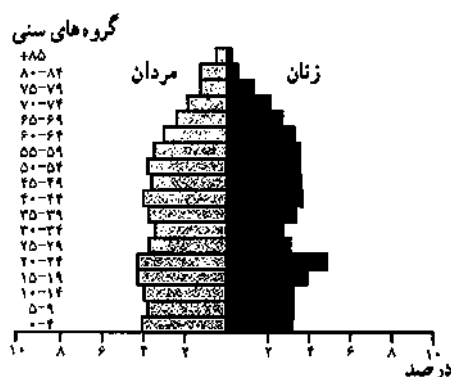
(۲) قرارگرفتن در عرض‌های جغرافیایی مختلف

(۱) دوری از منابع رطوبتی و دریاها

(۴) ورود توده هوای گرم به کشور از نواحی همسایه

(۳) وجود ارتفاعاتی که مانع ورود رطوبت می‌شوند.

۱۱۶- پیش‌بینی نمودار مقابل برای آینده جمعیتی یک کشور کدام است؟

(۱) جمعیت به تدریج رو به پیری می‌رود.

(۲) رشد جمعیت مطلق، سیر صعودی خواهد داشت.

(۳) با پدیده جوانی جمعیت روبه‌رو خواهد شد.

(۴) تأمین نیازهای جوانان و ایجاد اشتغال با مشکل مواجه خواهد بود.

۱۱۷- کدام گزینه می‌تواند با عبارت زیر برابری کند؟

«بعضی شهرهای صنعتی در مجاورت منابع طبیعی یا مواد اولیه به وجود می‌آیند و تبدیل به یک شهر صنعتی می‌شوند.»

(۱) چگونگی قرارگیری پدیده‌های طبیعی در یک سکونتگاه به آن شکل می‌دهد.

(۲) نقش شهرها در چهره و سیمای آن‌ها منعکس می‌شود.

(۳) ممکن است نقش شهر در طول زمان تغییر کند یا تکامل و توسعه یابد.

(۴) تغییرات جمعیتی یک سکونتگاه در شیوه زندگی اجتماعی و اقتصادی ساکنان آن اثرگذار است.

۱۱۸- کدام عبارت با تصویر روبه‌رو مطابقت بیشتری دارد؟

(۱) انسان‌ها برای زندگی و بهره‌برداری از محیط طبیعی از شیوه‌ها و ابزارهای متفاوتی استفاده می‌کنند.

(۲) امروزه نواحی از نظر اقتصادی تحت تأثیر یکدیگر و دارای مبادلات و روابطی هستند.

(۳) هر ناحیه شرایط خاصی را به انسان‌ها ارائه می‌کند و انسان‌ها در چارچوب آن شرایط دست به عمل می‌زنند.

(۴) عملکرد مثبت یا منفی انسان در ارتباط با محیط طبیعی در حفظ تعادل آن اثرگذار است.

۱۱۹- کدام عبارت دربارهٔ زیست‌بوم‌ها نادرست است؟

(۱) نواحی که انواع خاص و مشابهی از گیاهان و جانوران در آن‌ها زندگی می‌کنند.

(۲) زیست‌بوم‌ها در سطح کرهٔ زمین انواع و ویژگی‌های متفاوت و متنوعی دارند.

(۳) سرعت رشد پوشش گیاهی در یک زیست‌بوم با تولید مادهٔ آلی در آن‌جا رابطهٔ مستقیم دارد.

(۴) در عرض‌های جغرافیایی مختلف ویژگی‌های مشابهی در نوع و تراکم پوشش گیاهی وجود دارد.

۱۲۰- کدام ویژگی را نمی‌توان به برخان، به‌عنوان یکی از اشکال فرسایش طبیعی در بیابان، نسبت داد؟

(۱) از انواع تپه‌های ماسه‌ای محسوب می‌شود.

(۲) در اثر کنده‌شدن ذرات از یک مکان و انتقال به مکان دیگر ایجاد می‌شود.

(۳) دارای دو زائده در جهت باد است.

(۴) دارای حرکت مداوم بر اثر باد است.

۱۲۱- برای آنکه به وضعیت نابرابر نواحی در اقتصاد جهانی امروز بهتر پی ببریم ...

(۱) باید به جایگاه‌های متفاوت کشورها در اقتصاد جهانی توجه کنیم.

(۲) باید به تأثیرات اقتصاد جهانی بر زندگی مردم کشورهای مختلف توجه کنیم.

(۳) باید به کاهش و افزایش قیمت‌ها در بازارهای جهانی و تأثیر آن در زندگی خود توجه کنیم.

(۴) باید به پیشینهٔ تعامل و روابط اقتصادی در جهان توجه کنیم.

۱۲۲- نتیجه‌گیری «راتزل» از مباحث جغرافیایی سیاسی خودش چه بود؟

- (۱) تسلط بر منابع شرق اروپا به معنای فرمانروایی بر کل جزیره جهانی است.
- (۲) جمعیت بالای یک کشور به معنای تأمین نیروی انسانی کافی و برخورداری از قدرت برتر است.
- (۳) در کشمکش بر سر قدرت، دولت‌های بزرگ پیروز و کشورهای کوچک را ضمیمه خاک خود می‌کنند.
- (۴) طول سواحل یک کشور و میزان دسترسی آن به آب‌های آزاد تعیین‌کننده‌ترین عامل قدرت است.

۱۲۳- در بررسی سلسله‌مراتب سکونتگاه‌ها:

الف) در رتبه‌بندی روستاها و شهرها ...

ب) هر چه به سمت قاعده هرم پیش می‌رویم ...

- (۱) میزان جمعیت و عملکرد آن‌ها رابطه معکوس دارند. - حوزه نفوذ کم‌وسعت می‌شود.
- (۲) میزان جمعیت و عملکرد آن‌ها رابطه مستقیم دارند. - - حوزه نفوذ گسترده‌تر می‌شود.
- (۳) میزان جمعیت و عملکرد آن‌ها رابطه معکوس دارند. - حوزه نفوذ گسترده‌تر می‌شود.
- (۴) میزان جمعیت و عملکرد آن‌ها رابطه مستقیم دارند. - حوزه نفوذ کم‌وسعت می‌شود.

۱۲۴- در بررسی ویژگی‌های آمایش سرزمین ...

- (۱) ظرفیت‌ها و تأثیر بعضی مناطق در توسعه عمومی کشور شناسایی و برای آن برنامه‌ریزی می‌شود.
- (۲) به همه جنبه‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و طبیعی به‌طور مناسب و عادلانه توجه می‌شود.
- (۳) منابع و امکانات بین مناطق مختلف کشور به‌طور مساوی ساماندهی و توزیع می‌شود.
- (۴) از افزایش جمعیت شهرها و تبدیل روستاها و شهرهای کوچک به کلان‌شهرها پیشگیری می‌شود.

۱۲۵- کدام مورد درباره نواحی لرزه‌خیز کشور ایران درست است؟

- (۱) بیشتر نواحی غربی کشور مصون از زمین‌لرزه‌اند.
- (۲) کمتر منطقه‌ای از کشور مصون از زمین‌لرزه است.
- (۳) خطر زمین‌لرزه در تمام نقاط ایران، متوسط و بالاتر است.
- (۴) لرزه‌خیزی نواحی غربی کشور، بیش از نواحی شمالی آن است.

۱۲۶- کدام گزینه دربارهٔ منطق صحیح است؟

- (۱) باعث پیشبرد محتوای علوم گوناگون و حرکت آنها می‌شود.
- (۲) منطق علمی است که به ما شیوهٔ اندیشیدن را می‌آموزد.
- (۳) تأکید آن بر جنبهٔ اجبابی است و آموزش قواعد فکر بر تبیین مغالطات تقدم دارد.
- (۴) از آنجا که علمی کاربردی است پس نمی‌توان آن را در زمرهٔ علوم نظری جای داد.

۱۲۷- کدام گزینه به ترتیب نسبت‌های چهارگانه بین اجزای زیر از تعریف مفهومی را بیان می‌کند؟

- نسبت بین مفهوم مجهول و مفهوم عام تعریف مفهومی

- نسبت بین مفهوم عام و مفهوم خاص تعریف مفهومی

- نسبت بین مفهوم مجهول و مفهوم خاص تعریف مفهومی

- (۱) عموم و خصوص مطلق - فقط عموم و خصوص مطلق - فقط تساوی
- (۲) عموم و خصوص من‌وجه - فقط عموم و خصوص مطلق - تساوی یا عموم و خصوص مطلق
- (۳) عموم و خصوص مطلق - عموم و خصوص مطلق یا من‌وجه - تساوی یا عموم و خصوص مطلق
- (۴) عموم و خصوص مطلق - عموم و خصوص مطلق یا من‌وجه - فقط تساوی

۱۲۸- کدام یک از تعاریف زیر جامع است، ولی مانع نیست؟

- (۱) قضیهٔ شرطی: قضیه‌ای که به انفصال دو نسبت حکم می‌دهد.
- (۲) مفهوم کلی: مفاهیمی که هیچ مصداقی در جهان خارج ندارند.
- (۳) قضیهٔ محصوره: قضیه‌ای با موضوع کلی که بتوان برای آن سور فرض کرد.
- (۴) قیاس استثنایی: قیاسی است که یکی از مقدمات آن قضیهٔ شرطی است.

۱۲۹- در کدام گزینه یک قضیهٔ محصوره یافت می‌شود؟

- (۱) دو دانش‌آموز در کلاس غایب بودند.
- (۲) بازیکنان تیم فوتبال یازده نفر هستند.
- (۳) تیم رباتیک مدرسه به مرحلهٔ نهایی راه یافت.
- (۴) فلسفه کلمه‌ای برگرفته از زبان یونانی است.

۱۳۰- در صورتی که موضوع و محمول نتیجهٔ یک قیاس اقترانی را با هم جابه‌جا کنیم و شکل آن قیاس تغییری نکند با کدام شکل قیاس روبه‌رو

هستیم؟

- (۱) اول و دوم
- (۲) دوم و سوم
- (۳) سوم و چهارم
- (۴) اول و چهارم

۱۳۱- اگر از قضیه «اگر قضیه‌ای منفصله باشد، آنگاه بیانگر نوعی حکم مشروط است» نتیجه بگیریم که «هیچ قضیه شرطی متصلی بیانگر حکم مشروط نیست»، کدام گزینه درباره این استدلال صحیح است؟

(۱) قیاس ما فاقد حد وسط و نامعتبر است.

(۲) قیاس استثنایی اتصالی و دارای مغالطه رفع مقدم است.

(۳) به دلیل مغالطه ایهام انعکاس نمی‌توان قضیه کلی را نتیجه گرفت.

(۴) قیاس اقترانی شکل اول و دارای شرایط سه‌گانه اعتبار قیاس می‌باشد.

۱۳۲- عبارت زیر فاقد کدام مغالطه است؟

«من اجازه نمی‌دهم که شما مردم فهمیده و فرهیخته کشورمان را با عقاید متعصبانه و بدبینانه خود درباره بحران فرهنگی به سخره بگیرید و ناامید کنید»

(۱) بار ارزشی کلمات (۲) تله‌گذاری (۳) مسموم کردن چاه (۴) توسل به احساسات

۱۳۳- کدام گزینه خصیصه اصلی دانش فلسفه در پرداختن به پرسش‌های اساسی است؟

(۱) فرارفتن از مرتبه اول و روزمره زندگی انسان (۲) جدیت و پیوستگی در پرداختن به مسائل اساسی

(۳) روش قانونمند و عقلانی در پرداختن به مسائل ویژه (۴) دریافت اهمیت و ارزش حقیقی پرسش‌های بنیادین

۱۳۴- کدام گزینه بیانگر موضع خاص طرفداران رویکرد اصالت فرد است؟

(۱) جامعه از به هم پیوستن عده‌ای از انسان‌ها شکل می‌گیرد.

(۲) جامعه بدون افراد وجود خارجی و ذهنی ندارد.

(۳) تغییرات اجتماعی از گذر تغییرات فردی صورت می‌پذیرد.

(۴) علت وجودی شکل‌گیری احکام مستقل اجتماعی همان اجتماع افراد است.

۱۳۵- کدام گزینه درباره کسانی که در انتخاب اهداف زندگی به خطا رفته‌اند درست است؟

(۱) کمتر به اموری مانند حقیقت انسان و جهان می‌اندیشند.

(۲) به آموخته‌های محدود و غیریقینی خود قناعت می‌کنند.

(۳) با وجود تلاش بسیار به علت عدم دقت نظر به باوری مستقل نائل نمی‌شوند.

(۴) نمی‌توان گفت انتخاب معنا و باوری در نسبت با زندگی برایشان فاقد اهمیت است.

۱۳۶- کدام گزینه درباره عبارت زیر نادرست است؟

«طبیعت همواره یکسان عمل می‌کند.»

- (۱) از ثمرات شناخت عقلی است.
- (۲) تحقق هرگونه تجربه را ممکن می‌سازد.
- (۳) ثبات خواص مواد به آن بازمی‌گردد.
- (۴) معرفتی حاصل از همکاری عقل و حس است.

۱۳۷- نظریه تکامل تدریجی داروین با کدام یک از مواضع زیر امکان ایجاد تعارض دارد؟

- (۱) قائلان به روح و حقیقت غیرمادی انسان
- (۲) ماتریالیست‌ها و معتقدان به تک‌ساحتی بودن انسان
- (۳) منکران متفکر و مختار بودن نوع انسانی
- (۴) آنان که برای پیدایش روح به یک روند تدریجی معتقدند.

۱۳۸- کدام گزینه اصلی‌ترین اختلاف نظر میان ابن‌سینا و ملاصدرا را درباره حقیقت انسان بیان می‌کند؟

- (۱) تجرد ساحت روح از ماده و ابعاد
- (۲) حدوث جسمانی یا روحانی روح انسان
- (۳) عینیت یا دوئیت جسم و روح در آدمی
- (۴) تک‌ساحتی یا دوساحتی بودن حقیقت انسان

۱۳۹- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) ادراک وجود واقعیت‌های بیرونی از طریق ارتباط عملی با آن‌ها میسر می‌گردد.
- (۲) پرسش «این چیست؟» نشان‌دهنده آگاهی شخص از ماهیت‌داشتن آن موجود است.
- (۳) وجود و ماهیت دو جنبه واقعی از یک موجود واحد در جهان خارج هستند.
- (۴) نمی‌توان قضایایی با مفاهیم کاملاً یکسان را واجد حمله متفاوت قلمداد کرد.

۱۴۰- کدام عبارت در نظرات ارسطو در باب خداوند یافت نمی‌شود؟

- (۱) وجود خداوند برتر از همه موجودات و در مرتبه‌ای بالاتر از آن‌ها قرار دارد.
- (۲) حرکت در عالم نیازمند محرکی است که خود وابسته به عامل دیگری نیست.
- (۳) خداوند بالضروره موجودی زنده است که تغییر و دگرگونی در آن راه ندارد.
- (۴) خداوند عالی‌ترین عقل در جهان است که پس از آن جهان آفریده شده و پیدا گشته است.

۱۴۱- کدام گزینه بیانگر اولین عبارت در آغاز برهان فارابی در اثبات وجود خداوند است؟

- (۱) موجودات این جهان هم می‌توانند باشند و هم نباشند.
- (۲) هر معلولی علتی مقدم بر خود دارد که به او وجود می‌دهد.
- (۳) در جهان پیرامون ما اشیایی هستند که وجودشان از خودشان نیست.
- (۴) علت نهایی سلسله علل خود به علت دیگری وابسته نیست و حالت امکانی ندارد.

۱۴۲- کدام گزینه در تبیین عبارت زیر مناسب است؟

«سخن گفتن درباره آن همیشه نشان داده است که آدمی تا چه اندازه در درک و تبیین آن ناتوان است.»

(۱) حقیقت متعالی و برتر نامتناهی در استدلال دکارت درباره خدا

(۲) شباهت حقیقت برتر نزد هراکلیتوس با تائو در نظر لائوتسه

(۳) تعامل عقل نظری و عملی در نظرگاه ارسطو در باب عقل

(۴) وصول شهود انسانی به حقایق مجرده و مافوق عالم طبیعت

۱۴۳- کدام گزینه درباره عقل به عنوان دستگاه تفکر از نظر فیلسوفان مسلمان صحیح است؟

(۱) عقل قوه‌ای با روشی واحد است که به ادراک حقایق نائل می‌شود.

(۲) اساس اعتقاد و آیین درست براهین عقلی مشترک هستند.

(۳) عقل در تفسیر و فهم آیات و روایات نقشی در مقام منبع معرفت دارد.

(۴) عقل به صورت بالقوه در همگان هست و باید تحقق بالفعل یابد.

۱۴۴- کدام گزینه بیانگر اشتراک علم کلام و دانش فلسفه است؟

(۱) هدف رسیدن به معارف حقیقی و یقینی در باب مبدأ وجود

(۲) تبیین نظام خلقت به عنوان مجموعه‌ای هدفمند و دارای تعیین

(۳) استفاده از روش برهانی و قیاسی در رسیدن به ادراک و شناخت

(۴) استفاده از دلایل استدلالی و یقینی برای دفاع از معارف دینی

۱۴۵- کدام یک از عبارات زیر نمونه مناسبی برای بیان نوع مواجهه اکثریت فیلسوفان ایرانی با ورود فلسفه‌های اروپایی می‌باشد؟

(۱) فلسفه جدید باید انسان‌محور باشد و از مضامین معنوی زدوده شود.

(۲) با توجه به آراء کانت نمی‌توان مابعدالطبیعه و علم به مجردات را ممکن دانست.

(۳) با توجه به رشد صنعت و فرهنگ غرب، باید مدرنیته را در تمام ابعاد لیبرالیستی آن پذیرفت.

(۴) با پذیرش نظر ملاصدرا در باب حدوث نفس می‌توان تبیین دقیق‌تری از نظر دکارت درباره رابطه نفس و بدن ارائه داد.

۱۴۶- صحیح (ص) یا غلط (غ) بودن عبارات زیر در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- الف) یک مؤسسه غیرانتفاعی، نهادی قانونی است که برای انجام مأموریتی سودآور، یعنی با هدفی تجاری شکل گرفته است.
- ب) مراحل راه اندازی تعاونی ها متفاوت از شرکت ها است؛ اما نحوه اداره آنها کاملاً مشابه شرکت ها است.
- پ) در تعاونی ها توزیع سود احتمالی در پایان دوره، به نسبت سرمایه هر عضو است.
- ت) به طور کلی بهتر است یک شرکت، به جای تولید بر روی مرز امکانات تولید، در درون مرز امکانات تولید کند.
- ث) مرز امکانات تولید، مرزی است بین آنچه یک کسب و کار با استفاده از منابع موجود و در دسترس می تواند تولید کند و آنچه نمی تواند.
- ج) وقتی تولید کارا باشد این امکان وجود دارد که حداقل بیشتر از یک کالا تولید شود؛ بدون آنکه از تولید کالاهای دیگر کاسته شود.

(۱) ص - ص - غ - ص - ص - غ - غ - ص - ص - غ - غ - ص

(۳) غ - غ - ص - غ - ص - غ - غ - ص - ص - غ - غ - ص

۱۴۷- نرخ رشد تولید ناخالص داخلی واقعی در سال ۱۳۹۶ نسبت به سال ۱۳۹۵، چند درصد است؟ (سال ۱۳۹۵، سال پایه است.)

سال	کالای A		کالای B	
	مقدار	قیمت	مقدار	قیمت
۱۳۹۵	۵۰۰	۲,۰۰۰ تومان	۱۰۰	۵,۰۰۰ تومان
۱۳۹۶	۶۰۰	۳,۰۰۰ تومان	۱۲۰	۵,۵۰۰ تومان

۶۴ (۴)

۱۰ (۳)

۲۰ (۲)

۱۵ (۱)

۱۴۸- درست «د» یا غلط «غ» بودن هر یک از عبارات زیر، به ترتیب چگونه است؟

- یکی از اشتباهات رایج تصمیم گیری «چسبیدن به وضعیت فعلی» است، برای مثال زمانی که برای تأمین هزینه های مصرف فعلی، زیر بار سنگین انواع بدهی می رویم مرتکب این اشتباه شده ایم.
- کود شیمیایی و آبی که برای باغچه استفاده می کنیم به عنوان سرمایه فیزیکی که یکی از منابع کمیاب است شناخته می شود.
- بانک مرکزی کشورها می توانند از طریق سیاست بازار باز (فروش یا خرید اوراق مشارکت) به کنترل تورم و تنظیم نقدینگی در گردش بپردازند.

- در کشور ما، افزایش درآمدهای نفتی هرچندگاهی به افزایش ظرفیت های تولیدی کمک می کند؛ اما باعث رشد درآمدهای اقتصادی و رشد حجم نقدینگی در کشور می شود که تورمزا است.

(۱) غ - د - غ - د - د - غ - غ - د - د - غ - د - د

(۳) غ - غ - د - د - د - د - د - د - د - د - د

(۴) د - د - غ - د - د - د - د - د - د - د - د

۱۴۹- جدول زیر هزینه‌های تولید دو کالای A و B را در سه کشور هلند، اتریش و مجارستان با فرض اینکه به یک اندازه از نیروی کار، سرمایه و دانش فنی برخوردار باشند، نشان می‌دهد. با توجه به آن کدام گزینه به صورت نادرست بیان شده است؟

کالاها کشورها	کالای A	کالای B
هلند	۳۱۰ تومان	۲۳۱۰ تومان
اتریش	۴۵۰ تومان	۱۱۸۰ تومان
مجارستان	۳۸۰ تومان	۱۸۰۰ تومان

(۱) کشور اتریش باید کالای B را در داخل تولید و کالای A را از هلند وارد کند.

(۲) کشور مجارستان باید کالای B مورد نیاز خود را از کشور اتریش وارد کند.

(۳) کشور هلند در تولید کالای B و کشور اتریش در تولید کالای A مزیت مطلق دارند.

(۴) کشور مجارستان در تولید کالای A مزیت نسبی دارد.

۱۵۰- اطلاعات ارائه شده در جدول زیر مربوط به مراحل تولید کالای A است. با توجه به داده‌های جدول و اینکه نرخ مالیات بر ارزش افزوده ۲۵ درصد در نظر گرفته شده است:

(الف) مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله دوم چقدر است؟

(ب) مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله چهارم چند تومان است؟

(ج) مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده چقدر است؟

۱	قیمت فروش در «مرحله اول»	۱۲۰۰۰ تومان
۲	قیمت فروش در «مرحله دوم»	۲۴۰۰۰ تومان
۳	قیمت فروش در «مرحله سوم»	۲۸۰۰۰ تومان
۴	قیمت فروش در «مرحله چهارم»	۳۶۰۰۰ تومان

(۱) الف (۶۰۰۰ تومان ب) ۷۰۰۰ تومان ج) ۹۰۰۰ تومان (۲) الف (۶۰۰۰ تومان ب) ۲۰۰۰ تومان ج) ۹۰۰۰ تومان

(۳) الف (۸۰۰۰ تومان ب) ۷۰۰۰ تومان ج) ۲۳۰۰۰ تومان (۴) الف (۸۰۰۰ تومان ب) ۲۰۰۰ تومان ج) ۲۳۰۰۰ تومان

۱۵۱- جمعیت کل کشوری ۳۰ میلیون نفر است. چنانچه از این تعداد جمعیت، $\frac{1}{4}$ آن جمعیت فعال باشد و $\frac{2}{5}$ از جمعیت فعال، بیکار باشند،

به ترتیب نرخ بیکاری و جمعیت افراد شاغل کدام است؟

(۱) ۴۰ درصد - ۹ میلیون نفر (۲) ۴۰ درصد - ۶ میلیون نفر

(۳) ۳۵ درصد - ۹ میلیون نفر (۴) ۳۵ درصد - ۶ میلیون نفر

۱۵۲- عبارات کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) کدام گزینه در رابطه با دوره‌ها و مسیر تاریخی اقتصاد ایران صحیح است؟

ب) کدام گزینه به مزایا و منافع خرید مقایسه‌ای اشاره نمی‌کند؟

ج) مراحل اول و چهارم در خرید هوشمندانه کدام است؟

۱) الف) تعدی حکومت صفوی بر موقوفات، مالکیت‌های خصوصی و عمومی، واگذاری منابع نفتی و معدنی به بیگانگان و اجرای برنامه‌هایی موسوم به انقلاب سفید در دوره صفوی بر بیماری اقتصادی ایران افزود. ب) با خرید مقایسه‌ای، ویژگی‌ها یا ارزش بیشتری را با همان مقدار پول دریافت می‌کنید. ج) با استفاده از جدولی که در قسمت خرید مقایسه‌ای مشخص شده است، گزینه‌ها را بررسی کنید. - آن ویژگی‌هایی از کالای هدف را که بیشتر برایتان مهم است مشخص کنید.

۲) الف) در دوره قاجار، گسترش مدارس و دانشگاه‌ها و بهبود نسبی بهداشت هم نتوانست اقتصاد ایران را از ضعف ساختاری و هویتی برهاند. ب) با خرید مقایسه‌ای، درباره گزینه‌هایی از آن کالا که قبلاً از آن‌ها مطلع نبودید، آگاه می‌شوید. ج) مشکل و مسئله خودتان را دقیق مشخص کنید. دقیقاً به چه چیزی نیاز دارید؟ - با استفاده از جدولی که در قسمت خرید مقایسه‌ای مشخص شده است، گزینه‌ها را بررسی کنید.

۳) الف) در دوره پایانی حکومت صفویه حاکمان وقت از موقعیت جهان و وظایف خطیر تاریخی خود تصور درستی نداشتند و نتوانستند با انتخاب روش درست و بهره‌برداری از اوضاع خاص آن زمان، جریان پیشرفت و بازسازی را آغاز کنند. ب) می‌توان بخشی از پول خود را پس‌انداز کرد، زیرا در صورت مقایسه درست معمولاً هزینه کمتری پرداخت می‌شود. ج) با استفاده از جدولی که در قسمت خرید مقایسه‌ای مشخص شده است، گزینه‌ها را بررسی کنید. - مشکل و مسئله خودتان را دقیق مشخص کنید. دقیقاً به چه چیزی نیاز دارید؟

۴) الف) در دوران حکومت قاجار عواملی هم‌چون سیاست‌های رکودی و انقباضی، تأسیس بانک‌های روسی و انگلیسی و سیل ورود کالاهای خارجی صدمات جدی بر ساختار اقتصاد ایران وارد کرد. ب) ممکن است پس‌انداز حاصل از خرید مقایسه‌ای، (به‌ویژه برای کالاهایی با قیمت پایین) کمتر از هزینه‌های زمان، بنزین یا سایر هزینه‌های دیگر برای کسب اطلاعات باشد. ج) مشکل و مسئله خودتان را دقیق مشخص کنید. دقیقاً به چه چیزی نیاز دارید؟ - آن ویژگی‌هایی از کالای هدف را که بیشتر برایتان مهم است مشخص کنید.

۱۵۳- کدام گزینه در خصوص مفهوم کارایی نادرست است؟

۱) تلاش برای به‌دست آوردن کارایی، به معنای یافتن موقعیت‌هایی برای پیشرفت است.

۲) تولید در نقاط زیر مرز امکانات تولید ناکاراست چراکه اقتصاد از بیشترین منابعش استفاده نکرده است.

۳) اگر یک شرکت یا کشور، از تمامی فرصت‌های خود برای بهتر شدن وضعیت خودش استفاده کرده باشد، به‌گونه‌ای که این بهبود وضعیت، موجب بدتر شدن وضع دیگران نشده باشد، اقتصاد آن شرکت یا کشور کاراست.

۴) هنگامی که روی مرز کارایی قرار داریم، بهتر شدن وضعیت ما، موجب بدتر شدن وضع دیگری نخواهد شد.

۱۵۴- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

(الف) کدام نوع مالیات از اموال و دارایی‌های باقی‌مانده شخص فوت شده، دریافت می‌شود؟

(ب) مهم‌ترین نوع مالیات کدام است؟

(ج) زمانی که نیروی کار ساده در اقتصاد وجود دارد؛ ولی نیروی کار متخصص مورد نیاز است، کدام نوع بیکاری به وجود می‌آید؟

(۱) (الف) مالیات بر دارایی، (ب) مالیات بر درآمد اشخاص، (ج) بیکاری دوره‌ای

(۲) (الف) مالیات بر ارث، (ب) مالیات بر درآمد اشخاص، (ج) بیکاری ساختاری

(۳) (الف) مالیات بر درآمد، (ب) مالیات بر دارایی، (ج) بیکاری اصطکاکی

(۴) (الف) مالیات بر ارث، (ب) مالیات بر ارث، (ج) بیکاری دوره‌ای

۱۵۵- وضعیت توزیع درآمد در کشور A مطابق جدول زیر است. با توجه به داده‌های جدول:

٪۳	سهم دهک اول
٪۴	سهم دهک دوم
٪۵	سهم دهک سوم
؟	سهم دهک چهارم
٪۷	سهم دهک پنجم
٪۹	سهم دهک ششم
٪۱۳	سهم دهک هفتم
٪۱۵	سهم دهک هشتم
٪۱۷	سهم دهک نهم
؟	سهم دهک دهم

(الف) سهم دهک چهارم و دهم، به ترتیب، کدام است؟

(ب) ارائه کدام شاخص وضعیت توزیع درآمد را در این کشور مناسب‌تر نشان می‌دهد؟

(ج) عدد مربوط به شاخص وضعیت توزیع درآمد، کدام است؟

(۱) (الف) ۷-۲۰ (ب) نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین (ج) ۶/۶۶

(۲) (الف) ۶-۲۲ (ب) نسبت ۱۰ درصد بالا به ۴۰ درصد پایین (ج) ۷/۳۳

(۳) (الف) ۶-۲۲ (ب) نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین (ج) ۷/۳۳

(۴) (الف) ۷-۲۰ (ب) نسبت ۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین (ج) ۶/۶۶

۱۵۶- پاسخ صحیح سؤالات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) کدام نوع مالیات، تابع سیاست‌های کلان بازرگانی و شرایط اقتصادی کشورهاست؟

ب) کدام مورد در ارتباط با خرید سهام نادرست است؟

ج) شیوه دریافت سود در سرمایه‌گذاری با اوراق مشارکت چگونه است؟

۱) الف) مالیات بر ارزش افزوده ب) با شریک شدن در مالکیت یک شرکت، سود شرکت به نسبت سهم‌مان به ما تعلق می‌گیرد. ج) با فروش اوراق مشارکت پس از افزایش قیمت آنها در بازار سرمایه، می‌توان به سود رسید.

۲) الف) عوارض گمرکی و خدماتی ب) خرید و فروش سهام بدون محدودیت است. ج) پس از انقضای مدت سررسید اوراق مشارکت می‌توانیم سود را به همراه اصل پول دریافت کنیم.

۳) الف) مالیات بر ارزش افزوده ب) سود سرمایه‌گذاری در سهام معمولاً از سپرده‌گذاری بلندمدت در بانک هم بیشتر است؛ اما قطعی نیست. ج) سازمان یا شرکت، اوراق مشارکتی را متناسب با میزان سرمایه‌گذاری ارائه می‌دهد و به ما برحسب فعالیت اقتصادی مرتبط، سود تعلق می‌گیرد.

۴) الف) عوارض گمرکی و خدماتی ب) در بازار سرمایه، تولیدکننده به صورت غیرمستقیم سرمایه مورد نیاز خود را از مردم تهیه می‌کند. ج) دریافت سود در اوراق مشارکت به سوددهی فعالیت اقتصادی شرکت بستگی دارد و البته ممکن است شرکت متحمل ضرر نیز بشود.

۱۵۷- جدول زیر عرضه و تقاضای کالایی خاص را در یک بازار معین نشان می‌دهد. در این صورت:

ردیف	قیمت (به ریال)	مقدار تقاضا (به کیلو)	مقدار عرضه (به کیلو)
۱	۲۵۰	۱۲۰۰	۰
۲	۳۵۰	۱۰۰۰	۲۰۰
۳	۴۵۰	۸۰۰	۴۰۰
۴	۵۵۰	۶۰۰	۶۰۰
۵	۶۵۰	۴۰۰	۸۰۰
۶	۷۵۰	۲۰۰	۱۰۰۰
۷	۸۵۰	۰	۱۲۰۰

الف) کدام ردیف جدول نشانگر «مازاد عرضه» است؟

ب) کدام ردیف جدول نشانگر «کمبود عرضه» است؟

ج) کدام ردیف جدول نشانگر برابری میان «تقاضا و عرضه» است و نام اصطلاح اقتصادی آن چیست؟

د) حداکثر دریافتی عرضه‌کنندگان در بالاترین قیمت بازار، چند ریال است؟

ه) در قیمت ۳۵۰ ریال، بازار با چه وضعیتی مواجه است و چه عاملی بازار را در این سطح از قیمت به تعادل می‌رساند؟

۱) الف) ردیف ۳، ب) ردیف ۵، ج) ردیف ۴ - مقدار تعادلی، د) صفر ه) کمبود تقاضایی معادل ۴۰۰ کیلو - ۲۰۰ ریال افزایش قیمت

۲) الف) ردیف ۳، ب) ردیف ۵، ج) ردیف ۷ - قیمت تعادلی، د) ۱,۰۲۰,۰۰۰ ه) کمبود تقاضایی معادل ۴۰۰ کیلو - ۲۰۰ ریال کاهش قیمت

۳) الف) ردیف ۵، ب) ردیف ۳، ج) ردیف ۴ - قیمت و مقدار تعادلی، د) صفر ه) مازاد تقاضایی معادل ۸۰۰ کیلو - ۲۰۰ ریال افزایش قیمت

۴) الف) ردیف ۵، ب) ردیف ۳، ج) ردیف ۷ - مقدار و قیمت، د) ۱,۰۲۰,۰۰۰ ه) مازاد تقاضایی معادل ۸۰۰ کیلو - ۲۰۰ ریال کاهش قیمت

۱۵۸- با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، نتیجه عملکرد سالیانه یک بنگاه اقتصادی با ۸ نفر کارمند و تولید سالیانه ۲۲۰ دستگاه هر کدام به ارزش ۶۲۵,۰۰۰ ریال کدام است؟

۱	اجاره ماهیانه معادل	۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۲	حقوق متوسط ماهیانه هر فرد معادل	۳۲۰,۰۰۰ ریال
۳	خرید مواد اولیه مورد نیاز سالیانه به ارزش	۵۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۴	هزینه استهلاک سالیانه	معادل ۳۰٪ حقوق سالیانه کارمندان

(۱) ۱۵,۲۵۰,۰۰۰ ریال زیان یا ضرر (۲) ۲۱,۵۶۴,۰۰۰ ریال سود یا منفعت

(۳) ۱۵,۲۵۰,۰۰۰ ریال سود یا منفعت (۴) ۲۱,۵۶۴,۰۰۰ ریال زیان یا ضرر

۱۵۹- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح دو پرسش زیر است؟

الف) هریک از عبارات زیر مربوط به کدام نوع از حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری است؟

- اگر نرخ سود عمومی افزایش یابد، سود این حساب‌ها در حد توافق شده باقی می‌ماند.

- معمولاً مقدار حداقلی باید در این حساب‌ها باشد تا مشمول بستن قرارداد و دریافت سود گردد.

- می‌توان از خدمات بانکداری الکترونیک استفاده کرد.

ب) عبارات کدام گزینه درخصوص بانک‌های قرض‌الحسنه نادرست است؟

(۱) الف) از معایب حساب‌های کوتاه‌مدت - از معایب حساب‌های کوتاه‌مدت - از مزایای حساب‌های بلندمدت ب) نرخ سود این سپرده‌ها تا پایان دوره قرارداد تغییری نمی‌کند.

(۲) الف) از معایب حساب‌های کوتاه‌مدت - از معایب حساب‌های کوتاه‌مدت - از مزایای حساب‌های بلندمدت ب) مقدار وام در نظر گرفته شده برای مشتری و دوره بازپرداخت آن تابع مقدار سپرده و مدت زمان سپرده‌گذاری است.

(۳) الف) از معایب حساب‌های بلندمدت - از معایب حساب‌های بلندمدت - از مزایای حساب‌های کوتاه‌مدت ب) به‌ازای مدت زمان سپرده‌گذاری، برای مشتری امتیاز دریافت وام در نظر می‌گیرند.

(۴) الف) از معایب حساب‌های بلندمدت - از معایب حساب‌های بلندمدت - از مزایای حساب‌های کوتاه‌مدت ب) در این نوع بانک‌ها به سپرده‌های پس‌انداز، سودی بیشتر از حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت و بلندمدت پرداخت می‌شود.

۱۶۰- عبارات کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) پول به عنوان وسیله سنجش ارزش، موجب تسهیل چه کاری شده است؟

ب) پول در ایفای کدام یک از وظایف خود، تابع سطح عمومی قیمت‌ها قرار می‌گیرد؟

ج) نقش اصلی پول در مبادلات چیست؟

د) کدام گزینه در رابطه با ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق، صحیح است؟

(۱) الف) خرید و فروش کالاهای مختلف و تبدیل قیمت‌ها، ب) پرداخت در مبادلات، ج) پرداخت‌های آینده، د) نوآور: فرصت‌های کسب‌وکار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می‌بینند.

(۲) الف) خرید و فروش کالاهای مختلف و تبدیل قیمت‌ها، ب) پس‌انداز و حفظ ارزش، ج) آسان‌سازی مبادله، د) سازمان‌دهنده: منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.

(۳) الف) پرداخت‌های آینده ب) پرداخت در مبادلات، ج) آسان‌سازی مبادله، د) خوش‌بین: پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند.

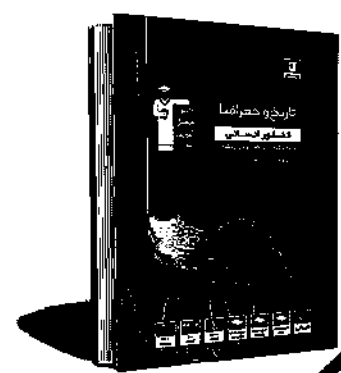
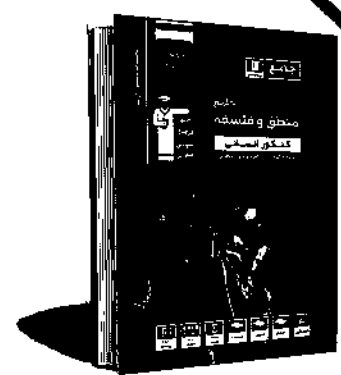
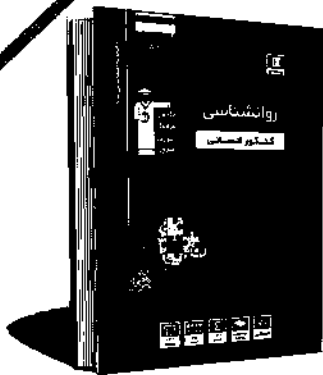
(۴) الف) پرداخت مخارج غیرقابل پیش‌بینی، ب) پس‌انداز و حفظ ارزش، ج) پرداخت‌های آینده، د) یادگیرنده: نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.

کتاب های آپه انسانه را

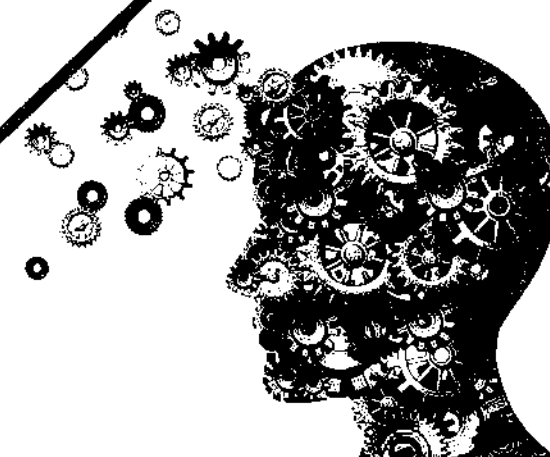
پیمانای تمیزین کنید

۸۴۵۱

www.kanoon.ir
www.kanoonbook.ir

Telegram: @konkur_in

دفترچه سؤال [?]

فرهنگیان

(همه رشته‌ها)

(تعلیم و تربیت اسلامی و هوش و استعداد معلّمی)

۵ تیر ماه ۱۴۰۵

تعداد سؤالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی (دقیقه)
تعلیم و تربیت اسلامی	۲۰	۲۵۱ - ۲۷۰	۲۰
هوش و استعداد معلّمی	۲۰	۲۷۱ - ۲۹۰	۴۰
جمع دروس	۴۰	—	۶۰

طراحان به ترتیب حروف الفبا

تعلیم و تربیت اسلامی	مرتضی محسنی کبیر، یاسین ساعدی، فردین سماقی، میثم هاشمی، محمدرضایی بقا
هوش و استعداد معلّمی	حمید لنجان‌زاده اصفهانی، حامد کریمی، فرزاد شیرمحمدلی، فاطمه راسخ، حمید گنجی

گزینشگران و ویراستاران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مسئول درس	مسئول دفترچه	گروه ویراستاری	مسئول درس‌های مستندسازی	ی
تعلیم و تربیت اسلامی	یاسین ساعدی	حامد کریمی	محمدفرحان فخرارین	سجاد حقیقی‌پور	سیدمجتبی رضازاده
هوش و استعداد معلّمی	حمید لنجان‌زاده اصفهانی		فاطمه راسخ	علیرضا همایون‌خواه	علی ابراهیمی آرائی
					پریا اقبالی، بیتا مرادی

مدیر گروه	حمید لنجان‌زاده اصفهانی
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: علیرضا همایون‌خواه
حروف نگار و صفحه‌آرا	معصومه روحانیان

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

۲۰ دقیقه

تعلیم و تربیت اسلامی

سؤالات مشترک همه رشته‌ها

۲۵۱- عبارت قرآنی «فلنحیینه حیاتاً طیبه» «او را به زندگی پاک و پسندیده‌ای زنده می‌داریم» به شرط

داشتن کدام ویژگی‌هاست؟

(۱) «مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنَّىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ»

(۲) «إِسْتَجِیْبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ»

(۳) «لِسَانَ صِدْقٍ فِی الْآخِرِیْنَ»

(۴) «أُشْرَحَ لِي صَدْرِي وَیَسَّرَ لِي أَمْرِي»

۲۵۲- به ترتیب، آیه شریفه «فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا یَبْحِثُ فِی الْأَرْضِ لَیَرِیْهِ کَیْفَ یُوَارِی سَوْءَ أَخِیْهِ» بیانگر کدام یک

از محدودیت‌هایی است که اسلام برای آموزش قائل نیست و در آیه، این تعلیم توسط چه کسی اتفاق می‌افتد؟

(۱) محدودیت انسانی - یک زاغ

(۲) محدودیت انسانی - جبرئیل

(۳) محدودیت جانی - یک زاغ

(۴) محدودیت جانی - جبرئیل

۲۵۳- به ترتیب، موضوع قابل دریافت از آیات شریفه «قُلْ اللَّهُ اَعْبُدْ مُخْلِصًا لَهُ دِیْنِی فَاَعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُونِهِ قُلْ اِنَّ الْخَاسِرِیْنَ الَّذِیْنَ خَسِرُوا اَنْفُسَهُمْ وَاهْلِیَهُمْ یَوْمَ الْقِیَامَةِ اِلَّا ذَلْکَ هُوَ الْخَسِرَانِ الْمِیْنِ» چیست و مخاطب پیامبر اکرم (ص) در این آیات چه افرادی هستند؟

(۱) واقع‌گرا و صبور بودن - منافقان

(۲) داشتن صراحت لهجه - منافقان

(۳) داشتن صراحت لهجه - کافران

(۴) واقع‌گرا و صبور بودن - کافران

۲۵۴- این که پیامبر (ص) در برابر کفار موضع خود را با صراحت اعلام می‌کردند، از دقت در کدام آیه شریفه قابل نتیجه‌گیری است؟

(۱) «رَسُولٌ مِّنْ اَنْفُسِكُمْ عَزِیْزٌ عَلَیْهِ مَا عَنِتُّمْ»

(۲) «ثُمَّ اَفِیْضُوا مِنْ حَیْثُ اَفَاضَ النَّاسُ»

(۳) «وَ اَنْذِرْ عَشِیْرَتَكَ الْاَقْرَبِیْنَ»

(۴) «مَنْ اَنْ تَاْمَنَہُ بِقَنْطَارٍ یُّؤَدِّهِ اِلَیْکَ»

۲۵۵- اگر گفته شود که یکی از وظایف و بایدهای معلمی، قالب‌سازی است نه قالب‌پذیری، کدام عبارت قرآنی مؤید این موضوع است؟

(۱) «لَا یَخَافُوْنَ فِی اللَّهِ لَوْمَةً لَّا تُم»

(۲) «لَیَنْدُرُوا قَوْمَهُمْ اِذَا رَجَعُوا اِلَیْهِمْ»

(۳) «وَدُّوا لَوْ تَدَہْنُ فِیْہِنُوْنَ»

(۴) «فَقَدْ اَوْتِیَ خَیْرًا کَثِیْرًا»

۲۵۶- آن‌جا که خدا در قرآن کریم به پیامبرش (ص) می‌فرماید: «فَاصْبِرْ کَمَا صَبَرَ اَوَّلُوْلَ الْعِزْمِ مِنَ الرَّسْلِ: مقاومت و صبر داشته باش، همان‌گونه که پیامبران اولوالعزم دیگر صبر کردند» به کدام وظیفه معلم اشاره دارد؟

(۱) قاطعیت در راه حق

(۲) استفاده از همه فرصت‌ها

(۳) آشنایی با مشکلات دیگران

(۴) توجه به راه‌های دعوت

۲۵۷- امام علی (ع) درباره مراقبت که یکی از راه‌های ثابت‌قدم‌ماندن در مسیر قرب الهی است، چه می‌فرماید و «دوستدار حق و دشمن باطل بودن» مربوط به

کدام یک از آثار محبت به خداست؟

(۱) «گذشت ایام، آفاتی در پی دارد و موجب از هم‌گسیختگی تصمیم‌ها و کارها می‌شود.» - بیزاری از دشمنان خدا و مبارزه با آنان

(۲) «گذشت ایام، آفاتی در پی دارد و موجب از هم‌گسیختگی تصمیم‌ها و کارها می‌شود.» - پیروی از خداوند

(۳) «زیرک‌ترین انسان کسی است که از خود و عمل خود برای بعد از مرگ حساب بکشد.» - پیروی از خداوند

(۴) «زیرک‌ترین انسان کسی است که از خود و عمل خود برای بعد از مرگ حساب بکشد.» - بیزاری از دشمنان خدا و مبارزه با آنان

۲۵۸- کدام گزینه از مفهوم عبارت «عشق به خدا چون اکسیری است که مرده را حیات می‌بخشد و زندگی حقیقی به وی عطا می‌کند» استنباط نمی‌شود؟

(۱) قلب انسان جایگاه خداست و جز با خدا آرام و قرار نمی‌یابد.

(۲) محبت الهی به انسان شجاعت و قدرت می‌بخشد.

(۳) افزایش ایمان نسبت به خدا، محبت بیشتر به خدا را به دنبال دارد.

(۴) با وجود دشواری‌ها و برخی دستورات خداوند، باید مطمئن باشیم که انجام آن برای رستگاری ما ضروری است.

۲۵۹- به ترتیب، از میان پایه‌های دینداری که در عبارت «لا اله الا الله» ذکر شده‌اند، توالی مقدم ذکر شده است یا تبری و حدیث «ما احب الله من عساه» اشاره به

کدام یک از آثار محبت به خداوند دارد؟

(۱) تبری - پیروی از خداوند

(۲) توالی - دوستی با دوستان خداوند

(۳) توالی - پیروی از خداوند

(۴) تبری - دوستی با دوستان خداوند

۲۶۰- چند مورد از گزاره‌های زیر صحیح می‌باشند؟

- فایده دوم نماز (دوری از گناه) با فایده روزه (تقوا) ارتباط دارد.

- مصداق کامل تمرین صبر و پایداری در برابر خواهش‌های دل، نماز است.

- اگر فرزند با نهی پدر و مادر به سفری برود که آن سفر بر او واجب نبوده، باید نماز را شکسته بخواند و روزه‌اش را نگیرد.

- اگر کسی به چیز حرامی روزه خود را باطل کند، کفاره جمع بر او واجب می‌شود.

- ۱۱ چیز روزه را باطل می‌کند.

(۲) ۱ گزاره

(۱) ۳ گزاره

(۴) ۲ گزاره

(۳) ۴ گزاره

۲۶۱- به ترتیب، خداوند در قرآن کدام موارد را در کنار بت‌پرستی و تیرک‌های بخت‌آزمایی آورده است و بازتاب دوری از آن‌ها چیست؟

(۱) شراب و قمار - دوری از آن‌ها موجب رستگاری می‌شود.

(۲) شراب و قمار - دوری از آن‌ها موجب قبولی نماز می‌شود.

(۳) غیبت کردن و ناراحت کردن پدر و مادر - دوری از آن‌ها موجب قبولی نماز می‌شود.

(۴) غیبت کردن و ناراحت کردن پدر و مادر - دوری از آن‌ها موجب رستگاری می‌شود.

۲۶۲- به ترتیب، توانایی کنترل اعتدال به دور از تندروی و کندروی‌ها چه نامیده می‌شود و عامل مؤثر در تبدیل مسلمانان به آراسته‌ترین ملت‌ها، چیست؟

(۱) عزت - آراستگی در عبادت و خانواده و اجتماعات و مراقبت از آن

(۲) عفاف - آراستگی در عبادت و خانواده و اجتماعات و مراقبت از آن

(۳) عزت - آراستگی پیشوایان ما و پیامبر (ص) و دعوت آنان به این امر

(۴) عفاف - آراستگی پیشوایان ما و پیامبر (ص) و دعوت آنان به این امر

۲۶۳- امام صادق (ع) و امام کاظم (ع) به ترتیب، در مورد حدود حجاب چه فرمودند؟

(۱) آن‌چه زیر روسری قرار می‌گیرد نباید آشکار شود. - چهره و دست تا مچ.

(۲) زنان باید تمام بدن خود را از نامحرم بپوشانند. - پوشش زنان نباید جنبه خودآرایی بگیرد.

(۳) زنان مانند مردان موظفند از نگاه به نامحرم خودداری کنند. - استفاده از زیورآلات برای زن در مقابل نامحرم، حرام است.

(۴) مردان باید چشم خود را کنترل کنند. - لباس زنان نباید تنگ و چسبان باشد.

۲۶۴- به ترتیب، بندگی و تسلیم شدن در برابر خداوند چه چیزی را به دنبال دارد و افتادن در دام گناه، تابع کدام مورد است؟

(۱) عبادت و بندگی - عدم توجه کافی به خود عالی

(۲) عزت‌نفس - عدم توجه کافی به خود عالی

(۳) عبادت و بندگی - غفلت از خداوند

(۴) عزت‌نفس - غفلت از خداوند

۲۶۵- به ترتیب، آیه مبارکه «من کان یزید العزّه فلیله العزّه جمیعاً» مرتبط با کدام یک از راه‌های تقویت عزت است و با کدام حدیث یا آیه ارتباط دارد؟

- (۱) شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک - «بنده کسی مثل خودت نباش، زیرا خدا تو را آزاد آفریده است.»
- (۲) توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او - «ما فرزندان آدم را کرامت بخشیدیم.»
- (۳) شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک - «ما فرزندان آدم را کرامت بخشیدیم.»
- (۴) توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او - «بنده کسی مثل خودت نباش، زیرا خدا تو را آزاد آفریده است.»

۲۶۶- به ترتیب، «رسیدن به آرامش روانی» و «برطرف شدن بی‌قراری و ناآرامی» مرتبط با پاسخ‌گویی به کدام یک از اهداف ازدواج است؟

- (۱) انس با همسر - رشد و پرورش فرزندان
- (۲) رشد اخلاقی و معنوی - پاسخ به نیاز جنسی
- (۳) پاسخ به نیاز جنسی - انس با همسر
- (۴) رشد و پرورش فرزندان - انس با همسر

۲۶۷- کدام یک از گزینه‌های زیر با این کلام خدا که می‌فرماید: «ای فرزند آدم، این مخلوقات را برای تو آفریدم و تو را برای خودم» هم‌آوایی دارد؟

- (۱) امام صادق (ع): «مایه زینت ما باشید، نه مایه زشتی ما.»
- (۲) امام علی (ع): «بنده کسی مثل خودت نباش؛ زیرا خداوند تو را آزاده آفریده است.»
- (۳) پیامبر اکرم (ص): «خدایا! اینان اهل بیت من‌اند، آنان را از هر پلیدی و ناپاکی حفظ کن.»
- (۴) امام علی (ع): «همانا بهایی برای جان شما جز بهشت نیست، پس [خود را] به کمتر از آن نفروشید.»

۲۶۸- «اولین قدم برای تشکیل خانواده پس از تعیین هدف ازدواج» و «پشتوانه آرامش میان همسران» و «حساس‌ترین دوره عمر انسان» به ترتیب، در کدام

گزینه آمده است؟

- (۱) ازدواج - مودت و رحمت - دوره کودکی تا ورود به دوره بلوغ
  - (۲) ازدواج - اصالت خانوادگی - دوره کودکی تا ورود به دوره بلوغ
  - (۳) انتخاب همسر خوب - مودت و رحمت - دوره گذر از کودکی و ورود به بزرگسالی و پذیرش مسئولیت‌های زندگی
  - (۴) انتخاب همسر خوب - اصالت خانوادگی - دوره گذر از کودکی و ورود به بزرگسالی و پذیرش مسئولیت‌های زندگی
- ۲۶۹- به ترتیب، اگر گفته شود «عمل هرکس، عکس‌العملی دارد» اعتقاد به کدام صفت الهی را تأکید کرده‌ایم و این موضوع، مؤید کدام مورد است؟

- (۱) عدالت الهی در نظام هستی - مراعات عفاف و پاکدامنی درباره خود و دیگران
- (۲) حکمت الهی در نظام هستی - مراعات عفاف و پاکدامنی درباره خود و دیگران
- (۳) عدالت الهی در نظام هستی - پاسخ درست و شرعی به تمایلات درونی
- (۴) حکمت الهی در نظام هستی - پاسخ درست و شرعی به تمایلات درونی

۲۷۰- به ترتیب، چرا پیشوایان ما همواره دختران و پسران را به ازدواج ترغیب می‌کنند و دلیل تأکید پیشوایان دین به مشورت با پدر و مادر در امر ازدواج

کدام است؟

- (۱) فاصله نیفتادن میان بلوغ جنسی با بلوغ عقلی به هنگام ازدواج - چون نیمی از دینداری با آن کامل می‌شود.
- (۲) فاصله نیفتادن میان بلوغ جنسی با بلوغ عقلی به هنگام ازدواج - کور و کرشدن به‌خاطر علاقه افراطی
- (۳) فاصله نیفتادن میان بلوغ جنسی و عقلی با زمان ازدواج - کور و کرشدن به‌خاطر علاقه افراطی
- (۴) فاصله نیفتادن میان بلوغ جنسی و عقلی با زمان ازدواج - چون نیمی از دینداری با آن کامل می‌شود.

هوش و استعداد معلّمی: همه رشته‌ها

۴۰ دقیقه

بر اساس متن زیر به سه پرسشی که در پی می‌آید پاسخ دهید.

«ضریب هوشی یا IQ، تلاشی علمی برای بررسی توانایی‌های شناختی انسان است؛ هرچند همواره محلّ مناقشه بوده است. معیارهای اصلی سنجش ضریب هوشی معمولاً شامل توانایی درک الگوهای منطقی، قدرت حافظه کوتاه‌مدت، استدلال عددی، فهم کلامی و سرعت پردازش اطلاعات است. برخی آزمون‌های کلاسیک با مجموعه‌ای از سوالات طراحی شده، هوش عمومی را در مقیاس آماری اندازه‌گیری می‌کنند، به گونه‌ای که میانگین جامعه برابر ۱۰۰ در نظر گرفته می‌شود. با این حال، روان‌شناسی مدرن تأکید می‌کند که هوش مفهومی چندبعدی است: هوش هیجانی، اجتماعی، خلاق و فضایی نیز ابعاد مکملی هستند که آزمون‌های سنتی کمتر آن‌ها را می‌سنجند. بنابراین، معیار IQ تنها بخشی از ظرفیت شناختی انسان را بازتاب می‌دهد، نه تمام آن را.

تحقیقات انجام‌شده بر جامعه ایالات متّحده نشان می‌دهد که میانگین ضریب هوشی در این کشور حدود ۹۸ تا ۱۰۰ است؛ عددی نزدیک به میانگین جهانی. با این حال، تفاوت‌های قابل توجهی میان گروه‌های جغرافیایی، اقتصادی و فرهنگی وجود دارد. ایالت‌هایی با نظام آموزشی قوی‌تر و محیط اجتماعی باثبات‌تر، در آزمون‌های استاندارد میانگین نمره‌های بالاتری از خود نشان می‌دهند. همچنین دانشمندان علوم اجتماعی هشدار می‌دهند که نباید IQ را سنجه مطلق برتری دانست؛ چراکه عوامل زمینه‌ای مانند تغذیه، آموزش، سلامت روان و فشار اجتماعی در شکل‌گیری عملکرد شناختی نقش محوری دارند. از منظر فرهنگی، در آمریکا تأکید بر «کاربرد هوش در عمل» برجسته‌تر از خود عدد IQ است، و جامعه تمایل دارد مفهوم «هوش موفق» را به توانایی سازگاری و خلاقیت نسبت دهد.»

۲۷۱- کدام واژه معادل بهتری برای واژه «سنجه» در متن است؟

(۲) معیار

(۱) حاصل

(۴) آمار

(۳) اندازه

۲۷۲- کدام گزینه را از متن بالا می‌توان برداشت کرد؟

(۱) در آزمون‌های کلاسیک هوش، برخلاف قدرت استدلال‌های عددی، به توانایی استنباط از متن توجه شایسته‌ای نشده است.

(۲) برخلاف تصوّر عموم، سرعت پردازش اطلاعات، از ارکان مهم و تأثیرگذار در توانایی‌های شناختی انسان نیست.

(۳) ظرفیت‌های شناختی انسان به نمره‌های آزمون‌های استاندارد هوش و توانایی درک الگوهای منطقی منحصر نمی‌شود.

(۴) با وجود تفاوت ضریب هوشی در ایالات متفاوت آمریکا، میانگین این نمره در این کشور کمی از سطح جهانی بالاتر است.

۲۷۳- متن بالا برای پاسخگویی به کدام پرسش(ها) اطلاعاتی در اختیار مخاطب قرار داده است؟

(الف) حداقل یکی از موارد تأثیرگذار بر تفاوت نمره‌های ایالات متّحده آمریکا در آزمون‌های استاندارد IQ چیست؟

(ب) نخستین آزمون هوشی که هوش را مفهومی چندبعدی و اندازه‌گیری آن را غیرمنحصر به یک عدد دانست، کدام بود؟

(ج) میزان کاربرد هوش در عمل در کشور آمریکا، به چه نسبت از نمره‌های آمریکایی‌ها در آزمون‌های کلاسیک هوش بیشتر است؟

(۱) فقط «الف»

(۲) «الف» و «ج»

(۴) «ب» و «ج»

(۳) فقط «ب»

۲۷۴- اصطلاح «نسل‌کشی» در حقوق بین‌الملل به معنای نابودی عمدی و سازمان‌یافته یک گروه قومی، نژادی، مذهبی یا ملی است. این مفهوم نخستین بار پس از جنگ جهانی دوم مطرح و در سازمان ملل تصویب شد. نسل‌کشی ممکن است شامل کشتار فیزیکی، ایجاد شرایط نامطلوب زیستی، جلوگیری از زادوولد یا انتقال اجباری کودکان باشد. از نمونه‌های تاریخی می‌توان به نابودی جمعی ارمنیان در دوران امپراتوری عثمانی، کشتار یهودیان به‌دست نازی‌ها، قتل‌عام رواندا در سال ۱۹۹۴ و از نمونه‌های جاری، می‌توان به فجایع غزه به دست رژیم صهیونیستی اشاره کرد. هدف محوری در این اقدامات، محو کامل یک هویت جمعی است؛ به همین دلیل ...

(۱) نسل‌کشی در تاریخ همه کشورها دیده و تقبیح می‌شود.

(۲) سازمان ملل برای مقابله با آن، حاکمیت مقصّر در این فجایع را از ادامه حضور در جلسات خود منع می‌کند.

(۳) سازمان ملل حق دخالت در امور داخلی کشورها را ندارد.

(۴) نسل‌کشی نه صرفاً یک جرم علیه افراد بلکه جنایتی علیه خود مفهوم «انسانیت» تلقی می‌شود.

۲۷۵- کشتیرانی و تجارت در آب‌های آزاد تابع مجموعه‌ای از اصول بین‌المللی است که اساس آن در «کنوانسیون حقوق دریاه» تعریف شده است. این قوانین، عبور و مرور را در «آب‌های بین‌المللی» آزاد می‌داند، اما هم‌زمان تعهداتی نیز برای کشورها در زمینه حفظ محیط‌زیست دریایی، ایمنی ناوبری و مقابله با دزدی دریایی تعیین می‌کند. بر اساس این معاهده، هر کشتی تابع قانونی کشور محلّ ثبت خود است که اصطلاحاً «پرچم کشور» نامیده می‌شود؛ به شکلی که ...

(۱) عبور از تنگه‌ها و کانال‌ها، تابع مقرراتی است که همه کشورها تأیید می‌کنند.

(۲) دولت متبوع مسئول نظارت بر رعایت استانداردهای ایمنی آن است.

(۳) مسیر حقوقی انتقال کالا و مسئولیت خسارت‌ها و بیمه را قوانین تجارت دریایی مشخص می‌کند.

(۴) پرچم کشورها باید روی دکل‌های بلند نصب شود تا از فواصل چند کیلومتری به‌وضوح دیده شود.

۲۷۶- زادگاه انسان، تنها مکانی جغرافیایی نیست، بلکه بستری فرهنگی و روانی است که شکل‌گیری نگرش به جهان را جهت می‌دهد. محیط کودکی - از اقلیم طبیعی گرفته تا نظام آموزشی و ارزش‌های غالب جامعه - بر نظام ادراکی و واکنش‌های عاطفی فرد اثر عمیق دارد. کسی که در جامعه‌ای مبتنی بر تعاون و زندگی جمعی رشد کرده است، به احتمال زیاد جهان را عرصه اشتراک و همیاری می‌بیند، در حالی که فرد پرورش‌یافته در محیطی رقابتی ممکن است جهان را میدان نبرد برای بقا بداند. حتی زبان مادری نیز درک از هستی را قالب‌بندی می‌کند، زیرا ساختارهای زبانی نحوه تفکیک مفاهیم و احساسات را شکل می‌دهند.

کدام گزینه در صورتی که صحیح فرض شود، به شکل بهتری استدلال آغازین متن بالا را تقویت می‌کند؟

- (۱) نه آنان که در فرهنگ غربی زاده و با آن تربیت شده‌اند رویکردهای لزوماً یکسانی به مسائل دارند و نه آنان که در فرهنگ شرقی.
- (۲) نگاه تکاملی به انسان، به پررنگ کردن تفاوت‌های جنسیتی و تعمیم آن به تفاوت‌های فکری و اخلاقی انجامیده است.
- (۳) تفاوت در عادات و نیز عمق متفاوتی از معنا و فلسفه زیستن در انسان‌هایی با زادگاه‌های متفاوت دیده می‌شود.
- (۴) آنان که جهان را عرصه اشتراک و همیاری می‌بینند، بیش از آنان که نگاهی رقابتی دارند به اختیار آدمی در امور اعتقاد دارند.

۲۷۷- کدام گزینه رابطه بین دو بخش مشخص‌شده متن زیر را بهتر نشان می‌دهد؟

یکی از بنیادگذاران جامعه‌شناسی علمی، امیل دورکیم بود. او در نظریاتش بر تأثیر نیروهای بیرونی بر رفتار ما تأکید می‌کرد و جامعه را همچون ارگانیسمی زنده می‌دید که اجزای آن در تعامل و هماهنگی به بقای کل کمک می‌کنند. در ذهن او، پدیده‌های اجتماعی همچون دین، قانون یا آموزش نیز نقشی کارکردی در حفظ نظم اجتماعی دارند. به نظر او جامعه مجموعه‌ای از «واقعیت‌های اجتماعی» مستقل از اراده فردی انسان‌هاست. نظریه دورکیم با تأکید بر همبستگی و انسجام جمعی، یکی از مدل‌های کلاسیک برای درک نظم، کنترل اجتماعی و کارکرد نهادها است.

- (۱) بخش نخست شرح ادعای یک جامعه‌شناس علمی و بخش دوم، بیان علت نادرستی عقیده او با یک مثال نقض است.
- (۲) بخش نخست شرح یکی از ویژگی‌های یک دستگاه جامع فکری و بخش دوم، روش اثبات آن از منظر یک جامعه‌شناس علمی است.
- (۳) بخش نخست بیان یکی از عناصر مهم نظریات یک جامعه‌شناس و بخش دوم تأکید بر آن عنصر و گسترش آن با ذکر دلیل آن است.
- (۴) بخش نخست بیان پیشنهاد بنیادگذار جامعه‌شناسی علمی درباره یکی از مسائل مهم فلسفی و بخش دوم مثالی بر اثبات آن است.

* پنج شخص مختلف، متولد ماه‌های تیر، مهر، آبان، آذر، دی در یک سال خورشیدی، هر کدام یکی از حیوانات «سگ، گربه، موش، بز، گاو» و یکی از رنگ‌های «سبز، سفید، قرمز، آبی، زرد» را حیوان و رنگ مورد علاقه خود عنوان کرده و کنار هم ایستاده‌اند. در این باره می‌دانیم:

الف) متولد تیر کنار فرد علاقه‌مند به گاو و فرد علاقه‌مند به سبز نیست.

ب) آن که رنگ سفید را دوست دارد، تنها فردی است که کنار متولد آبان است.

ج) آن که درست در میانه صف ایستاده است، رنگ زرد و موش را دوست دارد.

د) متولد مهر نفر ابتدایی صف است و رنگ آبی دوست دارد.

ه) دوست دایر بز، نفر دوم صف است و نفر پایانی صف، سگ را دوست ندارد.

بر اساس این دانسته‌ها به سه پرسش بعدی پاسخ دهید.

۲۷۸- اگر متولد آذر رنگ قرمز را انتخاب کرده باشد، ...

- (۱) متولد دی رنگ زرد را انتخاب کرده است.
- (۲) متولد دی رنگ سفید را انتخاب کرده است.
- (۳) متولد تیر رنگ سبز را انتخاب کرده است.
- (۴) متولد تیر رنگ سفید را انتخاب کرده است.

۲۷۹- اگر آن که رنگ سفید را انتخاب کرده است گاو را هم انتخاب کرده باشد، قطعاً ...

- (۱) متولد آبان، رنگ قرمز را انتخاب کرده است.
- (۲) متولد آبان، نفر پایانی صف نیست.
- (۳) متولد مهر، سگ را انتخاب کرده است.
- (۴) متولد مهر، سگ را انتخاب نکرده است.

۲۸۰- اگر متولدین تیر و دی کنار هم نباشند، قطعاً ...

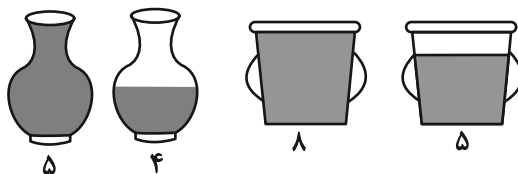
- (۱) متولد آذر موش را انتخاب کرده است.
- (۲) متولد تیر بز را انتخاب کرده است.
- (۳) متولد دی بز را انتخاب کرده است.
- (۴) متولد آذر موش را انتخاب نکرده است.

* در دو پرسش بعدی، اگر مقدار «الف» بزرگتر بود گزینه «۱» و اگر مقدار «ب» بزرگتر بود گزینه «۲» را انتخاب کنید. اگر مقادیر «الف» و «ب» مساوی بودند گزینه «۳» را علامت بزنید و اگر با داده‌های موجود امکان مقایسه بین «الف» و «ب» نبود، گزینه «۴» را انتخاب کنید.

۲۸۱- با رسم خط $60 = 5y + 12x$ در صفحه مختصات، مثلثی تشکیل می‌شود.

الف) عدد اندازه مساحت مثلث یادشده   ب) عدد اندازه محیط مثلث یادشده

۲۸۲- جرم دو کوزه یکسان و دو سطل یکسان را در دو حالت پُر و نیمه‌پُر از آب، اندازه گرفته و برحسب کیلوگرم نوشته‌ایم.

الف) مجموع جرم آب‌ها درون سطل‌ها

۲۸۳- مجموع سن پدر و مادر یک خانواده ۵۴ سال و اختلاف سن دو فرزند خانواده ۴ سال است. مادر خانواده هنگام تولد فرزند نخست، ۲۰ سال داشته است. پدر خانواده در چند سالگی برای بار دوم پدر شده است؟

۳۶ (۴)

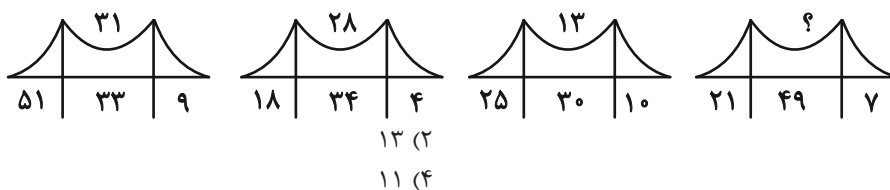
۳۴ (۳)

۳۲ (۲)

۳۰ (۱)

* در دو پرسش بعدی، رابطه‌ای منطقی بین اعداد و شکل‌ها هست. بر این اساس، عدد جایگزین علامت سؤال را بیابید.

۲۸۴-

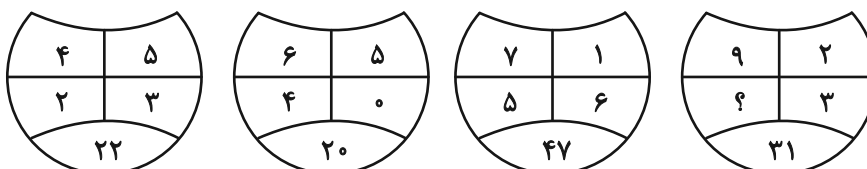
۱۳ (۲)

۱۱ (۴)

۱۴ (۱)

۱۲ (۳)

۲۸۵-

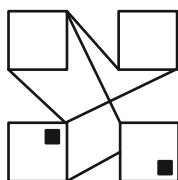
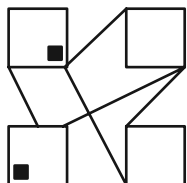
۲ (۲)

۴ (۴)

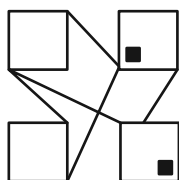
۱ (۱)

۳ (۳)

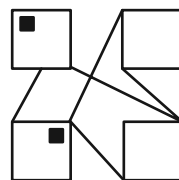
۲۸۶- کدام شکل از دوران شکل زیر به‌دست می‌آید؟

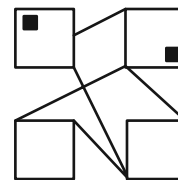
(۴)

(۳)

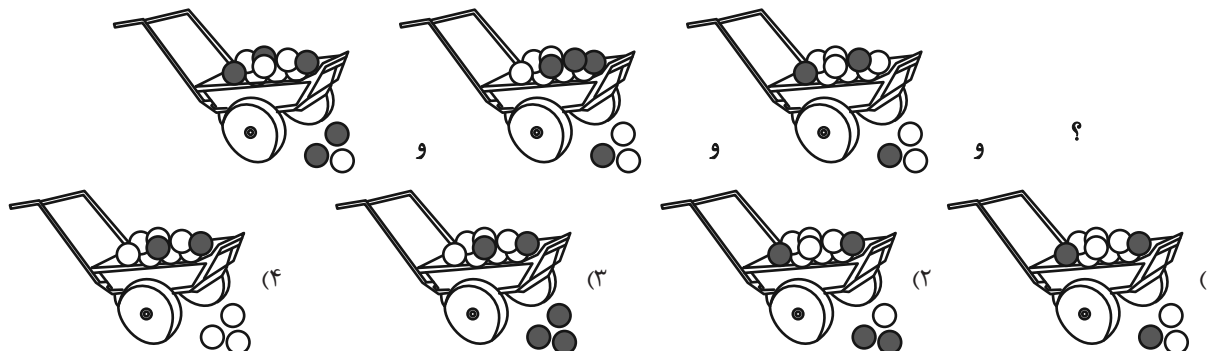
(۲)

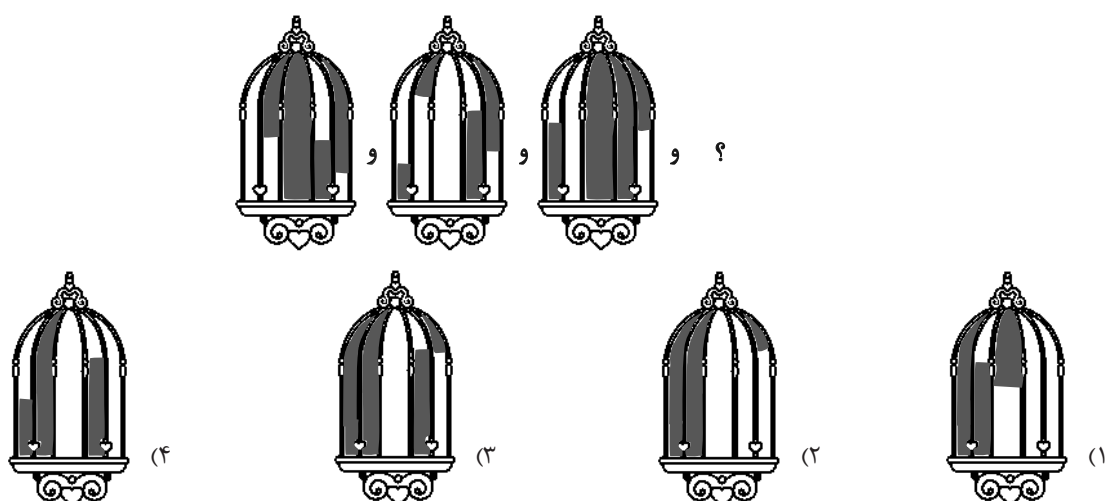
(۱)

* در سه پرسش بعدی، بهترین گزینه جایگزین علامت سؤال را پیدا کنید.

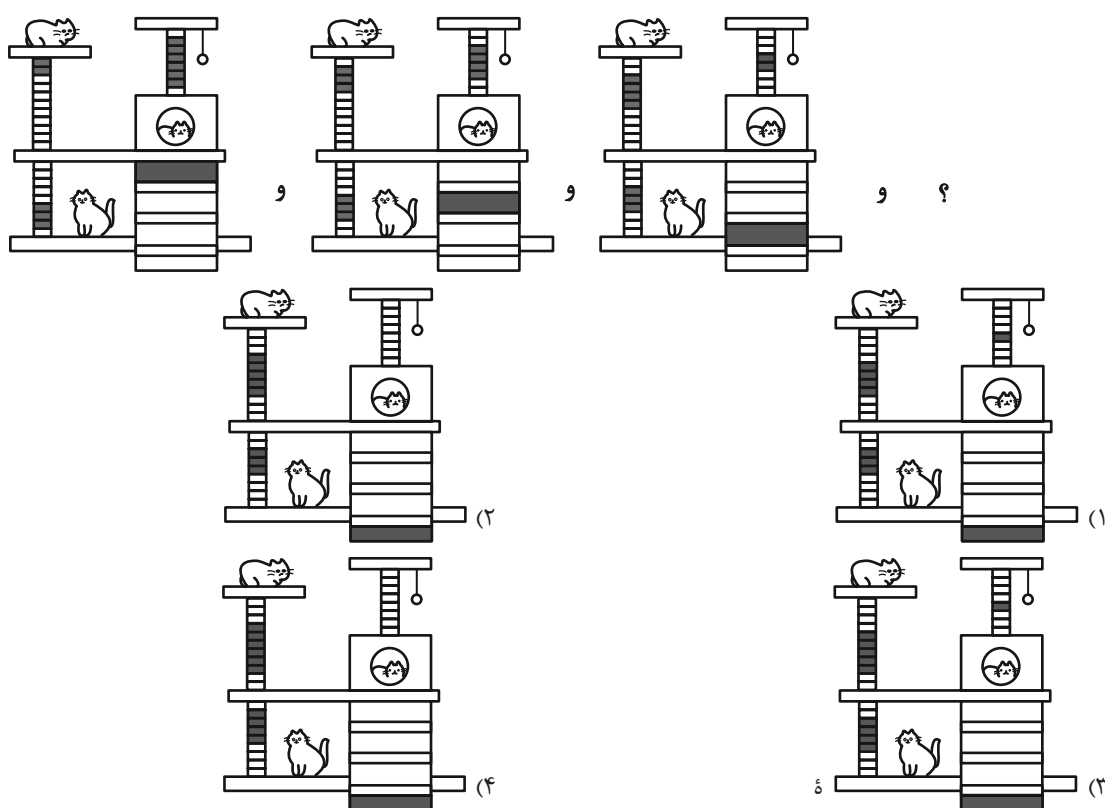
۲۸۷-

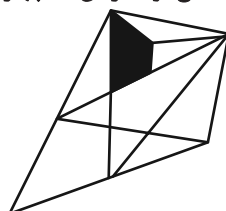
-۲۸۸

-۲۸۹

۲۹۰- در شکل زیر، چند مثلث هست که در حداقل بخشی از یک ضلع، و نه رأس، با چهارضلعی رنگی اشتراک داشته باشد؟

۹ (۴)

۱۰ (۳)

۱۱ (۲)

۱۲ (۱)

پاسخنامه

ویژه یازدهمی های علوم انسانی

۵ تیر ماه ۱۴۰۵

(جامع ۳)

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو
را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۲۱۰

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم توزنده جانی، امیر زراندوز، علی شهربابی، نسترن صمدی، پیمان طیار، علیرضا عبدی، سعید عزیز خانی، هادی فولادی، علی قهرمان زاده، علی هاشمی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، سعید جعفری، پوریا حسین پور، رضا رنجبری، امیرحسین سعیدی پور، سید علیرضا علویان، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، مریم خسروی دهنوی، کوثر شاه‌حسینی، فاطمه صفری، سید آرش مرتضائی‌فر
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، محمد بیگدلی، محمد توکلی، محمد حبیبی، کوثر دستورانی، مهسا عفتی، محمدعرفان فرهادی
عربی زبان قرآن	ولی برجی، عمار تاج‌بخش، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، سید محمدعلی مرتضوی، فاطمه منصورخاکی، روح‌الله گلشن
تاریخ و جغرافیا	راضیه ابراهیمی نژاد، فاطمه احمدی، علیرضا پدرام، مریم خسروی دهنوی، زهرا دامیار، تابان صیقلی، فاطمه عزیزی، امیرحسین کاروین، سید آرش مرتضائی‌فر، محمد ملک‌آبادی‌زاده، محمد مهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، موسی اکبری، جواد پاکدل، سبا جعفرزاده صابری، محمد رضایی بقا، موسی سپاهی، حمید سودیان، امیرمحمد قلعه‌کاهی، علی معزی، فیروز نژادنجف، علیرضا نصیری
اقتصاد	سارا شریفی، آفرین ساجدی، مهدی کاردان، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، محمدحسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	عباس مالکی	مسئول درس: ابراهیم نوری ویراستار: معصومه صنعت‌کار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	زهرا توکلی	مسئول درس: فریا رنوفی ویراستار: محسن جمشیدی، امیرمحمد کماسی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	محمد رضا شریفی	مسئول درس: سجاد حقیقی پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	سینا غلامی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسن سعیدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: ابوالفضل مرادی، وجیهه نجفی
تاریخ و جغرافیا	محمد مهدی یعقوبی	محمد مهدی یعقوبی	فاطمه عزیزی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	فرهاد علی‌نژاد	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسن صادق‌پور
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی

۱- گزینه «۱»

(معمد بهیرایی)

با جای گذاری مقادیر داده شده که در تابع f داریم:

$$f(x) = (a-1)x + 2b$$

$$f(1) = 4 \Rightarrow (a-1) \times 1 + 2b = 4 \Rightarrow a + 2b = 5 \quad (*)$$

$$f(-1) = 2 \Rightarrow (a-1) \times (-1) + 2b = 2 \Rightarrow -a + 2b = 1 \quad (**)$$

$$\begin{cases} (*) & a + 2b = 5 \\ (**) & -a + 2b = 1 \end{cases} \Rightarrow 4b = 6 \Rightarrow b = \frac{6}{4} = \frac{3}{2}$$

$$\begin{aligned} a + 2b &= 5 \\ a + 3 &= 5 \Rightarrow a = 2 \\ b &= \frac{3}{2} \end{aligned}$$

$$\Rightarrow f(x) = x + 3$$

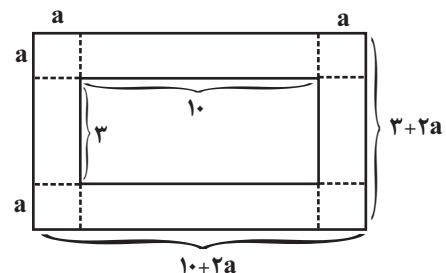
$$\begin{aligned} a &= 2 \\ f(2) &= 2 + 3 = 5 \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۲)

۲- گزینه «۲»

(معمد ابراهیم توزنده‌جانی)

با توجه به صورت سؤال، مساحت استخر برابر $30 \times 3 = 90$ و مساحت آبراه بتنی ۱۴ مترمربع است، پس مساحت کل برابر ۴۴ مترمربع می‌باشد. اگر پهنای آبراه بتنی را a در نظر بگیریم، طول کل آبراه برابر $10 + 2a$ و عرض کل آن برابر $3 + 2a$ می‌شود. بنابراین داریم:

$$S = (10 + 2a)(3 + 2a) = 44$$

$$\Rightarrow 30 + 20a + 6a + 4a^2 = 44$$

$$\Rightarrow 4a^2 + 26a - 14 = 0$$

$$\begin{aligned} +2 & \Rightarrow 2a^2 + 13a - 7 = 0 \end{aligned}$$

$$\Rightarrow a = \frac{-13 \pm \sqrt{169 + 56}}{4} = \frac{-13 \pm 15}{4} \Rightarrow \begin{cases} a = \frac{1}{2} \\ a = -7 < 0 \end{cases}$$

در نتیجه پهنای آبراه بتنی $\frac{1}{2}$ متر می‌باشد.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۳- گزینه «۴»

(معمد بهیرایی)

برای حل معادلات گویا، ابتدا با استفاده از طرفین وسطین یا ضرب کسرها در k م. م. م. مخرج کسرها، معادله را از حالت کسری خارج کرده و حل می‌کنیم، در نهایت باید بررسی کنیم که جواب‌های به‌دست آمده، ریشهٔ مخرج کسرها نباشند.

$$\frac{x+3}{x-1} - 6 = \frac{5x}{x+1} \rightarrow (x+3)(x+1) - 6(x-1)(x+1) = 5x(x-1)$$

$$= 5x(x-1) \Rightarrow x^2 + 4x + 3 - 6x^2 + 6 = 5x^2 - 5x$$

$$\Rightarrow 10x^2 - 9x - 9 = 0$$

مجموع جواب معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ از رابطه $-\frac{b}{a}$ به‌دستمی‌آید، پس مجموع ریشه‌های معادله بالا برابر با $\frac{9}{10}$ است.

دقت کنید که دلتا معادله مثبت است و ریشه‌های مخرج یعنی $x=1$ و $x=-1$ در معادله نهایی $10x^2 - 9x - 9 = 0$ صدق نمی‌کنند، پس هر دو جواب قابل قبول‌اند.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

۴- گزینه «۴»

(پیمان طیار)

ابتدا $f + g$ و سپس $\frac{g}{f}$ را در دامنه‌شان به‌دست می‌آوریم:

$$f + g = \{(1, 0 + 12), (4, 9 - 1)\} = \{(1, 12), (4, 8)\}$$

$$\frac{g}{f} = \{(4, \frac{-1}{9})\}$$

در نهایت داریم:

$$(f + g) \times \frac{g}{f} = \{(4, 8 \times (\frac{-1}{9}))\} = \{(4, \frac{-8}{9})\}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

۵- گزینه «۴»

(علی شهبازی)

$$g(x) = \begin{cases} 2 & , x \geq 0 \\ -2 & , x < 0 \end{cases}$$

$$x > 0 \Rightarrow f(x) = g(x) \Rightarrow x^2 - 4x - 3 = 2 \Rightarrow x^2 - 4x - 5 = 0$$

$$\Rightarrow (x-5)(x+1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -1 \\ x = 5 \end{cases}$$

 $x = +5$ قابل قبول (زیرا ضابطه $g(x)$ با شرط $x > 0$ بررسی شد)

$$x < 0 \Rightarrow x^2 - 4x - 3 = -2 \Rightarrow x^2 - 4x - 1 = 0$$

$$\Delta = 16 + 4 = 20 \Rightarrow x = \frac{4 \pm 2\sqrt{5}}{2} \Rightarrow \begin{cases} x = 2 + \sqrt{5} \\ x = 2 - \sqrt{5} \end{cases}$$

 $2 - \sqrt{5}$ قابل قبول (زیرا ضابطه $g(x)$ با شرط $x < 0$ بررسی شد).

(ریاضی و آمار (۱) و (۲)، معادله درجه دوم و تابع، صفحه‌های ۲۷، ۶۲ و ۷۰ تا ۴۴)

۶- گزینه «۲»

(علی هاشمی)

$$f(\sqrt{3}-1) = (\sqrt{3}-1)^2 + 2\sqrt{3} = 3 + 1 - 2\sqrt{3} + 2\sqrt{3} = 4$$

$$f(\sqrt{5}) = 4$$

$$f(-2) = 2(-2) + 1 = -4 + 1 = -3$$

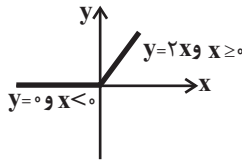
$$f(\sqrt{3}-1) + f(\sqrt{5}) + f(-2) = 4 + 4 - 3 = 5$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه ۳۳)

$$\Rightarrow (f+g)(x) = \begin{cases} 2x, & x \geq 0 \\ 0, & x < 0 \end{cases}$$

نمودار تابع دو ضابطه‌ای به دست آمده را رسم می‌کنیم:

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۴)

۱۱- گزینه «۳»

(معمد بهیرایی)

با توجه به نمودار میله‌ای:

$$y + 10 + y + x + \frac{x}{2} = 100$$

$$\Rightarrow 2y + \frac{3}{2}x = 90$$

با توجه به نمودار دایره‌ای:

$$A \times 100 = \frac{\text{زاویه مربوط به گروه خونی A}}{360^\circ} \times 100$$

$$= \frac{72^\circ}{360^\circ} \times 100 \Rightarrow x = 20$$

$$\Rightarrow 2y + \frac{3}{2}(20) = 90$$

$$\Rightarrow 2y = 60 \Rightarrow y = 30$$

۳۰٪ افراد گروه خونی B دارند.

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۰۵)

۱۲- گزینه «۲»

(پیمان طیار)

چون $p \sim q$ درست است، یعنی هم p و هم q درست هستند لذا q نادرست است.

از طرفی $q \wedge r$ نادرست است. q که نادرست است طبق فرض قبلی، r می‌تواند درست یا نادرست باشد. حال به بررسی $[r \wedge (q \vee p)]$ می‌پردازیم، توجه کنید که عبارت $(q \vee p)$ نادرست است زیرا هم q و هم p نادرست هستند، لذا ترکیب فصلی آن‌ها هم نادرست است و ترکیب عطفی هر عبارتی با نادرست، نادرست است، پس $[r \wedge (q \vee p)]$ نادرست است.

از طرفی نقیض نادرست، درست است یعنی گزینه «۲» درست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۴ تا ۱۱)

۱۳- گزینه «۳»

(هادی فولادی)

نمودار را دوباره ترسیم می‌کنیم و هر قطعه را با اعداد نام‌گذاری می‌کنیم. توجه داریم که قسمت هاشورخورده ناحیه شماره ۲ است. پس گزینه‌هایی که در نهایت به ناحیه ۲ برسند مورد نظر خواهند بود:

۷- گزینه «۱»

(امیر زراندوز)

فرض می‌کنیم نمره درس ادبیات خسرو برابر a باشد، بنابراین:

$$12/52 = \frac{(\frac{80}{100} \times 18) + (\frac{90}{100} \times 18) + (\frac{60}{100} \times 20) + (\frac{80}{100} \times 15) + a}{5}$$

$$\Rightarrow 14/4 + 16/2 + 12 + 12 + a = 62/6$$

نمره خسرو در درس ادبیات $a = 8$

$$\Rightarrow 10 - 8 = 2$$

۲ نمره باید اضافه شود تا در درس ادبیات قبول شود.

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۷)

۸- گزینه «۳»

(معمد بهیرایی)

ابتدا مختصات رأس سهمی را محاسبه می‌کنیم:

$$y = x^2 - 2mx + m \Rightarrow A\left(\frac{-b}{2a}, -\frac{\Delta}{4a}\right)$$

$$= (m, -m^2 + m)$$

حال نقطه رأس را در ضابطه خط $y + 3x = 0$ قرار می‌دهیم:

$$-m^2 + m + 3m = 0 \Rightarrow -m^2 + 4m = 0$$

$$\Rightarrow m(-m + 4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} m = 0 \\ \text{یا} \\ m = 4 \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۰)

۹- گزینه «۱»

(معمد بهیرایی)

تکته: اگر قیمت کالای ۱ و کالای ۲ در سال پایه x_1 و y_1 و در سال مورد نظر x_2 و y_2 و مقادیر مصرفی آن‌ها در سال پایه به ترتیب n و m کیلوگرم باشد، شاخص بهای این دو کالا برابر است با:

$$\frac{(n \times x_2) + (m \times y_2)}{(n \times x_1) + (m \times y_1)} \times 100$$

با توجه به نکته بالا داریم:

$$\frac{(140 \times 5000) + (60 \times 110000)}{(140 \times 1000) + (60 \times 6000)} \times 100 = \frac{700000 + 6600000}{140000 + 360000} \times 100 = \frac{73}{5} \times 100 = 73 \times 20 = 1460$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه ۵۹)

۱۰- گزینه «۱»

(نسترن صمدی)

$$(f+g)(x) = f(x) + g(x), D_{f+g} = D_f \cap D_g = R$$

تابع g ، تابع همانی است، پس ضابطه‌اش به صورت $g(x) = x$ است.

$f+g$ را تشکیل می‌دهیم:

$$(f+g)(x) = f(x) + g(x) = |x| + x = \begin{cases} x+x, & x \geq 0 \\ -x+x, & x < 0 \end{cases}$$

چون صورت سؤال گفته فقط یک لامپ از سه لامپ انتخابی معیوب است، پس ۲ تا لامپ دیگر باید سالم باشند:

$$P(A) = \frac{\binom{3}{1} \times \binom{7}{2}}{\binom{10}{3}} = \frac{3 \times 21}{120} = \frac{21}{40}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

(ابوالفضل بوری)

۱۶- گزینه «۴»

اگر تعداد تکرار داده ۴ را با x نشان دهیم، خواهیم داشت:

$$\bar{x} = 3/7 \Rightarrow \frac{1 + (2 \times 2) + (3 \times 3) + (4x) + (5 \times 4)}{10 + x} = 3/7$$

$$\Rightarrow 34 + 4x = 37 + 3/7x \Rightarrow 4/7x = 3 \Rightarrow x = \frac{3 \times 7}{4} = 10$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۶)

(علیرضا عبیدی)

۱۷- گزینه «۳»

می‌دانیم دامنه میان چارکی همان اختلاف چارک اول و سوم است.

$$\begin{array}{ccccccc} 5, 7, 8, & 9 & 10, 11, 12, 14, 16, 17, 18, & 19, 20, 21, 23 \\ \downarrow & & \downarrow & & \downarrow \\ Q_1 & & Q_2 & & Q_3 \end{array}$$

$$Q_3 - Q_1 = 19 - 9 = 10$$

می‌دانیم میانه همان چارک دوم است و برای محاسبه میانه دو حالت داریم:

۱- اگر تعداد داده‌ها زوج باشد $\leftarrow$ در این حالت میانگین دو داده وسط، میانه می‌باشد

۲- اگر تعداد داده‌ها فرد باشد $\leftarrow$ در این حالت تعداد داده‌ها را به علاوه ۱ و سپس بر ۲ تقسیم می‌کنیم، عدد به دست آمده شماره داده‌ای است که پس از مرتب کردن داده‌ها (به صورت صعودی) قرار است میانه باشد، مثلاً

$$\text{اگر } 7 \text{ داده داشتیم داده شماره } \frac{7+1}{2} = 4 \text{ میانه است.}$$

چارک اول همان میانه داده‌های قبل میانه و چارک سوم همان میانه داده‌های بعد میانه است.

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۹)

(علی شعربی)

۱۸- گزینه «۱»

در دنباله $\{a_n\}$ داریم:

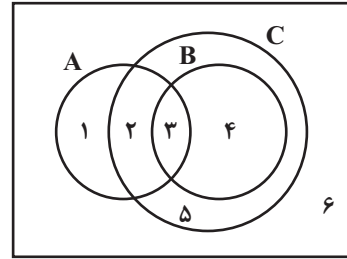
$$S_n = \frac{n}{2} [2a_1 + (n-1)d] \Rightarrow 155 = \frac{n}{2} [2(2) + 3(n-1)]$$

$$\Rightarrow 310 = n(3n+1) \Rightarrow 3n^2 + n - 310 = 0$$

معادله فوق را به روش دلتا حل می‌کنیم:

$$\Delta = b^2 - 4ac = 1 - 4(3)(-310) = 3721 \Rightarrow \sqrt{\Delta} = \sqrt{3721} = 61$$

M

الف) $\overbrace{(A \cap C)}^{2,3} - \overbrace{(A \cap B)}^3 \equiv 2 \checkmark$

ب) $\overbrace{(A \cap C)}^{2,3} - \overbrace{B}^{1,2,5,6} \equiv 3 \times$

ج) $\overbrace{(\overbrace{A'}^{4,5,6} \cup \overbrace{C'}^{1,6})}^{1,4,5,6} - \overbrace{(B)}^{3,4} \equiv 1,5,6 \times$

د) $\overbrace{(A \cap C)}^{2,3} - \overbrace{(B - A')}^3 \equiv 2 \checkmark$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۹)

(سعید عزیزفانی)

۱۴- گزینه «۲»

فرض اول: کتاب‌های هم موضوع کنار هم قرار بگیرند: ۷ کتاب فیزیک را یک شیء و ۸ کتاب ریاضی را هم یک شیء در نظر می‌گیریم. بنابراین تعداد کل حالات برابر است با: $2! \times 7! \times 8!$

فرض دوم: کتاب‌ها از نظر موضوع یکی در میان باشند: در این حالت، باید چینش کتاب‌ها را با یکی از کتاب‌های ریاضی شروع کنیم، چرا که تعدادشان یکی بیشتر از فیزیک‌ها است:

ریاضی فیزیک ... فیزیک ریاضی فیزیک ریاضی

۸ جایگاه برای ریاضی‌ها داریم که به $8!$ حالت می‌توانند قرار بگیرند و ۷ جایگاه نیز برای فیزیک‌ها وجود دارد که به $7!$ حالت در آن چیده می‌شوند.

مطابق اصل ضرب تعداد کل حالات برابر است با: $8! \times 7!$

بنابراین تعداد حالات در فرض اول $2! = 2$ برابر فرض دوم است.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

(هادی فولادی)

۱۵- گزینه «۲»

تکته: تعداد انتخاب‌های r شی از میان n شی را که جابه‌جایی اشیای انتخاب‌شده پس از انتخاب، حالت جدید تولید نکرده و ترتیب انتخاب

اهمیت نداشته باشد، با $C_r^n = \binom{n}{r}$ نشان می‌دهیم و داریم:

$$C_r^n = \binom{n}{r} = \frac{n!}{r!(n-r)!}$$

$$P(A) = \frac{n(A) \rightarrow \text{مطلوب}}{n(S) \rightarrow \text{کل}}$$

زبان و ادبیات فارسی

۲۱- گزینه «۴»

(مجتبی فرهادی)

در این دوران به دلیل بی اعتقادی برخی از ایلخانان مغول و بی تعصبی برخی دیگر نسبت به مذاهب رایج، فرصتی پدید آمد تا صاحبان مذاهب‌های مختلف عقاید خود را ابراز کنند. قلمرو بالندگی زبان و فرهنگ فارسی نیز عرصه وسیعی یافت، به طوری که از شبه قاره هند تا آسیای صغیر، بسیاری به این زبان سخن می گفتند، ضمن اینکه عراق عجم و مهم تر از آن شهر شیراز همچنان در حکم مرکز ادبی این عصر به شمار می رفت.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۳، ۱۶، ۱۸ و ۵۸)

۲۲- گزینه «۳»

(مفسن اصغری)

نفحات الانس نوشته جامی می باشد.

تاریخ گزیده نوشته حمدالله مستوفی است.

کشف الاسرار و عدة الابرار نوشته ابوالفضل میبدی است.

(علوم و فنون ادبی (۱ و ۲)، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۲۳- گزینه «۱»

(سیرعلیرضا احمدی)

الف) توضیح ارائه شده مربوط به عارف قزوینی است.

ج) روزنامه قرن بیستم را میرزاده عشقی به چاپ می رساند.

ه) بعد از تهران، بازار سیاسی و مطبوعاتی در تبریز داغ بود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۲۴- گزینه «۲»

(مجتبی فرهادی)

الف) ضرب المثل‌ها و الفاظ محاوره، سخن کلیم کاشانی را برجسته ساخته است.

ب) صائب را خداوندگار مضامین تازه شعری دانسته اند.

ج) شعر وحشی بافقی از لحاظ سبکی حد فاصل سبک عراقی و هندی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۲۵- گزینه «۳»

(سیرعلیرضا احمدی)

ویژگی زبانی ذکر شده در گزینه «۳» مربوط به شعر دوره انقلاب است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۹۷ تا ۱۰۲)

$$\Rightarrow n = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-1 \pm 61}{6} \Rightarrow \begin{cases} n = \frac{-62}{6} \\ n = \frac{60}{6} = 10 \end{cases}$$

اکنون در دنباله $\{b_n\}$ عبارت S_{10} را می نویسیم:

$$S_{10} = \frac{1}{2} [2a_1 + 9d], a_1 = -5$$

$$\Rightarrow 40 = 5[-10 + 9d] \Rightarrow -10 + 9d = 8$$

$$\Rightarrow 9d = 18 \Rightarrow d = 2$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۶۲ تا ۷۲)

۱۹- گزینه «۲»

(علی قهرمان زاده)

$$S_n = \frac{a_1(1-r^n)}{1-r}$$

محاسبه می شود.

$$a_1 = 1, r = \frac{1}{2} = \frac{1}{2}$$

$$S_{10} = \frac{1(1-(\frac{1}{2})^{10})}{1-\frac{1}{2}}$$

$$1 - \frac{1}{1024} = \frac{1023}{1024} = \frac{2(1023)}{1024} = \frac{1023}{512}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه‌های ۷۴ تا ۸۵)

۲۰- گزینه «۳»

(مهمربهرایی)

$$a_{n+1} = \frac{1}{a_n} + 2, a_1 = 2$$

داریم:

$$\begin{cases} n=1 \Rightarrow a_2 = \frac{1}{a_1} + 2 = \frac{1}{2} + 2 = \frac{5}{2} \\ n=2 \Rightarrow a_3 = \frac{1}{a_2} + 2 = \frac{2}{5} + 2 = \frac{12}{5} \\ n=3 \Rightarrow a_4 = \frac{1}{a_3} + 2 = \frac{5}{12} + 2 = \frac{29}{12} \\ n=4 \Rightarrow a_5 = \frac{1}{a_4} + 2 = \frac{12}{29} + 2 = \frac{70}{29} \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۵۲ تا ۵۹)

۲۶- گزینه ۲»

(عزیز الیاسی پور)

در این بیت لغات عربی زیادی به کار رفته است که از مختصات زبانی شعر سبک عراقی می باشد: «عشق، حساب، حشر»

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱: استفاده از واژه کهن «با»

گزینه ۳: استفاده از واژه کهن «ایدر»

گزینه ۴: استفاده از تلفظ کهن «سه شنبه» (سه شنبه)

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک شناسی، صفحه ۳۶)

۲۷- گزینه ۴»

(الهام ممردی)

صفویان به شعر مدحی، درباری و عاشقانه بهایی نمی دادند و از سوی دیگر رویکرد آن ها با آموزه های سنتی عرفانی هم در تضاد بود.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک شناسی، صفحه های ۸۰ تا ۸۵)

۲۸- گزینه ۱»

(سیدعلیرضا علویان)

تثبیت جایگاه تخلص در انتهای غزل در سبک عراقی، از ویژگی های ادبی شعر است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک شناسی، صفحه های ۳۷ و ۳۸)

۲۹- گزینه ۴»

(مفسن اصغری)

بیت «ب»: استعاره: «سرپنجه اقبال» استعاره و تشخیص است.

بیت «الف»: «رنگ داشتن صدا» حس آمیزی دارد.

بیت «ه»: جناس: «رنگ» و «سنگ»

بیت «ج»: اغراق: بزرگ نمایی در لطافت و ظرافت معشوق

بیت «د»: پارادوکس: «تر بودن آن چه خشک است» پارادوکس دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، (۲) و (۳)، بدیع و بیان)

۳۰- گزینه ۱»

(سیدعلیرضا احمدری)

کلمه «بو» در دو معنای احتمالی «آرزو» و «رایحه» فقط ایهام دارد و نه ایهام تناسب.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه ۲: «فلک» در معنای مجازی دنیا به کار برده شده و معنای ثانویه آن (روشی خوشونت بار برای تأدیپ) با واژه ادب تناسب دارد.

گزینه ۳: «چرخ»، مجازاً در معنای روزگار آمده است و معنای ثانویه آن (وسیله ای مدور) با آسیا (ابزاری دایره شکل برای آرد کردن غلات) تناسب دارد.

گزینه ۴: «سعی» در معنای تلاش استفاده شده است و معنای ثانویه آن (منسک و عبادتی از عبادات حج) با کعبه تناسب دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع معنوی)

۳۱- گزینه ۲»

(عزیز الیاسی پور)

گزینه ۱: این بیت دو تشبیه دارد: «عشق مانند بحر موج است» و «صبر مانند کشتی نوح است».

گزینه ۲: این بیت پنج تشبیه دارد: «غبار فقر»، «غبار فنا»، «غبار مانند توتیا»، «من مانند خضر راه شوم» و «چشمه بقا». توجه داشته باشید که وجود «واو عطف» باعث شده تا «غبار فقر و فنا» دو تشبیه به حساب آید. به عبارت ساده تر «غبار» یک بار به «فقر» و بار دیگر به «فنا» تشبیه شده است.

گزینه ۳: این بیت سه تشبیه دارد: شاعر ابتدا خود را به «سیل» تشبیه کرده است. ترکیبات «بحر آرزو» و «سنگ حوادث» نیز اضافه تشبیهی هستند.

گزینه ۴: این بیت چهار تشبیه دارد: ترکیبات «سنگ فتنه» و «تیر طعنه» اضافه تشبیهی هستند. همچنین در مصراع اول «فرق سر» به «سپر» و در مصراع دوم «جان» به «نشانه» تشبیه شده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان)

۳۲- گزینه ۲»

(هومن نمازی)

در بیت دوم لف و نشر مشوش دیده می شود و در سایر ابیات لف و نشر مرتب وجود دارد.

گزینه ۱: «خون» و «خروش» به عنوان لف اول و دوم به ترتیب با «ارغوان» و «هم آواز» در جایگاه نشر اول و دوم ارتباط دارند.

گزینه ۲: «تیر» لف اول است و با «قد کشیده تو» که نشر دوم است ارتباط دارد. به همین صورت «کمان» که لف دوم است با «پشت خمیده» در جایگاه نشر اول ارتباط برقرار کرده است.

گزینه ۳: «رخ» لف اول و «والشمس روز روشن» نشر اول / «مو» لف دوم و «لیل شام داج» نشر دوم.

گزینه ۴: «ایمان» و «کفر» لف اول و دوم هستند که به ترتیب با «رخسار» و «زلف» به عنوان نشر اول و دوم ارتباط برقرار کرده اند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع معنوی)

۳۳- گزینه ۲»

(پوریا حسین پور)

بیت «ج»: تلمیح: آب حیات

بیت «د»: لف و نشر: لف ۱: نبندم، لف ۲: نگشایم، نشر ۱: دستی که تو بگشودی، نشر ۲: پایی که تو بستی

بیت «الف»: حسن تعلیل: شاعر علت سجده ملائک بر انسان را لزوم سجده آن ها بر طاق ابروی معشوق می داند که دلیلی خیالی و شاعرانه است.

بیت «ب»: جناس: «دست» و «است»

بیت «ه»: حس آمیزی: حسن لطیف

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۳)، بدیع)

۳۴- گزینه «۴»

(مفسن اصغری)

در بیت گزینه «۴» «ماهتاب تلخ» حس آمیزی دارد (ماهتاب را می‌بینیم و تلخی را می‌چشیم) اما هیچ کلمه‌ای ایهام ندارد.
گزینه «۱»: آمدن واژه «زال»، داستان «زال» پدر رستم در شاهنامه را برای ما تداعی می‌کند، پس بیت تلمیح دارد. میان واژه‌های «جهان» و «جوان» نیز جناس وجود دارد.

گزینه «۲»: اینکه معشوق به حدی نازپرورده است که با پوشیدن لباسی از جنس مهتاب هم آزرده خاطر می‌شود اغراق دارد. در مصراع اول هم «تن» به «یاسمین» تشبیه شده است.
گزینه «۳»: ترکیبات «تخم آسایش» و «دشت عدم» اضافه تشبیهی هستند. «مزرعه» هم استعاره از دنیاست.

(علوم و فنون ادبی (۱)، (۲) و (۳)، بریع و بیان)

۳۵- گزینه «۴»

(الهام ممردی)

در بیت گزینه «۴» مجاز دیده نمی‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «صد»: مجاز از مقدار زیاد
گزینه «۲»: «مو»: آخر: مجاز از مقدار کم
گزینه «۳»: «چشم»: مجاز از نگاه و نظر

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان)

۳۶- گزینه «۲»

(سعید معفری)

«ب»: «چشم افکندن» کنایه از توجه کردن و «چین در ابرو کسی دیدن» کنایه از ناراحت و خشمگین دیدن اوست. «الف»: شاعر محبوب خود را به نگین تشبیه کرده است. (در خاتم عقل من تو مانند نگین هستی). «پ»: واژه «شیرین» ایهام تناسب دارد. معنای مورد نظر در بیت عبارت است از «عزیز و گرامی» اما در معنی مزه شیرین با «حلاوا» تناسب ایجاد می‌کند.
«ت»: در بیت چهارم، مصراع دوم مصداق و مثالی برای مصراع اول است پس بیت می‌تواند اسلوب معادله داشته باشد. واژه‌های «ما» و «خرمن» به ترتیب با «کرم پيله» و «کفن» تناظر معنایی دارند. «ث»: شاعر ادعا کرده که سرخی افق هنگام غروب آفتاب به سبب خون گریه کردن ملانکه در مصیبتی بزرگ است. واضح است که برای سرخی آسمان زمان غروب آفتاب (شفق) دلیلی غیرواقعی آورده شده است.

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، بیان و بریع معنوی)

۳۷- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا امردی)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: فاقد حروف الحاقی

گزینه «۳»: فاقد حروف الحاقی

گزینه «۴»: «ش»: حروف الحاقی

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه)

۳۸- گزینه «۱»

(هومن نمازی)

قافیه مطابق قاعده (۲) و حروف اصلی قافیه «ر» می‌باشد. حرف «ی» الحاقی است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: حروف اصلی قافیه: «ست»، «ه» حرف الحاقی است.

گزینه «۳»: حروف اصلی قافیه: «رد» و «رد»، «ه» و «ام» حروف الحاقی هستند.

گزینه «۴»: حروف قافیه: «شت»

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه)

۳۹- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا امردی)

وزن این بیت و مصراع صورت سؤال، هر دو «مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن» (مستفعل مستفعل مستفعل مستفعل) است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «مفعول مفاعیلن / مفعول مفاعیلن (مستفعل مفعولن / مستفعل مفعولن)

گزینه «۲»: مفعول مفاعیل مفاعیل فعل (مستفعل مستفعل مستفعل فع)

گزینه «۳»: مفعول مفاعیلن فعولن (مستفعل فاعلاتن فع لن)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر)

۴۰- گزینه «۲»

(مفسن اصغری)

وزن صحیح این مصراع «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن» است.

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، موسیقی شعر)

۴۱- گزینه «۴»

(رضا رنیهی)

وزن این بیت «مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن» (مستفعل مستفعل مستفعل مستفعل) است.

وزن سایر ابیات:

گزینه «۱»: «مفعول مفاعیلن / مفعول مفاعیلن (مستفعل مفعولن / مستفعل مفعولن): فقط نظم همسان

گزینه «۲»: «مفعول مفاعیلن مفاعیلن (مستفعل فاعلاتن مستفعل): فقط نظم ناهمسان

گزینه «۳»: «مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن (مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل): فقط نظم ناهمسان

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نکوهش مردم‌آزاری

گزینه «۳»: نکوهش عیب‌جویی

گزینه «۴»: توصیه به خیررسانی به خلق برای رضای خداوند یا راحتی و آسایش خود

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۱۶)

۴۷- گزینه «۳»

(سیرعلیرضا احمدی)

در بیت صورت سؤال شاعر دلیل مستی خود را معشوق می‌داند نه شراب؛ این مفهوم در بیت گزینه «۳» نیز بیان شده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۷۷)

۴۸- گزینه «۲»

(مجتبی فرهادی)

بیت صورت سؤال و گزینه «۲»، هر دو به این مفهوم اشاره دارند که عبادت حقیقی از روی ظاهرسازی نیست.

بررسی سایر ابیات:

گزینه «۱»: اشاره به پیشانی به خاک مالیدن عاشق در کوی معشوق دارد.

گزینه «۳»: در خصوص عظمت خداوند است که وصفی از او همه را به سجده و می‌دارد.

گزینه «۴»: شاعر از خداوند می‌خواهد که او را هنگام سجده و تضرع بمیراند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۶۷)

۴۹- گزینه «۲»

(عزیز الیاسی‌پور)

مفهوم مشترک ابیات گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴»: ناکامی عاشق در طلب معشوق و مدد جستن از لطف و عنایت او برای رهایی از مشکلات معنی و مفهوم بیت گزینه «۲»: دل چاره‌ای جز ساختن با طبع ناسازگار معشوق ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۲۸)

۵۰- گزینه «۳»

(مجتبی فرهادی)

گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» به این اشاره می‌کنند که عاشق در شب‌های دراز عذاب می‌کشد و سختی می‌بیند، ولی در بیت «۳» چنین مفهومی دیده نمی‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۹۳)

۴۲- گزینه «۳»

(امیرحسین سعیری‌پور)

وزن این بیت «مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلن» است.

وزن سایر ابیات:

گزینه «۱»: مفعّلن فاعلن مفعّلن فاعلن

گزینه «۲»: فعلات فاعلاتن فعلات فاعلاتن

گزینه «۴»: مفعّلن مفاعیلن مفعّلن مفاعیلن

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر)

۴۳- گزینه «۴»

(هومن نمازی)

حذف همزه در گزینه «۴» اتفاق نیفتاده است.

شرح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تنها قسمت مشکوک این گزینه: «ده ای» است که همزه حذف می‌شود و در لفظ بیان نمی‌شود.

گزینه «۲»: مصرع دوم «نهی اندر» همزه حذف شده است، اما صف احرار همزه حذف نمی‌شود.

گزینه «۳»: حذف همزه تنها در انتهای مصرع دوم و عبارت «برون آر» اتفاق افتاده است؛ در مصرع اول «که از» و مصرع دوم «کن و از» حذف همزه اتفاق نیفتاده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر)

۴۴- گزینه «۲»

(الهام ممردی)

بیت سؤال چهار اختیار دارد: ابدال: در رکن آخر مصراع اول و دوم قاعده فعلین و فعلن؛ آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن، بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در رکن اول مصراع دوم و واژه «پی»، «ب» باید «ی» تلفظ بشود، بلند بودن هجای پایان مصراع در انتهای هر دو مصراع.

حذف همزه و کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند و قلب مشهود نیست.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر)

۴۵- گزینه «۴»

(مجتبی فرهادی)

هجای کشیده در سایر ابیات:

گزینه «۱»: «بیداد»

گزینه «۲»: «خواستم»، «عیب» و «گفت»

گزینه «۳»: «خیر»

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۳)، موسیقی شعر)

۴۶- گزینه «۲»

(رضا رنجهری)

در عبارت صورت سؤال، نویسنده مانع انسانیت را آسایش طلبی و حرص و طمع دانسته است؛ این مفهوم در بیت گزینه «۲» نیز مطرح شده است.

(نکوهش آسایش طلبی و طمع‌ورزی)

علوم اجتماعی

۵۱- گزینه ۳»

(سیدآرش مرثضائی فر)

از انواع کنش انسانی می‌توان به کنش درونی مانند ادراک و تفکر و کنش بیرونی مانند راه رفتن و نشستن اشاره کرد.

همچنین، کنش انسانی دو نوع پیامد دارد:

اول، پیامدهای ارادی؛ این نوع پیامدها به اراده افراد انسانی یعنی خود کنشگر یا افراد دیگر وابسته است.

دوم، پیامدهای طبیعی یا غیرارادی؛ این نوع پیامدها به اراده فرد انسانی وابستگی ندارد.

– اجازه خواستن از معلم، یک نوع کنش بیرونی است و پیامد این کنش، ارادی است.

– یادگرفتن درس‌ها (درونی)، پیامد طبیعی و غیرارادی مطالعه کتاب درسی توسط دانش آموز است. اما پاسخ دادن به پرسش‌های امتحانی (بیرونی)، پیامد ارادی کنش اوست.

– غمگین شدن از یک خبر، یک نوع کنش درونی و پیامدی غیرارادی و طبیعی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۷ و ۱۱)

۵۲- گزینه ۱»

(رانا امیری)

بحران هویت می‌تواند به دگرگونی و تحول هویت فرهنگی منجر شود. با بحران هویت، تغییرات اجتماعی از محدوده تغییراتی که در درون یک فرهنگ رخ می‌دهد، فراتر می‌رود و به صورت تحولات فرهنگی درمی‌آید.

اگر شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های اجتماعی یک فرهنگ، تداوم پیدا کند و جهان اجتماعی نتواند رفتارهای اجتماعی را مطابق با مبانی خود، سازمان بخشد، این وضعیت می‌تواند به تزلزل فرهنگی منجر شود.

اگر تغییرات هویتی افراد، در خارج از مرزهای مقبول فرهنگی جامعه واقع شود و شیوه‌هایی از زندگی را که با عقاید و ارزش‌های اجتماعی در تقابل هستند، به دنبال بیاورد، به تعارض فرهنگی منجر می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۱، ۹۵ و ۹۶)

۵۳- گزینه ۱»

(کوثر شاه‌مسینی)

به ترتیب جملات صورت سؤال مربوط به کنت، هانتینگتون، ریکاردو، مارکس است.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۷، ۷۹، ۸۴ و ۸۶)

۵۴- گزینه ۴»

(فاطمه صفری)

– تفاوت راهبردی استبداد ایلی و قومی با استبداد استعماری در این است که استبداد قومی به‌رغم هویت غیراسلامی خود به‌دلیل این‌که عقبه‌ای خارج از جغرافیای جهان اسلام نداشت، از رویارویی مستقیم با فرهنگ توانمند اسلامی دوری می‌گزید و تلاش می‌کرد با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ کند.

– در استعمار نو کشور استعمارگر با اتکا به قدرت اقتصادی خود و با استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و همچنین از طریق دولت‌های دست‌نشانده، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۵ و ۳۱)

۵۵- گزینه ۴»

(آزیتا پیرقی)

ساختار اجتماعی چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی مختلف است.

فناوری و صنعت، رهاورد علوم تجربی بود.

آشنایی‌زدایی، یعنی جامعه‌شناسان از دید یک فرد غریبه به موضوعات آشنا و روزمره اطراف خود نگاه می‌کنند و در کنار بی‌نظمی، نظم را می‌شناسند.

انقلاب فرانسه، نخستین انقلاب لیبرال در جهان است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۵۱ و ۵۳)

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۰ و ۲۳)

۵۶- گزینه ۲»

(مریم فسروی دهنوی)

تشریح موارد نادرست:

(ب) در اواخر قرن بیستم، هویت به جای قشربندی و کشمکش طبقاتی، محور اصلی مباحثات فکری و سیاسی شد.

(ج) در مدل تکثرگرا، تفاوت‌های موجود میان گروه‌های قومی و زبانی حفظ و حتی تشدید می‌گردد.

(د) سیاست هویت، محصول دوران پسامدرن است.

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۳ و ۸۶)

۵۷- گزینه ۱»

(ریحانه امینی)

نخستین چالش که چالش فقر و غناست، در نتیجه لیبرالیسم اولیه در بطن کشورهای غربی شکل گرفت.

مرزهای جغرافیایی و سیاسی توسط صنعت ارتباطات در جهان فرومی‌ریزد و فرهنگ‌های جوامع غیرغربی بیش از گذشته در دسترس کسانی قرار می‌گیرند که مدیریت فرهنگی جهان را در خدمت قانون‌های قدرت و ثروت اعمال می‌کنند. (امپراتوری رسانه‌ای)

سرمایه‌داران با استفاده از ابزارهایی که دارند، فشارهای ناشی از بحران‌های اقتصادی را به اقشار ضعیف و محروم و تولیدکنندگان خرد انتقال می‌دهند. به همین دلیل، بحران اقتصادی اغلب با مسئله فقر و غنا پیوند می‌خورد و بر دامنه آن می‌افزاید.

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۷۰، ۷۸ و ۹۳)

۵۸- گزینه «۱»

(سیرآرش مرتضائی فر)

وقتی عملکرد سه‌گانه قدرت، ثروت و دانش در دستیابی به سعادت، با یکدیگر مقایسه می‌شد، معمولاً دانش کاملاً مثبت (خیر و خوب)، ثروت، خاکستری (نه خوب و نه بد) و قدرت، بیشتر منفی تلقی می‌شد.

در دوره اخیر، ارزیابی‌های اخلاقی و نگاه واسطه‌ای به قدرت و ثروت، دست و پاگیر بوده و مانع توسعه و پیشرفت آن‌ها شده است.

در کنار نتایج خیره‌کننده و شگرف توسعه قدرت و ثروت، پیامدهای دیگری هم چون فقر نابرابری، سرکوب، جنگ، تخریب طبیعت و ... نیز ظاهر شدند.

(پایه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

۵۹- گزینه «۴»

(آزیتا بیدری)

تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی به تدریج موجب سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها در بسیاری عرصه‌ها مانند هنر، ارتباط و اندیشه می‌شود.

جنگ‌های صلیبی، مواجهه اروپاییان با مسلمانان و بالاخره فتح قسطنطنیه، زمینه‌های فرو ریختن اقتدار کلیسا را فراهم کرد.

ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق می‌یابند و پدیده‌های جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی را ضروری می‌سازند.

(پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۱۴)

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه ۳۷)

(پایه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه ۳۷)

۶۰- گزینه «۳»

(ریحانه امینی)

پذیرش تفاوت‌ها از صلح جهانی در برابر جنگ و خشونت محافظت می‌کند و انگیزه شناخت متقابل جوامع و فرهنگ‌ها را فراهم می‌آورد.

در جوامع ارگانیکی از نظر دورکیم، تقسیم کار گسترده وجود دارد.

وقتی فردی کتابی می‌نویسد یا مجسمه‌ای می‌سازد یا به دیگری مهر می‌ورزد، از جهان فردی به جهان فرهنگی وارد می‌شود.

جهان اساطیری طبیعت را قلمرو قدرت‌های فوق طبیعی و محصور رازها و افسون‌های آنها می‌بیند و با طرد دانش ابزاری متناظر با طبیعت، امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت را دور از دسترس می‌سازد.

(پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۴۲ و ۵۱)

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۵ و ۱۷)

۶۱- گزینه «۴»

(سیرآرش مرتضائی فر)

کنشگران فردی و جمعی، هم در معانی ذهنی و هم در معانی فرهنگی، فعال و خلاق‌اند. همین فعالیت و خلاقیت کنشگران، موجب پیدایش معانی گوناگون می‌شود. تنوع و تکثر معانی، موجب پیچیدگی کنش‌های انسانی و دشواری فهمیدن معانی آن‌ها می‌شود. بنابراین برای فهم کنش انسان‌ها باید به سراغ روش‌هایی رفت که این تنوع‌ها و تفاوت‌ها را در نظر می‌گیرد. این روش‌ها در مقابل روش‌های کمی قرار می‌گیرند که در جامعه‌شناسی تبیینی به کار می‌روند و به نام روش‌های کیفی شناخته می‌شوند.

(پایه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۴۹ و ۵۰)

۶۲- گزینه «۳»

(مریم فسروی رهنوی)

در جامعه‌شناسی تبیینی ارزش بودن مهربانی و فداکاری و ضد ارزش بودن کینه‌توزی و خودخواهی قابل فهم نیست؛ زیرا با استفاده از روش‌های تجربی نمی‌توان گفت که مهربانی یک فضیلت اخلاقی و کینه‌توزی یک ردیلت اخلاقی است. این مورد مربوط به سقوط ارزش‌ها، از پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی است.

نظم اجتماعی در نتیجه قواعدی برقرار می‌شود که انسان‌ها برای با هم زندگی کردن پذیرفته‌اند.

اگر جامعه را همچون طبیعت تصور کنیم و آن را دستاوردی انسانی ندانیم، یعنی آن را واقعیتی بیرونی تصور کنیم که با قوانینی با استحکام قوانین طبیعت اداره می‌شود، در آن صورت انسان قادر نخواهد بود تغییری بنیادین در جامعه به وجود آورد.

(پایه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۱، ۲۹ و ۳۸)

۶۳- گزینه «۱»

(رانیا امیری)

طرفداران قشربندی با طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی، نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن آن را نادیده می‌گیرند.

غلبه رویکردهای تبیینی در جامعه‌شناسی موجب می‌شد که گزاره‌های انتقادی و تجویزی یا داوری درباره ارزش‌ها، خارج از علوم اجتماعی و غیر علمی دانسته شود. این انتقاد با عنوان جدایی دانش از ارزش بیان می‌شد.

جامعه‌شناسان در مطالعه نابرابری‌های اجتماعی، به قشربندی اجتماعی در جوامع توجه دارند و می‌گویند علت نابرابری‌های اجتماعی این است که مزایای اجتماعی، یعنی ثروت، قدرت و دانش، به صورت نابرابر میان افراد توزیع شده‌اند.

(پایه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۱، ۷۳ و ۷۴)

۶۴- گزینه «۴»

(آزیتا بیدری)

در رویکرد کمونیستی، نقطه شروع رقابت‌ها یکسان می‌شود؛ اما به دلیل این‌که انگیزه رقابت از بین می‌رود، راه پیشرفت مادی مسدود می‌گردد. مدل لیبرالی در نقطه آغاز رقابت و مدل کمونیستی در نقطه پایان رقابت عادلانه نیست.

(پایه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۵)

۶۵- گزینه «۳»

(سیرآرش مرتضائی فر)

(الف) جامعه‌شناسی تفسیری:

(ب) روش تجربی و تفهیمی

(ب) جامعه‌شناسی تبیینی:

(۱) موضوع: جامعه و پدیده‌های اجتماعی مانند یکی از پدیده‌های اندام‌وار طبیعی (الف)

(۲) روش: صرفاً حسی و تجربی، روش علوم طبیعی (ج)

(۳) هدف: شناخت نظم اجتماعی برای پیش‌بینی و کنترل جامعه (د)

(پایه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۷ و ۵۱)

روان‌شناسی

۶۶- گزینه ۲»

(موسا عفتی)

رشد سریع شناختی در نوجوانی و جوانی باعث می‌شود که فرد بهتر بتواند درباره مسائل اخلاقی، ارزشی و دینی قضاوت کند و واکنش دقیق‌تری نشان دهد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۶۱)

۶۷- گزینه ۱»

(مهمرب میببی)

مطالب مهم و کاربردی، دوست‌داشتنی هستند. چیزهایی را که دوست نداشته باشیم، به راحتی رمزگردانی نمی‌شوند (پس در بخش اول گزینه‌ای رد نمی‌شود). برای کنترل اثر گذشت زمان، نباید فاصله مرور مطالب بیشتر از شش یا هفت ساعت باشد (عبارت «ج» نادرست است). وقتی که ابیات شعری را حفظ می‌کنید، گاهی اوقات بیت‌های مختلف یا مصراع هر بیت را جابه‌جا می‌کنید. علت آن، یادگیری سطحی و در نتیجه تداخل اطلاعات است (عبارت «ج» نادرست است). راه رفتن، یادداشت‌برداری، برجسته‌کردن مفاهیم، خلاصه‌نویسی، رسم نمودار از مصادیق استفاده از روش چند حرکتی هستند (عبارت «ب» و «ج» نادرست است). آزمون مکرر و بسط معنایی از مراحل روش پس‌خبا نیست (عبارت «ب» و «ج» نادرست است). بنابراین تنها عبارت‌های «الف» و «د» برای پرکردن جاهای خالی مناسب هستند و جواب گزینه «۱» است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۰۹)

۶۸- گزینه ۳»

(هانا اممرزاده)

در حافظه معنایی، دانش عمومی و در حافظه رویدادی، تجربه شخصی فرد که به یک مکان و زمان مشخص مربوط می‌شود، ذخیره می‌شود. پرسش گزینه «۳» برای کسانی که در جنگ حضور داشتند، مربوط به حافظه رویدادی و برای سایر افراد، معنایی است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۶۹- گزینه ۳»

(مهمرب میببی)

بررسی عبارت‌های موجود در سؤال:
عبارت اول: روان‌درمانی کارساز نبوده است، در نتیجه روان‌پزشک، دارودرمانی را جایگزین آن کرده است.
عبارت دوم: افرادی که مسائل را به خوبی حل می‌کنند، دوست دارند روش‌های قبلی را بهبود بخشند و یا اصلاح کنند. مانند همین کشتی‌گیر که در این دوره نسبت به دوره قبل بهتر ظاهر شد.
عبارت سوم: مجلس عملکرد دولت برای مسائل کشور را ارزیابی می‌کند.
عبارت چهارم: این مدرسه برای حل مشکلات دانش‌آموزان، راه حل تشویق و تنبیه را در پیش گرفته است.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

۷۰- گزینه ۱»

(مهمرب میببی)

تصمیمی که مهرسا با آن مواجه است، هر چند دارای دو اولویت است، اما یکی از تصمیم‌گیری‌های مهم و پیچیده زندگی او است.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۳۸ تا ۱۴۰)

۷۱- گزینه ۳»

(مهمرب میببی)

کودکان ۴ یا ۵ ساله تحت تأثیر ویژگی ظاهری اشیاء قرار می‌گیرند و اگر دو لیوان با حجم یکسان، ولی یکی از آن‌ها بلند و باریک و دیگری پهن و کوتاه وجود داشته باشد، لیوان بلند را ترجیح می‌دهند؛ بنابراین محمد ۴ یا ۵ ساله است؛ اما مریم که متوجه حجم مساوی دو لیوان می‌شود، بیش از ۵ سال سن دارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۸)

۷۲- گزینه ۴»

(کوثر دستورانی)

در مثال مطرح‌شده، علائم فشار روانی که محمد تجربه کرده است، به ترتیب عبارتند از: ترسیدن (هیجانی)، از دست دادن تمرکز (شناختی)، عصبانی شدن (هیجانی)، رها کردن دروازه (رفتاری).

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۷)

۷۳- گزینه ۱»

(مهمرب توکلی)

در ادراک حسی همان‌گونه که این امکان وجود دارد که با توجه به محدودیت‌های حسی به تصحیح خطاهای احتمالی در محیط پردازیم، این امکان نیز وجود دارد که در برخی موارد نیز ادراک غلط و نادرستی از محیط داشته باشیم. خطاهای ادراکی ممکن است به دلیل اثر زمینه باشد. منظور از این اصل این است که ادراک ما از یک شکل، تحت تأثیر زمینه‌های مختلف، تغییر می‌کند. در سؤال می‌بینیم به دلیل تفاوت رنگ پوست افراد محیط پیرامون، ادراک ما از رنگ پوست یک ایرانی متفاوت است.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه ۸۴)

۷۴- گزینه ۳»

(هانا اممرزاده)

روش‌های تحلیلی، مبتنی بر محاسبات ذهنی، قواعد منطقی و نیازسنجی واقعی هستند و استفاده از آن‌ها، دستیابی به راه‌حل مسئله را تضمین می‌کند.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۴)

۷۵- گزینه ۲»

(مهمرب بیکردی)

اگر باورهای غلط شکل بگیرد، حتی اگر توانایی انجام کاری را داشته باشیم، باز نمی‌توانیم با موفقیت آن کار را انجام دهیم.
بسیاری از ناتوانی‌های ما به دلیل یادگیری است نه اینکه واقعاً نمی‌توانیم؛ یعنی باور می‌کنیم که ناتوانیم و کنترلی بر محیط خود نداریم و برای تغییر دادن شرایط نمی‌توانیم کاری انجام دهیم؛ در نتیجه، انگیزه عمل در ما به وجود نمی‌آید و تلاشی نمی‌کنیم؛ این حالت را درماندگی آموخته‌شده می‌گویند.

(روان‌شناسی، انگیزه و کنش، صفحه‌های ۱۶۵، ۱۶۶، ۱۷۶ تا ۱۷۹)

زبان عربی

۸۱- گزینه ۱»

(عمار تاج‌بش)

«ما أبرىء»: تبرئه نمی‌کنم، بی‌گناه نمی‌شمارم (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «أَمَارَة»: (اسم مبالغه) بسیار امرکننده (رد گزینه ۳) / «السوء»: بدی (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي»: مگر این‌که پروردگارم رحم نماید (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه)

۸۲- گزینه ۳»

(مرتضی کاظم شیروودی)

«شرّ النَّاسِ»: بدترین مردم («شرّ» مبتدای جمله است؛ رد سایر گزینه‌ها) / «يَسْتَعِثُّ»: (در اینجا) کمک بخواند / «يرجو»: امیدوار باشد (رد گزینه ۱) / «أَنْ يُسَاعِدَ»: که به او کمک کند (رد گزینه ۲) / «فِي مُوَاجَهَةِ الصَّعَابِ»: در رویارویی با سختی‌ها (رد گزینه ۱)

(ترجمه)

۸۳- گزینه ۲»

(فاطمه منصوره‌نالی)

«سَيَجْلِبُ»: به بار خواهد آورد (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «مشاكل عديدة»: مشکلات بسیاری (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «لا تكذب»: دروغ نگو / «فِي الْحَيَاةِ»: در زندگی (رد گزینه ۱) / «و لو كنت لا تقصد»: حتی اگر قصد نداشته باشی (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «خداع الآخرین»: فریب دیگران

(ترجمه)

۸۴- گزینه ۱»

(ولی بربری - ابور)

«غَضَّ عَيْنَهُ»: (در اینجا) چشمش را بر هم نهد (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «عن محارم الله»: از حرام‌های خدا (رد گزینه ۴) / «قَصَدَ فِي مَشِيهِ»: (در اینجا) در راه رفتنش میانه‌روی کند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «لا يُمَرَّرَ»: (فعل مضارع مجهول) تلخ نمی‌شود (رد گزینه ۳) / «عِشَهُ»: زندگی‌اش / «لا تَفِيضُ»: لبریز نمی‌شود (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «عَيْنَهُ»: چشمش

(ترجمه)

۷۶- گزینه ۲»

(مهمرخان فرهاری)

فردی که دارای سبک تصمیم‌گیری اجتنابی است، کار امروز را به فردا می‌اندازد و اصطلاح چشم و هم‌چشمی به مواردی اشاره دارد که فرد کاری را انجام می‌دهد، فقط به این خاطر که دیگران هم آن کار را انجام داده‌اند. (سبک وابسته) (روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۲ تا ۱۴۷)

۷۷- گزینه ۲»

(مهمربیبی)

الف) در این قسمت باید عبارتی قرار گیرد که بیانگر تعارض «گرایش-گرایش» باشد. موارد گزینه‌های «۲، ۳ و ۴» انتخاب بین دو اولویت مطلوب است؛ بنابراین اشاره به تعارض «گرایش - گرایش» دارد. عبارت موجود در گزینه «۱» مربوط به تعارض «اجتناب - اجتناب» است. (رد گزینه ۱) ب) «خوردن یک دسر خوشمزه در حالی که فرد رژیم لاغری دارد» بیانگر یک اولویت است که هم جنبه مثبت (خوشمزه‌گی) و هم جنبه منفی (زیر پا گذاشتن رژیم لاغری) دارد. بنابراین اشاره به تعارض «گرایش - اجتناب» دارد. (رد گزینه ۳) ج) استفاده از روش‌های میان‌بر مربوط به تصمیم‌گیری‌های مهم و پیچیده است. (رد گزینه ۴)

د) این قسمت در تمام گزینه‌ها درست است و گزینه‌ای رد نمی‌شود. (روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۵۰ تا ۱۵۴)

۷۸- گزینه ۱»

(موسا عفتی)

موقعیت تصمیم‌گیری بین دو امر خواستنی و ناخواستنی منجر به تعارض گرایش - اجتناب می‌شود و تعارض ناشی از ناتوانی در تصمیم‌گیری بین دو موضوع جذاب و خواستنی، تعارض گرایش - گرایش نام دارد. (روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۵۰ تا ۱۵۲)

۷۹- گزینه ۱»

(هانا امیرزاده)

در شکل صورت سؤال، واژه «در» به وسیله فرد نوآموز دوبار خوانده می‌شود. در حالی که فرد مسلط به زبان فارسی آن را یک بار می‌خواند. فرد اول دارای پردازش ادراکی و فرد دوم دارای پردازش مفهومی است. در پردازش ادراکی، صرفاً بر ویژگی‌های حسی، همانند اندازه و شکل ظاهری محرک، توجه می‌شود.

(روان‌شناسی، ترکیبی، صفحه‌های ۲۲ و ۸۵)

۸۰- گزینه ۱»

(مهمربیبی)

در هدف‌گذاری درست، هدف می‌بایست نه آنچنان کوچک باشد که رسیدن به آن بی‌ارزش پنداشته شود (هدف حسین) و نه می‌باید آنچنان بزرگ باشد که رسیدن به آن دور از دسترس به نظر برسد (هدف حسن). همچنین لازم است هدف در جهت رشد فرد باشد (هدف سجاد این ویژگی را ندارد).

(روان‌شناسی، انگیزه و تکرش، صفحه ۱۶۸)

۸۵- گزینه ۲»

(سیر مفعولی مرتضوی)

«ما أَكْثَرَ الْأَخْطَاءِ الَّتِي ...»: چه زیادند اشتباهاتی که ...، اشتباهاتی که ... چقدر زیادند (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «قَدْ ارْتَكَبْتُ»: مرتکب شده‌ام (رد گزینه ۴) / «لَيْتَنِي»: کاش (من) / «أَسْتَطِيعُ»: بتوانم (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «أَنْ أَرْجِعَ»: برگردم (رد گزینه ۴) / «إِلَى الْوَرَاءِ»: به عقب (رد گزینه ۱) / «أَبْدَأُ»: (در اینجا) آغاز کنم (رد گزینه ۴)

نکته مهم درسی:

ساختار «ما أَفْعَلُ» نشان‌دهنده تعجب است و به صورت «چه ... است» یا «چقدر ... است» ترجمه می‌شود؛ مثال: «ما أَكْثَرَ»: چه زیادند، چقدر زیادند

(ترجمه)

۸۶- گزینه ۴»

(روح‌الله گلشن)

در گزینه ۴، «لَنْ يُصَابَ» فعل مجهول به معنی «دچار نخواهد شد، گرفتار نخواهد شد» است. ترجمه صحیح عبارت: «هرکس هر روز به ورزش بپردازد، به بیماری سستی عضلات دچار نخواهد شد!»

(ترجمه)

۸۷- گزینه ۲»

(سیر مفعولی مرتضوی)

در گزینه ۲، «لَنْجَعَلَ» فعل امر برای متکلم است و به صورت «باید قرار دهیم» ترجمه می‌شود.

(ترجمه)

۸۸- گزینه ۱»

(مرتضی کاظم شیرووری)

«ناتوان‌ترین مردم»: أَعْجزَ النَّاسِ (رد گزینه ۲) / «کسی است که»: مَنْ / «پنهان کردن راز خود»: كَتَمَانَ سِرِّهِ (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «ناتوان باشد»: عَجَزَ (رد گزینه ۴)

(تعریب)

۸۹- گزینه ۳»

(مرتضی کاظم شیرووری)

ترجمه آیه صورت سؤال: «همانا خداوند کسانی را دوست دارد که صف در صف در راه او پیکار می‌کنند، گویی بنایی محکم هستند»، بیت گزینه ۳ نیز دقیقاً همین مفهوم را دارد.

(مفهوم)

ترجمه متن درک مطلب:

در سال‌های اخیر، توجه برخی مدارس به آنچه «دوره‌های کوتاه سکوت» در طول روز درسی شناخته می‌شود، افزایش یافته است. این دوره‌ها به این معناست که دانش‌آموزان برای چند دقیقه در سکوت کامل بنشینند، بدون خواندن، صحبت کردن یا استفاده از تلفن همراه. برخی از مربیان بر این باورند که این سکوت، پس از ساعت‌ها یادگیری پیوسته، به مغز فرصتی برای سامان‌دادن به افکار می‌دهد. همچنین برخی پژوهش‌های تربیتی دیده‌اند که دانش‌آموزانی که در این دوره‌ها شرکت می‌کنند، می‌توانند با تمرکز بهتری به درس بازگردند. اما شماری از پژوهشگران نسبت به اغراق در این موضوع هشدار می‌دهند؛ زیرا سکوت به تنهایی همه مشکلات یادگیری را درمان نمی‌کند، بلکه اگر برنامه‌ریزی مناسب درس‌ها و شیوه‌های مناسب تدریس همراه آن نباشد، ممکن است بی‌فایده باشد.

از این رو، برخی متخصصان معتقدند که موفقیت این روش تنها به وجود سکوت مربوط نیست، بلکه به چگونگی استفاده از آن در برنامه درسی بستگی دارد؛ اگر در زمان مناسب به کار گرفته شود، ممکن است به آرام‌سازی ذهن کمک کند، اما اگر به عاداتی صوری تبدیل شود، شاید هدف تربیتی اصلی خود را از دست بدهد.

۹۰- گزینه ۲»

(سیر مفعولی مرتضوی)

«قطعاً همه مطالعات تأکید می‌کنند که سکوت در کلاس، فرصتی برای یادگیری بهتر است!» نادرست است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «دوره‌های سکوت به معنی نشستن دانش‌آموزان بدون حرف زدن یا خواندن برای چند دقیقه است!» (درست)

گزینه ۳: «خوب نیست که دانش‌آموزان درس‌خواندن یا یادگیری را بدون هیچ استراحتی ادامه بدهند!» (درست)

گزینه ۴: «بعضی از محققان معتقدند که سکوت گاهی مفید نیست اگر به شکلی اغراق‌آمیز در آن استفاده شود!» (درست)

(درک مطلب)

۹۱- گزینه ۴»

(سیر مفعولی مرتضوی)

متن تأیید می‌کند که دوره‌های سکوت ...

تا این حد مؤثر نیست که به تنهایی بر مشکلات غلبه کند! (صحیح)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «هدف تربیتی خود را بعد از مدتی از دست می‌دهد پس باید آن را کاهش داد!» (نادرست)

گزینه ۲: «هرگز موفق نمی‌شود مگر زمانی که همه دانش‌آموزان مشارکت‌کننده به آن علاقه داشته باشند!» (نادرست)

گزینه ۳: «ممکن است زمان درس خواندن را هدر بدهد و منجر به مشکلات دیگری شود!» (نادرست)

(درک مطلب)

۹۲- گزینه ۲

(سیرمفهرعلی مرتضوی)

مناسب‌ترین عنوان برای متن:

«نقش دوره‌های سکوت در بهبود تمرکز!»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «سکوت همچون راه حلی نهایی برای مشکلات تحصیل!» (نامناسب)

گزینه ۳: «دوره‌های سکوت تنها برای مدارس نیستند!» (نامناسب)

گزینه ۴: «تأثیر سکوت بر دردها و بیماری‌ها!» (نامناسب)

(درک مطلب)

۹۳- گزینه ۴

(سیرمفهرعلی مرتضوی)

«اسم مفعول» نادرست است. «المُتَوَصِّل» اسم فاعل است.

(تفلیل صرفی و اعراب)

۹۴- گزینه ۱

(سیرمفهرعلی مرتضوی)

«معلوم، فعل و فاعل» نادرست است. فعل «أَسْتُخْدِمُ» مجهول است (اگر در زمان مناسب به کار گرفته شود، .....).

(تفلیل صرفی و اعراب)

۹۵- گزینه ۴

(ولی بربری - ابهر)

در گزینه ۴، «يَسْتَعْمِلُونَ» فعل مضارع از باب استفعال است و بدین شکل صحیح است. همچنین در عربی، «النَّجَاة» صحیح است.

(ضبط حرکات)

۹۶- گزینه ۲

(همیرضا قانرازمینی - اصفهان)

ترجمه عبارت تکمیل‌شده: مطابق آمار، در روز پنج‌شنبه، چهار کتاب در یازده چاپخانه چاپ شد!

«يوم الخميس» معادل «روز پنج‌شنبه» است. «أربعة» جزء اعداد ۳ تا ده است و محدود آن، به‌صورت جمع می‌آید، بنابراین «كتب» صحیح است. همچنین «أحدى عشرة» از اعداد بزرگتر از ده است که معدودشان به‌صورت مفرد ذکر می‌شود، پس «مطبوعة» برای جای خالی مناسب است.

(قواعد عدد)

۹۷- گزینه ۳

(همیرضا قانرازمینی - اصفهان)

صورت سؤال، جواب شرطی را می‌خواهد که به‌صورت جمله فعلیه نیامده باشد (یعنی جمله اسمیه باشد). می‌دانیم جواب شرط جمله اسمیه همواره با حرف «ف» همراه است. در گزینه ۳، جواب شرط جمله اسمیه «له مستقبل مضيء» است.

در سایر گزینه‌ها جواب شرط به ترتیب: «يجد.....، لَنْ يَحْتَرِمَهُ .... و اتَّخَذَهُ .....» است که همگی جمله فعلیه هستند.

(اسلوب شرط)

۹۸- گزینه ۳

(سیرمفهرعلی مرتضوی)

در گزینه ۳، «كُنْتُمْ قَدْ شَعَرْتُمْ» (كان + فعل ماضی) معادل ماضی بعید است؛ بنابراین منفی آن نیز باید به شکل ماضی بعید بیاید، در حالی که «لَمْ تَكُونُوا تَشْعُرُونَ» ماضی استمراری منفی است.

(قواعد فعل مضارع)

۹۹- گزینه ۴

(ولی بربری - ابهر)

«کریماً» نقش مفعول را برای فعل «انتخب» دارد و حال نیست. ترجمه عبارت: رئیس کریم را انتخاب کرده است تا ما را در حل مشکلات یاری کند!

تشریح سایر گزینه‌ها:

در سایر گزینه‌ها به ترتیب: «مُبَشِّرِينَ، رَحِيماً و مسرورة» حال هستند.

نکته مهم درسی:

دقت کنید حال، کلمه‌ای است که اگر از جمله حذف شود، ساختار و معنی جمله ناقص نمی‌شود. در گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ با حذف کلمات مشخص‌شده، جمله ناقص نمی‌شود، اما در گزینه ۴، اگر «کریماً» را از جمله حذف کنیم، معنا و مفهوم فعل «انتخب» ناقص می‌شود.

(حال)

۱۰۰- گزینه ۲

(سیرمفهرعلی مرتضوی)

صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن مستثنی منه نیامده باشد. در گزینه ۲، در جمله قبل از «إِلَّا» مستثنی منه ذکر نشده است.

در سایر گزینه‌ها به ترتیب: «الأموال، الدُّرُوس و خبراً» مستثنی منه هستند.

(اسلوب استثناء)

تاریخ

۱۰۱- گزینه «۴»

(زهره دامپار)

یکی از اقدام‌های مهم شی‌هوانگ‌تی، تکمیل دیوار بزرگ چین بود.

(تاریخ (۱)، یوان در عصر باستان، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۱۰۲- گزینه «۱»

(علیرضا پدرام)

شاهان هخامنشی به منظور تشویق به کشاورزی، افرادی را که اقدام به آبادانی زمین‌های بایر می‌نمودند تا پنج نسل، از پرداخت مالیات معاف می‌کردند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۱۹)

۱۰۳- گزینه «۳»

(سیدآرش مرتضایی‌فر)

داریوش یکم در ابتدای حکومتش دستور داد کاخی بزرگ به نام آپادانا در شهر شوش به‌عنوان پایتخت اداری حکومت هخامنشی ساخته شود.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۴۵)

۱۰۴- گزینه «۱»

(تابان صیقلی)

در ذی‌القعدة سال ششم هجرت، پس از مذاکراتی که میان مسلمانان و مشرکان انجام گرفت، در حدیبیه، پیمان صلحی میان مسلمانان و مشرکان بسته شد. قرآن این صلح را فتح و پیروزی آشکار برای اسلام معرفی کرده است.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۳۸)

۱۰۵- گزینه «۳»

(مهم‌مهری یعقوبی)

تمایل اعراب مسلمان به فتح صلح‌آمیز سرزمین‌ها و آبادی‌های مختلف از این نکته معلوم می‌شود که در جریان محاصره شهر بیت‌المقدس (ابلیا)، ساکنان مسیحی شهر اعلام کردند که فقط در حضور خلیفه، قرارداد صلح و تسلیم شهر را امضا می‌کنند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه‌های ۳۹ و ۵۰)

۱۰۶- گزینه «۲»

(راضیه ابراهیمی‌نژاد)

بنیان‌گذاران برخی از سلسله‌های ایرانی مانند طاهریان و سامانیان با فرمان خلیفه عباسی به حکومت رسیدند. همچنین انتقال قدرت از امیری به امیر دیگر نیز در این حکومت‌ها با فرمان و تأیید خلیفه صورت می‌گرفت.

(تاریخ (۲)، ایران؛ از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۹۱)

۱۰۷- گزینه «۴»

(زهره دامپار)

فاخرترین نمونه شاهنامه مصور شده در عصر تیموری، شاهنامه بایسنقری است که به دستور شاهزاده بایسنقر، پسر شاهرخ که از سیاستمداران هنرمند و هنرپرور بود، خوشنویسی و مصور شد.

(تاریخ (۲)، ایران؛ از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۲۹)

۱۰۸- گزینه «۳»

(مهم‌مهری یعقوبی)

مهم‌ترین نوآوری رضا عباسی در نگارگری این بود که زندگی روزمره مردم و فعالیت اصناف و پیشه‌وران را به تصویر می‌کشید.

(تاریخ (۲)، ایران؛ از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۵۴)

۱۰۹- گزینه «۴»

(امیرحسین کاروین)

خاوری شیرازی به حقیقت‌نویسی و مختصرنویسی علاقه نشان داد و تملق‌گویی را نکوهش کرد؛ چنان که در این‌باره نوشته است: «تاریخ‌نگار را هم لازم است که راست‌گفتاری پیشه کند ... فرشته را دیو نخواند و دیو را فرشته نداند ...».

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر، صفحه ۵)

۱۱۰- گزینه «۱»

(علیرضا پدرام)

فتحعلی‌شاه، برجسته‌ترین هنرمندان نقاش را در تهران گرد آورد و آن‌ها را به کشیدن پرده‌های بزرگ برای نصب در کاخ‌ها تشویق کرد.

(تاریخ (۳)، اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی عصر قاجار، صفحه ۵۶)

۱۱۱- گزینه «۴»

(راضیه ابراهیمی‌نژاد)

رضاشاه با هدف مهار کردن نیروی رزمی عشایر، اقدام به اسکان اجباری عشایر نمود.

(تاریخ (۳)، ایران در دوره حکومت رضاشاه، صفحه ۹۶)

۱۱۲- گزینه «۲»

(سیدآرش مرتضایی‌فر)

دولت دکتر مصدق، برای مقابله با تهدیدها و تحریم‌های اقتصادی انگلستان، برنامه اقتصاد بدون نفت را اجرا کرد.

(تاریخ (۳)، نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران، صفحه ۱۲۳)

۱۱۳- گزینه «۲»

(علیرضا پدرام)

مهندس بازرگان و اعضای کابینه او که با تسخیر سفارت آمریکا توسط دانشجویان موسوم به پیرو خط امام موافق نبودند، استعفا کردند و شورای انقلاب مسئولیت اداره کشور و تکمیل روند استقرار نظام سیاسی جدید را عهده‌دار شد.

(تاریخ (۳)، استقرار و تثبیت نظام جمهوری اسلامی، صفحه ۱۴۳)

جغرافیا

۱۱۴- گزینه ۲»

(زهره دامپار)

این عبارت، بیانگر به کار بردن دید ترکیبی یا کل نگر در جغرافیا است. دید ترکیبی یعنی: مطالعه همه جانبه و جامع پدیده‌ها با تمام ویژگی‌های آن در یک مکان.

(مغرافیای ایران، مغرافیا چیست؟، صفحه ۷)

۱۱۵- گزینه ۲»

(مریم فسروی دهنوی)

مناطق جنوبی ایران به خط استوا نزدیک‌تر هستند و تابش آفتاب در هنگام ظهر مستقیم و نزدیک به عمود است. مناطق شمال و شمال غرب ایران چون در عرض‌های جغرافیایی بالاتری قرار دارد، تابش آفتاب مایل‌تر بوده و دارای گرمای کم‌تری است.

(مغرافیای ایران، مغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۳۶ تا ۳۸)

۱۱۶- گزینه ۱»

(سیدآرش مرتضایی‌فر)

نمودار صورت سؤال هرم سنی جمعیت در یک کشور پیشرفته صنعتی را نشان می‌دهد که در آن میزان مولید و مرگ و میر هر دو پایین است و امید به زندگی هم بالاست. قاعده هرم، باریک و هرم به شکل یک زنگ درآمده است. در این کشورها تعداد فعالان اقتصادی زیاد است ولی جمعیت به تدریج رو به پیری می‌رود.

(مغرافیای ایران، مغرافیای انسانی ایران، صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

۱۱۷- گزینه ۱»

(علیرضا پدرا)

هر سکونتگاه از اجزای مختلفی تشکیل شده است. چگونگی قرارگیری پدیده‌های طبیعی و انسانی در سکونتگاه‌ها شکل‌های مختلفی از آن‌ها را به وجود آورده است.

(مغرافیای ایران، مغرافیای انسانی ایران، صفحه ۸۷)

۱۱۸- گزینه ۳»

(مهمهری یعقوبی)

تصویر صورت سؤال یکی از بخش‌های کشاورزی است که شرایط اقلیمی و جغرافیایی در ایجاد این فعالیت تأثیرگذار است؛ بنابراین نواحی به فعالیت‌های انسان شکل می‌دهند.

(مغرافیای ایران، مغرافیای چیست؟ و مغرافیای انسانی ایران، صفحه‌های ۵، ۶ و ۹۵)

(مغرافیای (۲)، نامه چیست؟، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۳)

۱۱۹- گزینه ۴»

(مهمهری ملک‌آبادی زاده - بیربند)

با حرکت از مدار استوا به سمت مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجدی و ناحیه قطبی در نوع و تراکم پوشش گیاهی تفاوت و تنوع پدید می‌آید.

(مغرافیای (۲)، نواحی طبیعی، صفحه‌های ۵۳، ۵۴ و ۵۷)

۱۲۰- گزینه ۲»

(فاطمه امیری)

برخان از انواع اشکال تراکمی هستند که حاصل انباشته شدن ذرات توسط باد در یک مکان است.

(مغرافیای (۲)، نواحی طبیعی، صفحه‌های ۴۷ تا ۴۹)

۱۲۱- گزینه ۴»

(علیرضا پدرا)

برای آنکه به وضعیت نابرابر نواحی در اقتصاد جهانی امروز بهتر پی ببریم، باید به پیشینه تعامل و روابط اقتصادی در جهان توجه کنیم.

(مغرافیای (۲)، نواحی انسانی، صفحه ۱۰۲)

۱۲۲- گزینه ۳»

(فاطمه عزیزی)

راتزل از مباحث خود چنین نتیجه می‌گرفت که در کشمکش بر سر قدرت، دولت‌های بزرگ پیروز می‌شوند و کشورهای کوچک را ضمیمه خاک خود می‌کنند.

(مغرافیای (۲)، نواحی سیاسی، صفحه‌های ۱۳۴ تا ۱۳۶)

۱۲۳- گزینه ۴»

(مهمهری ملک‌آبادی زاده - بیربند)

در بررسی سلسله مراتب سکونتگاه‌ها میزان جمعیت و عملکرد آن‌ها رابطه مستقیم دارند. سکونتگاه‌های کوچک یا کم جمعیت معمولاً خدمات محدودی به ساکنان ارائه می‌دهند اما در سکونتگاه‌های بزرگ‌تر، تعداد و تنوع خدمات بسیار زیاد است.

به طور معمول هر چه به سمت قاعده هرم پیش می‌رویم به تبع میزان جمعیت و خدمات کمتر، حوزه نفوذ محدودتر می‌شود.

(مغرافیای (۳)، مغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۷ و ۹)

۱۲۴- گزینه ۲»

(تابان صیقلی)

آمایش سرزمین عبارت است از سامان دادن و نظم بخشیدن به فضاهای جغرافیایی و توزیع متوازن، متعادل و منطقی جمعیت، فعالیت‌ها و تجهیزات و امکانات در سطح سرزمین.

توجه به همه ابعاد توسعه: در آمایش سرزمین به همه جنبه‌های اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی، دفاعی و محیطی کشور به طور هماهنگ توجه می‌شود.

(مغرافیای (۳)، مغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۳۶)

۱۲۵- گزینه ۲»

(امیرحسین کاروبین)

گاهی به نقشه نواحی لرزه‌خیز ایران نشان می‌دهد که کمتر منطقه‌ای در کشور ما مصون از زمین‌لرزه است.

(مغرافیای (۳)، مقاطعات طبیعی، صفحه ۸۷)

فلسفه و منطق

۱۲۶- گزینه ۳»

(علیرضا نصیری)

علم منطق به همراه بیان قوانین حاکم بر ذهن، روش‌های جلوگیری از مغالطات را بیان می‌کند. البته تأکید منطق بر آموزش شیوه درست اندیشیدن است (جنبه مثبت و ایجابی منطق). از این طریق است که ما را قادر به تشخیص مغالطه‌ها می‌کند (که این همان جنبه سلبی و بازدارنده منطق است).

این قسمت از کتاب درسی به ما می‌آموزد که در منطق پیش از هر چیز بر جنبه ایجابی (یعنی آموزش قواعد و روش تفکر صحیح) تأکید وجود دارد و پس از این است که به انواع مغالطه‌ها نیز می‌پردازد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: منطق علمی ابزاری است و مانند سیستم‌های کنترلی خودرو است. منطق باعث پیشبرد محتوای علوم گوناگون و حرکت آن‌ها نمی‌شود. گزینه ۲: ما می‌دانیم که چطور بیندیشیم. منطق به ما شیوه درست اندیشیدن را می‌آموزد. نه اینکه خود فکر کردن را به ما یاد بدهد. فکر کردن ذاتی انسان است.

گزینه ۴: کاربردی بودن منطق تعارضی با اینکه علمی نظری باشد ندارد. در دسته‌بندی ارسطویی از دانش، علم نظری علمی است که به شناخت اموری غیر از اعمال و افعال ما می‌پردازد. این بدین معنا نیست که علوم نظری نمی‌توانند کاربردی در زندگی ما داشته باشند. مگر پزشکی، یا فیزیک در زندگی ما کاربردی ندارند؟

(منطق، منطق ترازوی اندیشه، صفحه‌های ۳ و ۵)

۱۲۷- گزینه ۳»

(ممد سوریان)

برای بررسی اجزای تعریف مفهومی باید تعریف را به دو نوع تقسیم کرد و لازم است که به این دو مثال خوب دقت کنید. یکی تعریفی است مثل «انسان: حیوان ناطق» و دومی تعریفی است مانند «حیوه: فلزی که در دمای طبیعی مایع است» که در چاپ جدید کتاب درسی به عنوان تعریف صحیح مطرح شده است و بسیار مهم است که به آن توجه کرد. چون با تعریف اول فرق دارد و مفهوم خاص در تعریف، ویژگی اختصاصی حیوه در همه اشیا نیست، بلکه صرفاً آن را از بقیه انواع مفهوم عام (فلز) متمایز ساخته است.

- نسبت بین مفهوم مجهول و مفهوم عام تعریف مفهومی در هر دو حالت عموم و خصوص مطلق است.

- نسبت بین مفهوم عام و مفهوم خاص تعریف مفهومی در مثال «انسان: حیوان ناطق» عموم و خصوص مطلق است اما در مثال «حیوه: فلزی که در دمای طبیعی مایع است» عموم و خصوص من وجه است. پس این رابطه یا عموم و خصوص مطلق است یا من وجه.

- نسبت بین مجهول و مفهوم خاص تعریف مفهومی در مثال «انسان: حیوان ناطق» تساوی است اما در مثال «حیوه: فلزی که در دمای طبیعی مایع است» عموم و خصوص مطلق است. پس این رابطه یا تساوی است یا عموم و خصوص مطلق.

(منطق، ترکیبی، صفحه‌های ۲۲، ۲۳ و ۳۱)

۱۲۸- گزینه ۴»

(موسی سپاهی - سراوان)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: جامع نیست (چون شامل قضیه شرطی متصل نمی‌شود)، ولی مانع است.

گزینه ۲: جامع نیست (چون شامل دیگر مفاهیم کلی نظیر، درخت، خدا و ... نمی‌شود) و مانع نیست (چون مفهومی مانند «رستم شاهنامه» که مصداق خارجی ندارد کلی نیست و جزئی است).

گزینه ۳: هم جامع است و هم مانع.

گزینه ۴: جامع است، اما مانع نیست (چون قیاس اقترانی شرطی هم نوعی استدلال است که مقدمه شرطی دارد).

(منطق، ترکیبی)

۱۲۹- گزینه ۱»

(سبا یعقوبزاده صابری)

گاهی اوقات در قضایای محصوره برای شمارش و حصر تعدادی از مصادیق موضوع از عدد استفاده می‌شود. در این حالت که عدد ذکر شده خودش جزو موضوع قضیه نیست، بلکه کمیت آن را مشخص می‌کند می‌توان آن را جایگزین سور جزئی در نظر گرفت. پس چنین قضیه‌ای محصوره به شمار می‌رود.

دو دانش آموز غایب بودند = بعضی دانش آموزان غایب بودند

(منطق، قضیه فعلی، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۱۳۰- گزینه ۲»

(ممد رضایی بقا)

مقدمه اول آن مقدمه است که موضوع نتیجه از آن گرفته می‌شود و مقدمه دوم آن مقدمه است که محمول نتیجه از آن گرفته می‌شود. در صورتی که موضوع و محمول نتیجه یک قیاس جابه‌جا شوند، پس ترتیب مقدمات آن قیاس نیز جابه‌جا می‌شود. اما در شکل دوم و سوم قیاس اقترانی چون حد وسط در هر دو مقدمه در یک جایگاه قرار دارد پس با جابه‌جاشدن مقدمات شکل قیاس همچنان ثابت می‌ماند.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۱۳۱- گزینه ۲»

(امیرمهر قلعه کاهی)

استدلال مذکور در اصل بدین صورت بوده است: «اگر قضیه‌ای منفصله باشد، آنگاه بیانگر نوعی حکم مشروط است» + «قضیه شرطی متصل قضیه منفصله نیست» (رفع مقدم) = «هیچ قضیه شرطی متصلی بیانگر حکم مشروط نیست»

همانطور که می‌دانیم در قیاس استثنایی اتصالی نمی‌توان از رفع مقدم رفع تالی را هم نتیجه گرفت و در این استدلال مغالطه «رفع مقدم» صورت گرفته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از آنجایی که قیاس از نوع اقترانی نیست پس با موردی به نام حد وسط سروکار نداریم.

گزینه «۳»: از آنجایی که اجزای نتیجه صرفاً جابه‌جاشده اجزای مقدمه نیستند، پس نمی‌توان گفت که با شرایط استنتاج عکس مستوی یا مغالطه ایهام انعکاس روبه‌رو هستیم.

گزینه «۴»: ممکن است این استدلال را به صورت یک قیاس اقترانی تصور کنیم (برای مثال: هر قضیه منفصله بیانگر نوعی حکم مشروط است + هیچ قضیه شرطی متصل قضیه منفصله نیست = هیچ قضیه شرطی متصلی بیانگر حکم مشروط نیست). اما چنین قیاسی شرط سوم اعتبار قیاس را ندارد. چون علامت محمول در نتیجه مثبت است اما این جزء در مقدمات علامت منفی دارد.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۱۳۲- گزینه ۴»

(همیر سوریان)

فرد با نسبت دادن لفظ «فرهیخته و فهمیده» به مردم سعی دارد آن‌ها را با خود همراه و موافق سازد، در اینجا مغالطه تله‌گذاری رخ داده است. همچنین در مقابل با نامیدن طرف مقابل به عنوان فردی متعصب و بدبین سعی دارد که مخالفان خود را با صرف این بیان باطل نشان بدهد، پس مغالطه مسموم کردن چاه رخ داده است. استفاده از الفاظ «فرهیخته و متعصبانه» با بار ارزشی متقابل و غیرخنثی در معنی و تأثیرگذاری سخن فرد نقش مهمی دارد که مغالطه بار ارزشی کلمات محسوب می‌شود. اما در این عبارت با مغالطه توسل به احساسات مواجه نیستیم.

(منطق، شناسگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۱۰)

۱۳۳- گزینه ۳»

(هسین آفونزی راهنمایی)

دانش فلسفه عهده‌دار بررسی قانونمند این قبیل سؤال‌هاست و تلاش بشر برای پاسخ قانونمند به این سؤال‌ها موجب ظهور این دانش شده است. این قانون و ضابطه همان روش خاص فلسفه (روش عقلانی) در تبیین پرسش‌های بنیادین است.

توجه کنید: هر نوع انسانی می‌تواند از مرتبه اول گذر کرده و وارد فطرت ثانی شود، اهمیت این پرسش‌ها را دریابد و درباره آن‌ها بیندیشد. ولی آنچه خصیصه اصلی دانش فلسفه و وجه تمایز فیلسوفان از سایر انسان‌ها است، روش قانونمند و عقلانی خاص این دانش است که سبب ظهور آن شده است. (رد گزینه‌های ۱ و ۲ و ۴)

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه‌های ۵ و ۶)

۱۳۴- گزینه ۳»

(موسی سپاهی - سروان)

باید توجه کنید که اختلاف نظر دو رویکرد اصالت فرد و اصالت جامعه بر سر ماهیت جامعه است و نه روند شکل‌گیری آن! گزاره‌هایی مبنی بر اینکه جامعه از به هم پیوستن مجموعه‌ای از افراد ساخته می‌شود را همه قبول دارند و اینطور نیست که فقط رویکرد اصالت فرد چنین چیزی را مطرح کند (رد گزینه‌های ۱ و ۲). بحث بر سر این است که آیا جامعه هویت مستقل از افراد دارد یا نه. یعنی آیا جامعه احکام و قواعد خاص خودش را دارد یا اینکه احکام جامعه تابع احکام افراد آن است و اگر افراد جامعه به وصفی متصف شوند جامعه هم دارای آن وصف خواهد بود. معتقدین اصالت جامعه می‌گویند که جامعه قواعد و احکام خاص خود را دارد و برای پیشرفت باید دست به تغییرات جمعی ساختاری زد. اما معتقدین اصالت فرد می‌گویند احکام جامعه تابع احکام افراد است و باید از تغییرات فردی آغاز کرد. در گزینه «۴» صفت «مستقل» باعث نادرستی گزینه می‌شود. در اصالت فرد جامعه احکام مستقل ندارد.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافیه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۱۳۵- گزینه ۴»

(علیرضا نصیری)

اینکه این دسته در انتخاب اهداف و معنای زندگی به خطا رفته‌اند به این معنا نیست که انتخاب هدف و معنا برایشان مهم نبوده و به آن نپرداخته‌اند. سایر موارد مطابق با متن کتاب درباره این دسته نیست بلکه درباره انسان‌هایی است که کمتر به حقیقت می‌پردازند و در عقاید خود صرفاً دنباله‌روی دیگران هستند.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۱۳۶- گزینه ۴»

(یوار پاکرل - فاروج)

یک گزاره از قواعدی عقلی است که پایه تحقق شناخت و علم تجربی را فراهم می‌سازند. یکی از مثال‌ها و آثار این قاعده چنین است که مواد، همواره خواص خود را دارند و این گونه نیست که یک روز فلان خاصیت را داشته باشند و روز دیگر نداشته باشند.

توجه کنید که شناخت تجربی که شناختی حاصل از همکاری عقل و حس است بر مبنای چنین قواعدی تحقق می‌یابد اما خود این قواعد و گزاره‌ها حاصل ابزار عقل به تنهایی هستند، نه شناخت تجربی.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شافیت، صفحه ۵۲)

۱۳۷- گزینه ۳»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

نظریه تحول تدریجی انواع داروین که فقط به عنوان یک نظریه در میان تعدادی از نظریه‌های متنوع درباره چگونگی پیدایش موجودات طبیعی شناخته می‌شود، به معنای انکار روح غیرمادی در انسان نیست؛ زیرا حتی اگر این نظریه به صورت یک حقیقت علمی هم درآید، صرفاً بیانگر آن است

۱۴۰- گزینه «۴»

(سبا پعفرزاده مهابری)

ارسطو در توصیفاتی که از خدا و مبدأ نخستین جهان می‌کند، از عباراتی چون شریف‌ترین موجود، خیر و جمال و زیبایی، ضرورتاً موجود، محرک غیرمحرک، دارای حیات، تغییرناپذیر و دارای عالی‌ترین اندیشه استفاده می‌کند. اما باید توجه کنید که در میان سخنان و استدلال‌های ارسطو در باب خداوند وصف خالقیت (به معنای آفرینش از عدم به وجود) را مشاهده نمی‌کنیم. بلکه ارسطو خدا را به عنوان محرک نخستین و بهترین موجود می‌نگرد.

(فلسفه دوازدهم، فدا در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

۱۴۱- گزینه «۳»

(موسی اکبری)

بیان فارابی برای اثبات وجود خدا (علت‌العلل) شامل چهار مقدمه و نتیجه است:

- (۱) در جهان پیرامون ما اشیایی هستند که وجودشان از خودشان نیست و معلول چیزهای دیگرند.
  - (۲) هر چیزی که وجودش از خودش نباشد، علتی مقدم بر خود دارد که به او وجود می‌دهد. یعنی فقط در صورتی که علت موجود باشد، معلول هم موجود خواهد بود.
  - (۳) اگر معلولی که اکنون موجود است علتی داشته باشد که آن علت هم خودش معلول باشد، به ناچار، این معلول هم علت دیگری دارد. حال اگر این علت دوم هم معلول باشد، برای موجود شدن به علت سوم نیاز دارد.
  - (۴) تسلسل علل نامتناهی باطل است.
- نتیجه: پس سلسله علت‌های این جهان منتهی به علتی می‌شود که خودش نیازمند به علت نیست.

(فلسفه دوازدهم، فدا در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

۱۴۲- گزینه «۲»

(پوار پاکرل - فاروج)

هراکلیتوس از حقیقتی برتر به نام لوگوس سخن می‌گوید و بیان می‌کند همان طور که سخن و کلمه بیانگر افکار و اندیشه‌های انسان است و آنچه را که انسان در ذهن دارد، با کلام ظاهر می‌کند و به دیگران می‌رساند، جهان و اشیا نیز ظهور آن وجود و آن حقیقت متعالی و برتر هستند. فیلسوف و حکیم چینی به نام «لائوتسه» که هم‌زمان با هراکلیتوس می‌زیسته به حقیقتی به نام «تائو» معتقد بوده و همان طور که هراکلیتوس همه چیز را ظهور لوگوس می‌دانسته است، او نیز عقیده داشته که همه چیز ظهور تائو است.

با مراجعه به کتاب فلسفه یازدهم به یاد می‌آورد که با مفهوم تائو کمی آشنا شدیم. لائوتسه معتقد بود که این حقیقت بی‌نام است و به سختی می‌توان آن را وصف کرد و توضیح داد. در این جمله که برگرفته از سخنان و نوشته‌های خود لائوتسه است شباهت مفهوم لوگوس با مفهوم تائو را بیشتر درمی‌یابیم.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۵۴)

که انسان به عنوان حیوانی با ویژگی‌های خاص نتیجه تکامل حیوانات قبلی است. این نظر هم می‌تواند با دیدگاه منکران روح سازگار باشد و هم با دیدگاه اثبات‌کنندگان روح. زیرا آنان که معتقدند انسان دارای روح غیرمادی است، می‌گویند روند تکاملی حیوانات وقتی به مرحله انسانی رسید، روح خاص انسانی به وی تعلق گرفت و ویژگی‌های کاملاً متمایزی از سایر حیوانات پیدا کرد. اما داروینیست‌ها از این نظریه داروین فقط این نتیجه را گرفتند که انسان چیزی جز یک حیوان مادی نیست و تنها تفاوتش با حیوانات، پیچیدگی بیشتر بدن و خصوصیات زیستی اوست.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۱)، صفحه ۷۴)

۱۳۸- گزینه «۲»

(مهمر رضایی بقا)

ابن‌سینا و ملاصدرا هر دو به دوساحتی بودن انسان معتقدند و باید بسیار دقت کنید که این حرف ملاصدرا مبنی بر حقیقت واحد روح و جسم به این معنا نیست که روح همان جسم است و جسم همان روح و انسان موجودی تک‌ساحتی است (رد گزینه‌های ۳ و ۴). همچنین این سخن ملاصدرا به معنای این نیست که روح غیرمادی نیست. ابن‌سینا و ملاصدرا هر دو روح را امری مجرد و غیرمادی می‌دانند (رد گزینه ۱). ملاصدرا معتقد است روح انسان حدوث جسمانی دارد. یعنی ابتدا در جسم به وجود می‌آید و سپس بقای آن روحانی است. از نظر او جسم در حال تکامل و حرکت است و در این فرایند جسم به تدریج تبدیل به روح می‌شود و روح ایجاد می‌شود. پس این سخن به این معنا نیست که روح همان جسم است و یا اینکه غیرمادی نیست.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۲)، صفحه‌های ۷۹ و ۸۱)

۱۳۹- گزینه «۳»

(مسین آفونری راهنمایی)

وجود و ماهیت دو مفهوم (دو جنبه ذهنی) از یک موجود واحد در جهان خارج هستند، نه دو جنبه وجودی و واقعی.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ما با اشیای جهان خارج ارتباط می‌گیریم و از آن‌ها استفاده می‌کنیم. این ارتباط به معنای تصدیق وجود آن‌ها و خیالی نبودن این اشیا است.

گزینه «۲»: پرسش از چیستی یک امر نشان‌دهنده آگاهی از وجود داشتن و ماهیت داشتن آن شیء است. دقت کنید که آگاهی از ماهیت داشتن شیء مترادف با آگاهی از چیستی ماهیت آن شیء نیست.

گزینه «۴»: اگر همه مفاهیم دو قضیه کاملاً یکسان باشند و در جایگاه یکسان قرار گرفته باشند قاعدتاً نوع حمل حاصل از این مفاهیم هم یکسان خواهد بود.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه‌های ۲ و ۵)

اقتصاد

۱۴۶- گزینه ۳»

(سارا شریفی)

بررسی عبارات صورت سؤال:

الف) غلط است. یک مؤسسه غیرانتفاعی، نهادی قانونی است که برای انجام مأموریتی غیر سودآور، یعنی با هدفی غیرتجاری شکل گرفته است.

ب) غلط است. تعاونی‌ها مراحل راه‌اندازی کم و بیش مشابهی با شرکت‌ها دارند؛ اما نحوه اداره آن‌ها براساس هر نفر، یک رأی است.

پ) صحیح است.

ت) غلط است. به طور کلی بهتر است یک شرکت، به جای تولید در درون مرز امکانات تولید، بر روی مرز امکانات تولید کند.

ث) صحیح است.

ج) غلط است. وقتی تولید ناکارا باشد این امکان وجود دارد که حداقل بیشتر از یک کالا تولید شود؛ بدون آنکه از تولید کالاهای دیگر کاسته شود.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۱۹، ۳۷ و ۳۰)

۱۴۷- گزینه ۲»

(آفرین ساپری)

$$GDP = (500 \times 2,000) + (100 \times 5,000) \text{ واقعی سال } 1395$$

$$= 1,500,000 \text{ تومان}$$

$$GDP = (600 \times 2,000) + (120 \times 5,000) \text{ واقعی سال } 1396$$

$$= 1,800,000 \text{ تومان}$$

$$= \text{نرخ رشد تولید ناخالص داخلی واقعی (از سال } 1395 \text{ تا } 1396)$$

$$\frac{1,800,000 - 1,500,000}{1,500,000} \times 100 = 20 \text{ درصد}$$

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۲ و ۱۲۳)

۱۴۸- گزینه ۳»

(مهری ضیائی)

بررسی عبارات غلط:

- اینکه برای تأمین هزینه‌های مصرف فعلی، زیر بار سنگین انواع بدهی می‌رویم به «بی‌صبری زیاد» به عنوان یکی از اشتباهات رایج تصمیم‌گیری اشاره دارد.

- کود شیمیایی و آب، منابع طبیعی ما برای تولید هستند نه سرمایه فیزیکی! (منظور از سرمایه فیزیکی، کالایی است که در فرآیند تولید خدماتش مورد استفاده قرار می‌گیرد؛ مانند تراکتور در جریان کشاورزی.)

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۲۴، ۳۱، ۳۲ و ۱۰۳)

۱۴۳- گزینه ۴»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

فارابی و ابن‌سینا می‌گویند عقل در هنگام تولد به صورت یک استعداد است که باید تربیت شود تا رشد کند و بالفعل شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «عقل روش‌های متفاوتی مانند استدلال تجربی، تمثیل و برهان عقلی محض دارد که همه این روش‌ها در محدوده و جایگاه خود معتبر هستند و قابل استفاده هستند.

گزینه ۲: «این استدلال عقلی برای سطوح مختلف جامعه متفاوت است و حجت و دلیل هرکس به اندازه توان و قدرت فکری او می‌باشد.

گزینه ۳: «اینکه ما به کمک عقل در آیات قرآن می‌اندیشیم و با این تفکر و تدبیر، به معارف قرآن پی می‌بریم، نقش عقل در مقام یک ابزار است، نه منبع دانش.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۶۴ تا ۶۶)

۱۴۴- گزینه ۳»

(موسی سپاهی - سراوان)

دانشمندان علم کلام، که به آن‌ها متکلمین می‌گویند، می‌خواستند از طریق عقل و استدلال از معارف دینی دفاع کنند. بنابراین اشتراک متکلمین و فیلسوفان در روش کارها آن‌ها یعنی استفاده از روش عقلی و استدلالی بود.

(فلسفه دوازدهم، دوران متأخر، صفحه ۸۷)

۱۴۵- گزینه ۴»

(علی معزی)

با اینکه در دوره معاصر فلسفه‌های اروپایی وارد ایران شد و توجه علاقه‌مندان را به خود جلب کرد، اما از آنجا که ایران در یک دوره طولانی مهد فلسفه بود و مکتب‌های بزرگ فلسفی، مانند مکتب مشاء و اشراق و متعالیه در آن رونق داشت، مواجهه بسیاری از فیلسوفان ایرانی و مدرسان فلسفه در ایران با فلسفه‌های اروپایی بدین صورت بود که تلاش کردند با بهره‌گرفتن از ذخیره ارزشمند فلسفی خود، فلسفه‌های جدید اروپایی را بفهمند و ارزیابی کنند.

در گزینه چهارم می‌توانیم نمونه مناسبی از این مواجهه را ببینیم. گوینده این عبارت با بهره‌گیری از آموزه‌های ملاصدرا و حکمت متعالیه نوعی مواجهه پویا و فعال با فلسفه جدید غرب دارد.

(فلسفه دوازدهم، حکمت معاصر، صفحه ۹۸)

۱۴۹- گزینه «۳»

(امسان عالی نژاد)

هزینه تمام شده تولید کالای A در کشور هلند به نسبت دو کشور دیگر کمتر است؛ بنابراین هلند در تولید این کالا مزیت مطلق دارد. همچنین هزینه تولید کالای B در کشور اتریش نسبت به دو کشور دیگر کمتر است، بنابراین اتریش در تولید کالای B مزیت مطلق دارد.

کشور مجارستان در هیچ یک از کالاها دارای مزیت مطلق نمی باشد. بنابراین اقتصاددانان مفهوم مزیت نسبی را مطرح می کنند. در کشور مجارستان هزینه تمام شده تولید کالای A نسبت به تولید کالای B کمتر است. بنابراین این کشور در تولید کالای A مزیت نسبی دارد و باید این کالا را در داخل تولید کند و کالای B را از کشور اتریش وارد نماید.

(اقتصاد، تهران، بین الملل، صفحه های ۷۲ و ۷۳)

۱۵۰- گزینه «۲»

(مهرداد کارداران)

الف) نرخ مالیات بر ارزش افزوده ۲۵ درصد است؛ بنابراین میزان مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده توسط فروشنده در مرحله دوم برابر است با:

$$\text{تومان } ۶۰۰۰ = ۲۴۰۰۰ \times \frac{۲۵}{۱۰۰}$$

ب) برای محاسبه مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع آوری شده توسط فروشنده در مرحله چهارم باید طبق فرمول زیر عمل کنیم:

$$\begin{aligned} &= \text{مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع آوری شده در مرحله چهارم} \\ &- \text{مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده توسط فروشنده در مرحله چهارم} \\ &= \text{مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده توسط فروشنده در مرحله سوم} \\ &\text{تومان } ۲۰۰۰ = ۹۰۰۰ - ۷۰۰۰ = \left(۲۴۰۰۰ \times \frac{۲۵}{۱۰۰} \right) - \left(۲۸۰۰۰ \times \frac{۲۵}{۱۰۰} \right) \end{aligned}$$

ج) دقت کنید همواره مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده برابر با «مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده توسط فروشنده در مرحله آخر» است؛ بنابراین داریم:

$$\text{تومان } ۹۰۰۰ = ۲۴۰۰۰ \times \frac{۲۵}{۱۰۰}$$

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد چیست؟، صفحه ۶۳)

۱۵۱- گزینه «۱»

(مهمربین متولی)

$$\text{میلیون نفر } ۱۵ = \frac{۱}{۲} \times ۳۰ = \text{جمعیت کل جامعه} = \frac{۱}{۲} \times \text{جمعیت فعال}$$

$$\text{میلیون نفر } ۶ = \frac{۲}{۵} \times ۱۵ = \text{جمعیت فعال} = \frac{۲}{۵} \times \text{جمعیت بیکار}$$

$$\begin{aligned} &\text{جمعیت شاغل} + \text{جمعیت بیکار} = \text{جمعیت فعال} \\ &\Rightarrow \text{جمعیت بیکار} - \text{جمعیت فعال} = \text{جمعیت شاغل} \end{aligned}$$

$$\text{میلیون نفر } ۹ = ۱۵ - ۶ =$$

$$\text{درصد } ۴۰ = \frac{۶}{۱۵} \times ۱۰۰ \Rightarrow \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times ۱۰۰ = \text{نرخ بیکاری}$$

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه های ۸۵ و ۸۶)

۱۵۲- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

الف) بررسی قسمت «الف» در گزینه ها:

گزینه «۱»: نادرست است؛ تعدی حکومت پهلوی بر موقوفات، مالکیت های خصوصی و عمومی، واگذاری منابع نفتی و معدنی به بیگانگان و اجرای برنامه هایی موسوم به انقلاب سفید بر بیماری های اقتصادی ایران افزود.

گزینه «۲»: نادرست است؛ در دوره حکومت پهلوی، گسترش مدارس و دانشگاه ها و بهبود نسبی بهداشت هم نتوانست اقتصاد ایران را از ضعف ساختاری و هویتی برهاند.

گزینه «۳»: صحیح است.

گزینه «۴»: صحیح است.

ب) مزایا و منافع خرید مقایسه ای:

۱- می توان بخشی از پول خود را پس انداز کرد؛ زیرا در صورت مقایسه درست معمولاً هزینه کمتری پرداخت می شود.

۲- با خرید مقایسه ای، ویژگی ها یا ارزش بیشتری را با همان مقدار پول دریافت می کنید.

۳- با خرید مقایسه ای، محصولی با کیفیت و با عملکرد بهتر می خرید.

۴- با خرید مقایسه ای، درباره گزینه هایی از آن کالا که قبلاً از آن ها مطلع نبودید، آگاه می شوید.

۵- با خرید مقایسه ای، نسبت به خرج کردن پول خود احساس آرامش بیشتری می کنید.

ج)

مراحل خرید هوشمندانه	
مراحل	ویژگی ها
اول	مشکل و مسئله خودتان را دقیق مشخص کنید. دقیقاً به چه چیزی نیاز دارید؟ بررسی کنید که آیا آنچه می خواهید، نیاز است یا خواسته و از چه راه هایی می شود آن را برطرف کرد. آیا اصلاً راهی غیر از خرید کردن هم دارد؟
دوم	مشخص کنید که چه میزان قرار است هزینه کنید.
سوم	مشخص کنید که چه گزینه هایی در سطح پولی که شما می خواهید هزینه کنید، وجود دارد (برای این کار می توانید از وب سایت ها و فروشگاه های اینترنتی استفاده کنید). موارد را در لیستی یادداشت کنید.
چهارم	آن ویژگی هایی از کالای هدف را که بیشتر برایتان مهم است مشخص کنید. (در سه دسته: ویژگی هایی که می خواهید حتماً در کالای هدف باشد، آن هایی که اگر باشد بهتر است و در نهایت آن هایی که اصلاً نمی خواهید باشد).
پنجم	با استفاده از جدولی که در قسمت خرید مقایسه ای مشخص شده است، گزینه ها را بررسی کنید.
ششم	انتخاب کنید و بخرید.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه های ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۳ و ۱۱۴)

۱۵۳- گزینه «۴»

(آخرین ساپی)

هنگامی که روی مرز کارایی قرار داریم، بهتر شدن وضعیت ما، مستلزم بدتر شدن وضع دیگری خواهد شد.

(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

۱۵۴- گزینه «۲»

(مهری کاردران)

الف) مالیات بر ارث از اموال و دارایی‌های باقی‌مانده شخص فوت شده، دریافت می‌شود.

ب) مهم‌ترین نوع مالیات، مالیات بر درآمد اشخاص است.

ج) بیکاری ساختاری: بیکاری‌ای که ناشی از عدم تطبیق بین افراد جویای کار و انواع شغل‌های موجود به دلایلی از جمله عدم تطابق مهارت‌هاست، مثلاً نیروی کار ساده در اقتصاد وجود دارد؛ ولی نیروی کار متخصص مورد نیاز است.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۶۱ و ۸۷)

۱۵۵- گزینه «۱»

(سارا شریفی)

الف) مجموع سهم همه دهک‌ها برابر با ۱۰۰ است؛ حال برای محاسبه سهم دهک چهارم و دهم کافی است سهم باقی دهک‌ها را از ۱۰۰ کم کنیم:

$$۱۰۰ - ۷۳ = ۲۷$$

بنابراین مجموع سهم دهک‌های چهارم و دهم باید برابر با ۲۷ باشد که تنها گزینه‌های «۱ و ۴» صحیح‌اند.

ب)

$$\frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{مجموع سهم دهک‌های اول، دوم، سوم و چهارم}} = \frac{۱۰\% \text{ درصد بالا}}{۴۰\% \text{ درصد پایین}}$$

$$= \frac{۲۰}{۳+۴+۵+۷} = \frac{۲۰}{۱۹} \approx ۱/۰۵$$

$$\frac{۲۰+۱۷}{۳+۴} = \frac{\text{مجموع سهم دهک‌های نهم و دهم}}{\text{مجموع سهم دهک‌های اول و دوم}} = \frac{۲۰\% \text{ درصد بالا}}{۲۰\% \text{ درصد پایین}}$$

$$= \frac{۳۷}{۷} \approx ۵/۲۸$$

هرچه شاخص دهک‌ها کوچک‌تر باشد وضعیت توزیع درآمد را در آن کشور مناسب‌تر نشان می‌دهد. (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

ج) با محاسبه نسبت سهم دهک دهم به دهک اول شاخص وضعیت توزیع درآمد به دست می‌آید؛ پس:

$$\frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \frac{۲۰}{۳} \approx ۶/۶۶$$

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۱۵۶- گزینه «۲»

(سارا شریفی)

الف) عوارض گمرکی و خدماتی تابع سیاست‌های کلان بازرگانی و شرایط اقتصادی کشورها هستند.

ب) تشریح موارد نادرست:

گزینه «۲»: خرید و فروش سهام نیز ممکن است با محدودیت‌هایی مواجه باشد.

گزینه «۴»: در بازار سرمایه، تولیدکننده مستقیماً سرمایه مورد نیاز خود را از مردم تهیه می‌کند.

ج) وقتی که اوراق مشارکت می‌خریم، پس از انقضای مدت سررسید آن، علاوه بر اصل پول (سرمایه)، سود آن را هم می‌گیریم.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۶۲، ۶۳، ۱۵۶ تا ۱۵۸)

۱۵۷- گزینه «۳»

(مهری کاردران)

الف) در سطح قیمت‌های بالاتر از ۵۵۰ ریال که قیمت تعادلی است، یعنی ردیف‌های ۵، ۶ و ۷ در بازار با «مازاد عرضه» روبه‌رو می‌شویم.

ب) در سطح قیمت‌های پایین‌تر از ۵۵۰ ریال که قیمت تعادلی است، یعنی ردیف‌های ۱، ۲ و ۳ در بازار با «کمبود عرضه» روبه‌رو می‌شویم.

ج) در سطح قیمت ۵۵۰ ریال که به ازای آن مقدار عرضه و تقاضا با هم برابرند، بازار به تعادل می‌رسد و در آن کمبود یا مازاد مشاهده نمی‌شود. بنابراین در ردیف ۴ برابری میان عرضه و تقاضا را داریم که به آن «قیمت و مقدار تعادلی» می‌گویند.

د) در سطوح قیمت بالاتر از قیمت تعادلی، به دلیل گران بودن کالا، تولیدکنندگان که به دنبال کسب سود بیشتری هستند، به تولید بیشتر می‌پردازند درحالی‌که مصرف‌کنندگان به خرید و مصرف این کالای گران تمایل نشان نمی‌دهند. در سطح قیمت ۸۵۰ ریال تولیدکنندگان حاضر به تولید ۱۲۰۰ کیلو از کالا هستند ولی مصرف‌کنندگان به دلیل قیمت بالای کالا حاضر به خرید آن نیستند و هیچ تقاضایی نخواهند داشت، در نتیجه تولیدکنندگان هیچ فروش و هیچ درآمدی نخواهند داشت.

(آخرین ساطری)

۱۶۰- گزینه ۲»

الف) با پول می‌توان ارزش کالاها را مشخص کرد و سپس ارزش نسبی آنها را با هم سنجید. عملاً پول، کار خرید و فروش کالاهای مختلف و تبدیل قیمت‌ها را به یکدیگر آسان می‌کند.

ب) علاوه بر هزینه‌های روزمره، برخی مخارج غیرقابل پیش‌بینی وجود دارد. افراد پول‌هایی را که نزد خود پس‌انداز کرده‌اند، به‌عنوان وسیله حفظ ارزش در زمان لازم مورد استفاده قرار می‌دهند. این وظیفه زمانی تحقق می‌یابد که پول بتواند در مقابل سطح عمومی قیمت‌ها ارزش خود را حفظ کند.

ج) نقش اصلی پول در مبادلات، آسان‌سازی مبادله است.

(د)

تیزبین	فرصت‌های کسب‌وکار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می‌بینند.
نوآور	ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب‌وکارهای جدید تبدیل می‌کنند.
ریسک‌پذیر	پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند.
خوش‌بین	کارآفرینان واقع‌بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند.
پرانگیزه	نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.
یادگیرنده	از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.
سازمان‌دهنده	منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۶ و ۹۸)

ه) در قیمت‌های پایین‌تر از قیمت تعادلی، کمبود عرضه یا مازاد تقاضا داریم. در قیمت ۳۵۰ ریال بازار با کمبود عرضه یا مازاد تقاضایی معادل ۸۰۰ کیلو (کیلو $۲۰۰ - ۱۰۰۰ = ۸۰۰$) مواجه است.

در سطح پایین‌تر از قیمت تعادلی، بازار با کمبود عرضه روبه‌رو می‌شود. در نتیجه، گروهی از مصرف‌کنندگان موفق به خرید کالای مورد نیاز خود نخواهند شد. این گروه حاضرند مبلغ بالاتری بپردازند و این امر سبب افزایش قیمت کالا می‌شود. بالاترین قیمت باعث می‌شود که از یک‌سو، تولیدکنندگان رغبت بیشتری به تولید نشان دهند و از سوی دیگر، مصرف‌کنندگان از مصرف خود بکاهند؛ پس در حالت کمبود عرضه یا مازاد تقاضا قیمت بالا می‌رود و فاصله بین عرضه و تقاضا کاهش می‌یابد. بنابراین در سطح قیمت ۳۵۰ ریال، قیمت باید ۲۰۰ ریال (ریال $۲۰۰ = ۳۵۰ - ۵۵۰$) افزایش یابد تا به سطح قیمت تعادلی برسیم.

(اقتصاد، بازار پیست و گونه عمل می‌کنند، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۱)

۱۵۸- گزینه ۲»

(آخرین ساطری)

ریال $۲۲۰ \times ۶۲۵,۰۰۰ = ۱۳۷,۵۰۰,۰۰۰$ درآمد سالانه بنگاه

ریال $۲,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ = ۲۴,۰۰۰,۰۰۰$ اجاره سالانه بنگاه

ریال $۳۲۰,۰۰۰ \times ۸ \times ۱۲ = ۳۰,۷۲۰,۰۰۰$ مجموع حقوق سالانه تمامی کارمندان بنگاه

ریال $\frac{۳۰}{۱۰۰} \times ۳۰,۷۲۰,۰۰۰ = ۹,۲۱۶,۰۰۰$ هزینه استهلاک سالانه

ریال $۲۴,۰۰۰,۰۰۰ + ۳۰,۷۲۰,۰۰۰ + ۵۲,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۱۵,۹۳۶,۰۰۰$ هزینه سالانه بنگاه

ریال $۱۳۷,۵۰۰,۰۰۰ - ۱۱۵,۹۳۶,۰۰۰ = ۲۱,۵۶۴,۰۰۰$ سود یا منفعت

(سود یا منفعت) ریال

(اقتصاد، کسب و کار و کارآفرینی، صفحه‌های ۸ و ۹)

۱۵۹- گزینه ۴»

(معمرفسین متولی)

(الف)

از معایب حساب‌های بلندمدت

از معایب حساب‌های بلندمدت

از مزایای حساب‌های کوتاه‌مدت

ب) برخی بانک‌ها به سپرده‌های پس‌انداز سودی نمی‌دهند؛ بلکه به‌ازای مدت زمان سپرده‌گذاری، برای مشتری امتیاز دریافت وام در نظر می‌گیرند. به‌طوری‌که مقدار وام و دوره بازپرداخت آن تابع مقدار سپرده و مدت زمان سپرده‌گذاری است؛ به این بانک‌ها، بانک‌های قرض‌الحسنه گفته می‌شود.

(اقتصاد، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۴ و ۱۵۵)

دفترچه پاسخ فرهنگیان

(تعلیم و تربیت اسلامی و هوش و استعداد معلّمی)

۵ تیر ماه ۱۴۰۵

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

تعلیم و تربیت اسلامی

۲۵۱- گزینه ۱

(مرتضی ممسنی کبیر)

قرآن کریم می‌فرماید: «من عمل صالحاً من ذکر أو أنثی و هو مؤمن فلنحییته حیاة طیبة: هرکس کار شایسته‌ای کند، چه مرد و چه زن، درحالی که مؤمن باشد، او را به زندگی پاک و پسندیده‌ای زنده می‌داریم.»

(همه رشته‌ها: معارف معلمی، ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه ۲۸)

۲۵۲- گزینه ۱

(مرتضی ممسنی کبیر)

اسلام برای آموزش هیچ محدودیتی قائل نیست، از جمله محدودیت انسانی، «فبعث الله غرابا یبحث فی الأرض لیریه کیف یواری سوأة اخیه: پس خداوند زاغی را فرستاد که زمین را می‌کاود، تا به او نشان دهد که چگونه کشته برادرش را ببوشاند [و دفن کند].»

(همه رشته‌ها: معارف معلمی، ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه ۲۶)

۲۵۳- گزینه ۳

(یاسین ساعری)

پیامبر اکرم (ص) در برابر کفار موضع خود را با صراحت اعلام می‌نماید: «قل الله اعبد مخلصاً له دینی... بگو من تنها خدا را می‌پرستم، در حالی که دینم را برای او خالص کرده‌ام، پس شما جز او هرچه را می‌خواهید بپرستید، بگو: همانا زبندگان [واقعی] کسانی هستند که سرمایه وجودی خویش و بستگانش را در قیامت از کف داده باشند. آگاه باش، این همان زبان آشکار است.»

(همه رشته‌ها: معارف معلمی، صفات معلم، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

۲۵۴- گزینه ۳

(یاسین ساعری)

صراحت، شفافیت، صلابت، شهامت و پرهیز از ملاحظات قومی و نسبی در بیان حقایق و نفی باطل و مبارزه با آن، نشانه ایمان راسخ است. انبیای الهی (ع) در تبلیغ دین، صراحت لهجه داشتند. پیامبر اکرم (ص) هم با صراحت لهجه خانواده‌اش را انداز می‌کرد: «و اندر عشیرتک الأقربین» و در برابر کفار موضوع خود را با صراحت اعلام می‌نمود.

(همه رشته‌ها: معارف معلمی، صفات معلم، صفحه ۳۶)

۲۵۵- گزینه ۱

(مرتضی ممسنی کبیر)

افرادی قالب‌ساز و خط‌شکن هستند که هیچ نظام اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و خانوادگی، مانع تصمیم بر حق آنان نمی‌شود و با توجه به قرآن در آیه ۵۴ سوره مائده که می‌فرماید: «لا یخافون فی الله لومة لائم: از هیچ سرزنش سرزنش‌کننده‌ای نمی‌هراسند» که انبیای اولیای الهی از این گروه بودند.

(همه رشته‌ها: معارف معلمی، وظایف معلم، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۴)

۲۵۶- گزینه ۳

(مرتضی ممسنی کبیر)

اگر انسان فقط به مشکلات خود توجه کند، ناراحت و گلایه‌مند و بی‌نشاط می‌شود؛ اما اگر نیم‌نگاهی به مشکلات دیگران داشته باشد، ظرفیت او بالا، روح او بزرگ و در برابر مشکلات مقاوم‌تر می‌شود. لذا خداوند در قرآن به پیامبرش می‌فرماید: «مقاومت و صبر داشته باش، همانگونه که پیامبران اولوالعزم دیگر صبر کردند.»

(همه رشته‌ها: معارف معلمی، وظایف معلم، صفحه‌های ۱۱۴ و ۱۱۵)

۲۵۷- گزینه ۱

(یاسین ساعری)

امام علی (ع) درباره مراقبت که یکی از راه‌های ثابت‌قدم‌ماندن در مسیر قرب الهی است، می‌فرماید: «گذشت ایام، آفاتی در پی دارد و موجب از هم گسیختگی تصمیم‌ها و کارها می‌شود.»

بیزاری از دشمنان خدا و مبارزه با آنان: عاشق روشنایی از تاریکی می‌گریزد و آن‌کس که به دوستی با خدا افتخار می‌کند، با هرچه ضد خداست، مقابله می‌نماید. او دوستدار حق و دشمن باطل است.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، ترکیبی، صفحه‌های ۱۰، ۱۱۳ و ۱۱۵)

(رشته انسانی: دین و زندگی، ترکیبی، صفحه‌های ۹۹، ۱۱۹ و ۱۲۱)

۲۵۸- گزینه ۴

(میثم هاشمی)

گزینه ۴ اشاره به پیروی از خداوند از «آثار محبت به خداوند» دارد.

در صورتی که سایر موارد و متن صورت سؤال به «محبت به خدا» اشاره دارد.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، دوستی با خدا، صفحه ۱۱۲)

(رشته انسانی: دین و زندگی، دوستی با خدا، صفحه ۱۱۸)

۲۵۹- گزینه ۱

(فردین سماقی)

در میان پایه‌های دینداری (توئی و تبری) در عبارت «لا اله الا الله» تبری (لا اله) مقدم ذکر شده است و حدیث «ما احب الله من عساه» اشاره به پیروی از خداوند به‌عنوان یکی از آثار محبت به خداوند دارد.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، دوستی با خدا، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۵)

(رشته انسانی: دین و زندگی، دوستی با خدا، صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۱)

۲۶۰- گزینه ۴

(فردین سماقی)

فایده دوم نماز (دوری از گناه) با فایده روزه (تقوا) ارتباط دارد. اگر کسی به چیز حرامی روزه خود را باطل کند، کفاره جمع بر او واجب می‌شود.

تشریح گزاره‌های نادرست:

- مصداق کامل‌ترین صبر و پایداری در برابر خواهش‌های دل، روزه است.
- اگر فرزند با نهی پدر و مادر به سفری برود که آن سفر بر او واجب نبوده، باید نماز را تمام بخواند و روزه‌اش را بگیرد.
- ۹ چیز روزه را باطل می‌کند.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه‌های ۱۲۳ و ۱۲۹ تا ۱۳۱)

(رشته انسانی: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه‌های ۱۲۹ و ۱۳۵ تا ۱۳۷)

۲۶۱- گزینه «۱»

(مرتضی مفسنی‌کلبیر)

خداوند در قرآن درباره این اعمال ناروا می‌فرماید:
«ای مردمی که ایمان آورده‌اید، به‌راستی شراب و قمار و بت‌پرستی و تیرک‌های بخت‌آزمایی، پلید و از کارهای شیطانی است. پس از آن‌ها دوری کنید تا رستگار شوید.»

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۲۷)
(رشته انسانی: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۳)

۲۶۲- گزینه «۴»

(مرتضی مفسنی‌کلبیر)

عفاف حالتی در انسان است که به‌وسیله آن خود را در برابر تندرودی‌ها و کندروی‌ها کنترل می‌کند تا بتواند در مسیر اعتدال و میانه‌روی پیش برود و از آن خارج نشود. شیوه رسول خدا (ص) و پیشوایان دیگر ما سبب شد که مسلمانان در اندک مدتی به آراسته‌ترین و پاکیزه‌ترین ملت‌ها تبدیل شوند و الگو و سرمشق ملت‌های دیگر قرار بگیرند.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، فضیلت آراستگی، صفحه‌های ۱۳۸ و ۱۳۹)
(رشته انسانی: دین و زندگی، فضیلت آراستگی، صفحه‌های ۱۴۴ و ۱۴۵)

۲۶۳- گزینه «۱»

(غردین سماقی)

امام کاظم (ع) در جواب برادرش که پرسید: «دیدن چه مقدار از بدن زن نامحرم جایز است؟» فرمود: «چهره و دست تا مچ». یکی از یاران امام صادق (ع) به نام فضیل بن یسار می‌گوید از ایشان پرسیدم: آیا ساعد زن از قسمت‌هایی است که باید از نامحرم پوشیده شود؟ فرمود: بلی آن‌چه زیر روسری قرار می‌گیرد، نباید آشکار شود. همچنین از مچ به بالا باید پوشیده شود.»

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، زیبایی پوشیدگی، صفحه ۱۴۷)
(رشته انسانی: دین و زندگی، زیبایی پوشیدگی، صفحه ۱۵۳)

۲۶۴- گزینه «۴»

(مرتضی مفسنی‌کلبیر)

در بخش خودارزیابی می‌خوانیم که تسلیم شدن و بندگی خداوند عزت نفس انسان را به‌دنبال دارد و غفلت از خدا، ذلت نفس و افتادن در دام گناه و گرفتار شدن به خود دانی، نفس اماره به سوء را به‌دنبال دارد.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، عزت نفس، صفحه ۱۴۳)
(رشته انسانی: دین و زندگی، عزت نفس، صفحه ۲۰۲)

۲۶۵- گزینه «۴»

(غردین سماقی)

توجه به عظمت خداوند: خدایی که خالق تمام هستی است، سرچشمه و منبع همه قدرت‌ها و عزت‌هاست. او وجود شکست‌ناپذیری است که هیچ‌کس توانایی ایستادن در برابر قدرت او را ندارد. بنابراین، هرکس به دنبال عزت است، باید خود را به این سرچشمه وصل کند (من کان یرید العزة فلیله العزة جمیعاً). حدیث «بنده کسی مثل خودت نباش، زیرا خداوند تو را آزاد آفریده است.» بیانگر توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او می‌باشد.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، عزت نفس، صفحه‌های ۱۳۹ تا ۱۴۱)
(رشته انسانی: دین و زندگی، عزت نفس، صفحه‌های ۱۹۷ و ۱۹۹)

۲۶۶- گزینه «۳»

(غردین سماقی)

بر اثر پاسخ صحیح به این نیاز (نیاز جنسی)، هر کدام از مرد و زن به یک آرامش روانی می‌رسند و در صورت انس با همسر، بی‌قراری و ناآرامی انسان برطرف می‌شود.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، پیوند مقرر، صفحه‌های ۱۵۲ و ۱۵۳)
(رشته انسانی: دین و زندگی، زمینه‌های پیوند، صفحه ۲۱۵)

۲۶۷- گزینه «۴»

(ممد رضایی‌نفا)

خطاب خداوند متعال: «ای فرزند آدم، این مخلوقات را برای تو آفریدم و تو را برای خودم» بیانگر شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک است که در حدیث امام علی (ع) «انه لیس لانفسکم ثمن الا الجنة فلا تبعوها الا بها: همانا بهایی برای جان شما جز بهشت نیست، پس [خود را] به کمتر از آن نفروشید.» به این مفهوم اشاره شده است.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، عزت نفس، صفحه ۱۴۰)
(رشته انسانی: دین و زندگی، عزت نفس، صفحه ۱۹۹)

۲۶۸- گزینه «۳»

(میثم هاشمی)

پس از تعیین هدف ازدواج، انتخاب همسر مناسب مطرح می‌شود. طبق آیه شریفه «و من آیاته ان خلق لکم من انفسکم ازواجاً لتسکنوا الیها و جعل بینکم مودة و رحمة» لازمه برقراری آرامش در خانواده، ایجاد مودت و رحمت میان همسران است. دوره بلوغ تا ازدواج یکی از حساس‌ترین و ارزشمندترین دوره‌های عمر انسان است و دوره گذر از کودکی و ورود به بزرگسالی و پذیرش مسئولیت‌های زندگی است.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، پیوند مقرر، صفحه‌های ۱۴۹، ۱۵۱ و ۱۵۳)
(رشته انسانی: دین و زندگی، ترکیبی، صفحه‌های ۲۰۹، ۲۱۳ و ۲۲۳)

۲۶۹- گزینه «۱»

(غردین سماقی)

هر جوانی به‌طور فطری و طبیعی خواستار ازدواج با کسی است که قبل از ازدواج پاکدامنی خود را حفظ کرده و رابطه غیرشرعی با جنس مخالف نداشته باشد، کسی که چنین خواسته‌ای دارد، باید خودش نیز این‌گونه باشد. همچنین هرکس خواستار آن است که تا دیگران به اعضای خانواده او نظر سوء نداشته باشد، خودش هم باید چنین باشد، نظام هستی بر عدالت است. عمل هرکس، عکس‌العملی دارد که قسمتی از آن در این جهان ظاهر می‌شود و تمام آن در آخرت.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، پیوند مقرر، صفحه ۱۵۲)
(رشته انسانی: دین و زندگی، زمینه‌های پیوند، صفحه ۲۱۴)

۲۷۰- گزینه «۳»

(میثم هاشمی)

نباید فاصله میان بلوغ جنسی و عقلی با زمان ازدواج زیاد شود و تشکیل خانواده به تأخیر افتد. به همین علت، پیشوایان ما همواره دختران و پسران را به ازدواج تشویق و ترغیب کرده و با توجه به حدیث «حب الشیء یعمی و یصمّ: علاقه شدید به چیزی، آدم را کور و کر می‌کند»، از این‌رو، پیشوایان دین از ما خواسته‌اند که در مورد همسر آینده با پدر و مادر خود مشورت کنیم تا به انتخابی درست برسیم.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، پیوند مقرر، صفحه‌های ۱۵۳ و ۱۵۵)
(رشته انسانی: دین و زندگی، پیوند مقرر، صفحه‌های ۲۲۳ و ۲۲۵)

هوش و استعداد معلّی

۲۷۱- گزینه ۲

(حامد کریمی)

«سنجه»: ملاک سنجیدن و اندازه گرفتن، معیار

(درک متن بلند، هوش کلامی)

۲۷۲- گزینه ۳

(حامد کریمی)

ظرفیت‌های شناختی انسان به نمره‌های آزمون‌های هوش و توانایی درک الگوهای منطقی منحصر نمی‌شود، چرا که این آزمون‌ها چندبعدی بودن هوش را در نظر نمی‌گیرند. طبق متن، توانایی استنباط از متن از معیارهای اصلی سنجش ضریب هوشی است. به نبود این مبحث یا توجه شایسته نشدن به آن در آزمون‌های کلاسیک، در متن اشاره نشده است. سرعت پردازش اطلاعات نیز در متن از معیارهای توانایی‌های شناختی انسان دانسته شده است. طبق متن، میانگین ضریب هوشی در امریکا کمی از سطح جهانی پایین‌تر است.

(درک متن بلند، هوش کلامی)

۲۷۳- گزینه ۱

(حامد کریمی)

پاسخ سؤال الف، نظام آموزشی قوی‌تر و محیط اجتماعی باثبات‌تر است. دو پرسش دیگر در متن پاسخ نگرفته‌اند.

(درک متن بلند، هوش کلامی)

۲۷۴- گزینه ۴

(مهمید اصفهانی)

متن باید با عبارتی کامل شود که نتیجه هدف محوری اقدامات نسل‌کشی را «محو کامل هویت جمعی» بداند. تنها گزینه «۴» است که چنین مفهومی دارد: هدف محوری نسل‌کشی محو کامل یک هویت جمعی است و نه شماری از انسان‌ها، بنابراین نسل‌کشی نه صرفاً یک جرم علیه افراد بلکه جنایتی علیه خود مفهوم «انسانیت» تلقی می‌شود.

(تکمیل متن، هوش کلامی)

۲۷۵- گزینه ۲

(مهمید اصفهانی)

در متن، این که هر کشتی تابع قانونی کشور محلّ ثبت خود است، به آن معناست که مسؤولیت اقدامات آن بر عهده کشور تبعیت‌شده آن است.

(تکمیل متن، هوش کلامی)

۲۷۶- گزینه ۳

(مهمید اصفهانی)

عبارت گزینه «۱» در تضعیف متن است. عبارات گزینه‌های «۲» و «۴» نیز به مسائل تفاوت‌های جنسیتی و نگاه به جبر و اختیار می‌پردازند که به متن ارتباطی ندارد. اما گزینه «۳» بر نقش زادگاه بر نوع نگاه تأکید کرده است.

(استدلال‌های متنی، هوش کلامی)

۲۷۷- گزینه ۲

(مهمید اصفهانی)

بخش دوم متن نه مثالی برای اثبات بخش نخست است و نه آن را نقض می‌کند. همچنین بخش نخست نیز لزوماً یکی از ویژگی‌های یک دستگاه جامع فکری نیست، در واقع از متن چنین بر نمی‌آید که اندیشه امیل دورکیم لزوماً یک دستگاه جامع فکری باشد.

(درک متن کوتاه، هوش کلامی)

۲۷۸- گزینه ۲

(غریزاد شیرمهمدرلی)

ابتدا داده‌ها را در جدول می‌نویسیم:

جایگاه	۱	۲	۳	۴	۵
ماه	(د) مهر				(ب) آبان
رنگ	(د) آبی		(ج) زرد	(ب) سفید	
حیوان		(ه) بز	(ج) موش		(ه) گاو یا گربه

همچنین می‌دانیم متولد تیر کنار فرد علاقه‌مند به گاو و فرد علاقه‌مند به سبزه نیست.

اگر متولد آذر رنگ قرمز را انتخاب کند، قطعاً در جایگاه دوم خواهد بود و متولد آبان رنگ سبز را انتخاب کرده است. پس متولد تیر، در جایگاه چهارم نخواهد بود و این جایگاه به متولد دی رسیده است:

	۱	۲	۳	۴	۵
مهر	آذر	تیر	دی	آبان	
آبی	قرمز	زرد	سفید	سبز	
	بز	موش			

(استدلال و منطق، هوش منطقی ریاضی)

۲۷۹- گزینه ۳

(غریزاد شیرمهمدرلی)

اگر نفر چهارم گاو را انتخاب کرده باشد، انتخاب نفر پنجم قطعاً گربه و انتخاب نفر اول قطعاً سگ است.

	۱	۲	۳	۴	۵
مهر					آبان
آبی			زرد	سفید	
سگ	بز	موش	گاو	گربه	

(استدلال و منطق، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۰- گزینه ۱

(غریزاد شیرمهمدرلی)

اگر متولد تیر و دی کنار هم نباشند، قطعاً متولد آذر در جایگاه سوم خواهد بود که انتخاب‌کننده موش است:

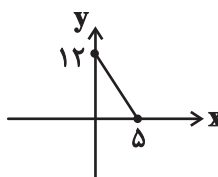
	۱	۲	۳	۴	۵
مهر	تیر یا دی	آذر	تیر یا دی	آبان	
آبی		زرد	سفید		
	بز	موش			

(استدلال و منطق، هوش منطقی ریاضی)

گزینه ۳»

(ممید کنی)

محل برخورد خط را با محورهای مختصات محاسبه و خط را رسم می‌کنیم و طول وتر و محیط و مساحت آن را با توجه به قائم‌الزاویه بودن مثلث به دست می‌آوریم:

$$5y + 12x = 60$$

$$x = 0 \Rightarrow y = \frac{60}{12} = 5$$

$$y = 0 \Rightarrow x = \frac{60}{5} = 12$$

$$\sqrt{5^2 + 12^2} = \sqrt{25 + 144} = \sqrt{169} = 13$$

طول وتر:

$$5 + 12 + 13 = 30$$

محیط:

$$\frac{12 \times 5}{2} = 30$$

مساحت:

(کفایت داده، هوش منطقی ریاضی)

گزینه ۱»

(ممید کنی)

کوزه:

جرم کوزه + جرم آب در کوزه پر = ۵

جرم کوزه + نصف جرم آب در کوزه پر = ۴

نصف جرم آب در کوزه پر: $5 - 4 = 1$ جرم کوزه: $4 - 1 = 3$

سطل:

جرم سطل + جرم آب در سطل پر = ۸

جرم سطل + نصف جرم آب در سطل پر = ۵

نصف جرم آب در سطل پر: $8 - 5 = 3$ جرم سطل: $5 - 3 = 2$ مجموع جرم آب‌ها درون سطل‌ها: $3 + 6 = 9$ مجموع جرم دو کوزه خالی و یک سطل خالی: $3 + 3 + 2 = 8$

(کفایت داده، هوش منطقی ریاضی)

گزینه ۱»

(ممید کنی)

اگر سن فرزند دوم x باشد، سن فرزند نخست $x + 4$ و سن مادر خانواده

$$x + 4 + 20 = x + 24$$

$$y + x + 24 = 54 \Rightarrow y = 30 - x$$

یعنی اگر $x = 0$ باشد، پدر ۳۰ سال دارد.

(معادله‌نویسی، نسبت و تناسب، هوش منطقی ریاضی)

گزینه ۴»

(فاطمه راسخ)

در هر شکل داریم:

$$\left. \begin{array}{l} 51 = 3 \times 17 \\ 33 = 3 \times 11 \\ 9 = 3 \times 3 \end{array} \right\} \Rightarrow 17 + 11 + 3 = 31$$

$$\left. \begin{array}{l} 18 = 2 \times 9 \\ 34 = 2 \times 17 \\ 4 = 2 \times 2 \end{array} \right\} \Rightarrow 9 + 17 + 2 = 28$$

$$\left. \begin{array}{l} 25 = 5 \times 5 \\ 30 = 5 \times 6 \\ 10 = 5 \times 2 \end{array} \right\} \Rightarrow 5 + 6 + 2 = 13$$

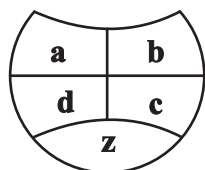
$$\left. \begin{array}{l} 21 = 7 \times 3 \\ 49 = 7 \times 7 \\ 7 = 7 \times 1 \end{array} \right\} \Rightarrow 3 + 7 + 1 = 11$$

(الگوهای عددی، هوش منطقی ریاضی)

گزینه ۲»

(فاطمه راسخ)

در هر شکل صورت سؤال داریم:

$$z = (a \times c) + (b \times d)$$

$$22 = 4 \times 3 + 5 \times 2, 20 = 6 \times 0 + 5 \times 4, 47 = 7 \times 6 + 1 \times 5$$

$$\Rightarrow 31 = 9 \times 3 + 2 \times ?$$

$$\Rightarrow 2 \times ? = 31 - 27 = 4 \Rightarrow ? = 2$$

(الگوهای عددی، هوش منطقی ریاضی)

گزینه ۴»

(فاطمه راسخ)

گزینه‌های «۲» و «۳»، بازتاب و قرینه شکل صورت سؤال نسبت به خط‌های افقی و عمودی است. در شکل گزینه «۱» نیز جای مربع رنگی نادرست رسم شده است:

(قرینه‌یابی و دوران، هوش غیرکلامی)

گزینه ۴»

(فاطمه راسخ)

تعداد بخش‌های رنگی شکل‌ها الگو دارد:

$$5, 4, 3, ? \Rightarrow ? = 2$$

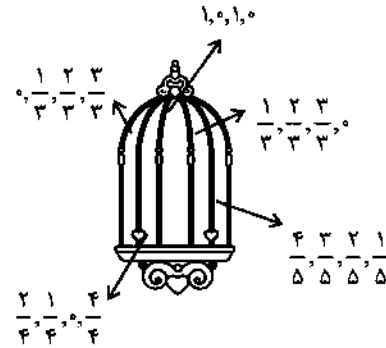
(الگوهای تصویری قطعی، هوش غیرکلامی)

۲۸۸- گزینه «۲»

(فرزاد شیرمحمدی)

میزان رنگی بودن بخش‌های شکل صورت سؤال الگویی حدودی دارد:

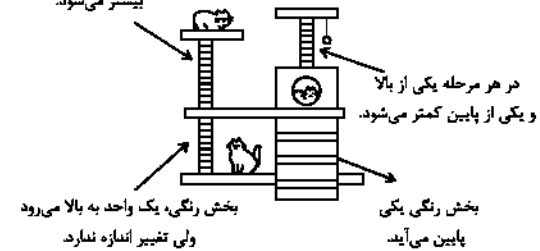
(الگوهای تصویری فظی، هوش غیرکلامی)

۲۸۹- گزینه «۲»

(همیر اصفهانی)

الگوی صورت سؤال:

بخش رنگی، یک واحد به پایین
می‌رود و یکی هم از پایین
بیشتر می‌شود.

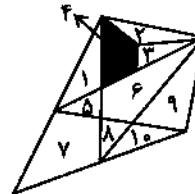
بخش رنگی، یک واحد به بالا می‌رود
ولی تغییر اندازه ندارد.

بخش رنگی یکی
پایین می‌آید.

(الگوهای تصویری فظی، هوش غیرکلامی)

۲۹۰- گزینه «۳»

(عمیر کنی)

مثلث‌های منتظر:

(۱), (۲), (۳), (۲, ۳, ۴)

(۲, ۳, ۴, ۶, ۸), (۱, ۵), (۱, ۵, ۷)

(۵, ۶, ۹), (۶, ۸), (۵, ۶)

(شمارش تصویری، هوش غیرکلامی)